

**TARTU LINNA
MAJANDUSAASTA ARUANNE
2010**

Tartu linna konsolideerimisgrupi 2010. aasta majandusaasta aruanne

Tartu Linnavalitsus

Majandusaasta algus 01. jaanuar 2010
Majandusaasta lõpp 31. detsember 2010

Address Raekoda 50089 Tartu
Telefon +372 7361 111
Faks +372 7361 106
E-posti aadress lv@raad.tartu.ee
Interneti kodulehekülg <http://www.tartu.ee>

Audiitor KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, sõltumatu vandeaudiitori aruandest raamatupidamise aastaaruandele, reservfondi kasutamise aruandest ning täiendavast informatsioonist eelarve täitmise aruande kohta.

SISUKORD

1. Tegevusaruanne 2010.....	5
1.1. Linnapea pöördumine.....	5
1.2. Konsolideerimisgrupi struktuur.....	7
1.3. Konsolideerimisgrupi tähtsamad finantsnäitajad	9
1.4. Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast	14
1.5. Linnaelu areng valdkonniti.....	17
1.6. Konsolideerimisgrupi äriühingud ja sihtasutused	44
1.7. Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevusest siseauditi korraldamisel.....	50
1.8. Ülevaade finantsriskide juhtimisest	52
2. Raamatupidamise aastaaruanne.....	53
2.1. Tegevjuhtkonna deklaratsioon	53
2.2. Konsolideeritud bilanss	55
2.3. Konsolideeritud tulemiaruanne	56
2.4. Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	57
2.5. Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	58
2.6. Konsolideeritud aastaaruande lisad	59
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused	59
Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid	65
Lisa 3 Finantsinvesteeringud.....	65
Lisa 4 Maksud, lõivud, trahvid.....	66
Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed.....	67
Lisa 6 Materiaalne põhivara.....	68
Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud.....	69
Lisa 8 Immateriaalne põhivara.....	70
Lisa 9 Muud kohustused ja saadud ettemaksed	71
Lisa 10 Võlad töötajatele.....	71
Lisa 11 Laenukohustused.....	72
Lisa 12 Võlad tarnijatele	74
Lisa 13 Kapitali- ja kasutusrent.....	74
Lisa 14 Saadud toetused	75
Lisa 15 Kaupade ja teenuste müük.....	76
Lisa 16 Muud tulud	76
Lisa 17 Tegevuskulude jaotus valdkonniti (tegevusalade järgi)	77
Lisa 18 Tööjõukulud	78
Lisa 19 Majandamiskulud	79
Lisa 20 Antud toetused.....	80
Lisa 21 Põhivara amortisatsiooni ja allahindluse kulu.....	81
Lisa 22 Muud kulud	81
Lisa 23 Finantstulud ja -kulud	82
Lisa 24 Seotud osapooled.....	83
Lisa 25 Bilansiväline informatsioon	84
Lisa 26 Tartu Linnavalitsuse konsolideerimata põhiaruanded.....	85
2.7. Tartu Linnavalitsuse eelarve täitmise aruanne	89
Eelarve täitmise aruande seletuskiri	90
3. Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	97
4. Reservfondi kasutamise aruanne	98
5. Majandusaasta aruande allkirjad	102

1. TEGEVUSARUANNE 2010

1.1. LINNAPEA PÖÖRDUMINE

Sotsiaalselt vastutustundliku linna põhimõtteid järgides oleme pidanud oluliseks inimestele kindlustunde tagamist, mis on eriti vajalik majanduslikult raskematel perioodidel. Vaatamata sellele, et 2010. aastal tuli kulusid mitmes valdkonnas kärpida ja leida võimalusi tulude suurendamiseks, suutsime siiski hoiduda maamaksu, bussipiletite ja vee hinnatõusudest. Hinnad ei tõusnud ka linna allasutustes ega linnale kuuluvas Aura veekeskuses ja teistes linna äriühingutes. Vaatamata pingelisele eelarvele ei kärpinud me juba mitmendat aastat laste spordi- ja huvitegevuse rahastamist. Viisime sisse vaid uudse süsteemi, mis võimaldab paremini kontrollida linna poolt klubidele ja huviringidele eraldatavate toetuste kasutamist.

Majanduslangus näitab küll juba mõningaid pidurdumise märke ning tööpuudus vähenemise tendentsi, kuid linna rahalist seisu mõjutavad need veel mõnda aega. Kohaliku omavalitsuse tulubaasi kasvatavad uued töökohad, mida loob edukas majandustegevus. Nii ongi linna viimaste aastate üks prioriteete olnud ettevõtlusele soodsa keskkonna ja infrastruktuuri loomine.

Tänu järjest suurenevale sündivusele on linnale üks olulisemaid väljakutseid uute lasteaiakohtade loomine. Peale lasteaedade ehitamise ja laiendamise oleme jõudsalt toetanud erasektorit nii uute lasteaiakohtade väljaehitamisel kui lastehoiuteenuse pakkumisel. Viimasel kahel aastal oleme Tartus juurde saanud üle nelja ja poole saja lasteaiakoha.

Hästi toimiva linna oluliseks osaks on korralik ühistransport. Eelmise aasta suurim ettevõtmine linnamajanduse valdkonnas oligi uue bussihanke ettevalmistamine ja läbiviimine. Linnavalitsus moodustas laiapõhjalise töörühma, kus osalesid volikogu, erakondade, linnavalitsuse, ettevõtjate ning paljude huvigruppide esindajad. Juunis kinnitati uue bussiliiniveo hanke võitjaks AS SEBE. Uuest aastast sõidutavad tartlasi uhiuued ühtse disainiga bussid, millest osa sõidavad keskkonnasõbralikul gaasikütel. Töö ühistranspordi korralduse kvaliteedi tõstmise nimel käib edasi. Meie eesmärk on saada Tartusse nii hästi toimiv ühistransport, et autostunud linlane eelistaks liiklemisvahendina bussi.

Kindlasti tuleb Tartu-suguses kompaktses linnas soosida rattaliiklust. Rattasõidu harrastajaid meil jagub ja seetõttu on oluline arendada välja jalgrattateede võrgustik, mis võimaldaks ratturil igast linnaosast turvaliselt kesklinna sõita. 2010. aastal sai täies pikkuses valmis 3,3 kilomeetri pikkune Võru-suunaline rattatee ja 3,7-kilomeetrine Ihaste-suunaline kergliiklustee.

Puhtama linnakeskkonna eest seisab ka Tartu nn sajandi projekt - Idaringtee väljaehitamine, mis viib intensiivse liikluse kesklinnast välja. Ringtee eelprojekteerimisega on jõutud lõpule ning eurorahade toel alustame 2011. aastal selle suurprojekti elluviimist. Eurorahade mõistlik kasutamine ja ettenägelik eelarvepoliitika on võimaldanud meil kaasrahastada linnale olulisi objekte. Möödunud aastal valmisid mitmed atraktiivsed vabaajahooned, millest kahtlemata kujunevad Tartu turismimagnetid: Tartu Mänguasjamuuseumi Teatri Kodu, Antoniuse Õue gildimaja ja teaduskeskuse AHHA hoone. Viimane tunnistati ka 2010. aasta parimaks uusehitiseks.

Uusehitistesse investeerimise kõrval ei saa me aga unustada olemasolevate hoonete, sh koolide ja lasteaedade ning muu linna infrastruktuuri remonti. Sellele tulebki lähiaastail keskenduda.

2010. aasta teisel poolel alanud ettevalmistused eurole üleminekuks olid suureks väljakutseks ka kohalikele omavalitsustele. Tartu linn sai sellega hästi hakkama ja eurole üleminek toimus tõrgeteta kõigis linna hallatavates valdkondades. Tartu oli ka üks väheseid omavalitsusi, kes liitus ausa hinnastamise kokkuleppega, mis tagas linna poolt kehtestatud hindade ümardamise tarbijale soodsamas suunas.

Eelarvepoliitika plusspoolele võib kindlasti kanda ka meie kava hakata oma laenukoormust vähendama ning just 2010. aastal tegime sellega algust.

Küllaltki raskes majandusolukorras suutsime 2010. aastal mõistlikult majandades säilitada eelarvetasakaalu ja loodan, et eelolevatel aastatel suudab Tartu linn jätkata sama tarka eelarvepoliitikat. Jõudu meile selleks!

Urmas Kruuse
Tartu linnapea

1.2. KONSOLIDEERIMISGRUPI STRUKTUUR

Tartu linna 2010. aasta majandusaasta aruanne sisaldab informatsiooni linna ametiasutuste ja nende hallatavate asutuste ning linna valitseva või olulise mõju all olevate juriidiliste isikute majandustegevuse tulemuste kohta

Ülevaade konsolideerimisgrupist

	Töötajate keskmise arv	Töötasukulu ¹ (tuh krooni)
Tartu Linnavalitsuse konsolideerimisgrupp	3 912	490 049
A. Konsolideeriv üksus Tartu Linnavalitsus	3 524	435 339
1. Linnavolikogu Kantselei	7	3 077
2. Linnakantselei	52	12 284
3. Arhitektuuri ja ehituse osakond	21	3 522
4. Avalike suhete osakond	13	1 981
5. Ettevõtluse osakond	12	2 236
6. Haridusosakonna haldusala kokku	2 755	340 912
osakond	42	5 811
hallatavad asutused kokku	2 713	335 101
<i>sh lasteaiad (30)</i>	1 116	105 292
<i>põhikoolid (3)</i>	132	17 384
<i>gümnaasiumid (14)</i>	1 082	156 725
<i>Maarja Kool</i>	39	4 622
<i>Täiskasvanute gümnaasium</i>	40	6 544
<i>Kutsehariduskeskus</i>	294	42 657
<i>Keeltekool</i>	1	181
<i>Hariduse Tugiteenuste Keskus</i>	9	1 696
7. Kultuuriosakonna haldusala kokku	274	28 360
osakond	14	2 081
hallatavad asutused:	260	26 279
<i>sh laste muusika- ja kunstikoolid (3)</i>	102	10 227
<i>laste huvialaasutused (2)</i>	15	1 541
<i>O.Lutsu nim. Linnaraamatukogu</i>	98	9 717
<i>Tiigi Seltsimaja</i>	6	716
<i>muuseumid (2)</i>	39	4 078
8. Linnamajanduse osakonna haldusala kokku	61	8 280
osakond	34	6 086
hallatav asutus Tartu linna asutus Kalmistu	27	2 194
9. Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	25	4 282
10. Linnavarade osakond	27	4 654
11. Rahandusosakond	12	2 069
12. Sotsiaalabiosakonna haldusala kokku	262	23 072
osakond	52	7 632
hallatavad asutused:	210	15 440
<i>sh päevakeskused (2)</i>	64	4 400
<i>Hooldekodu</i>	115	8 401
<i>Laste Turvakodu</i>	14	1 111
<i>Varjupaik</i>	17	1 528
13. Tervishoiuosakond	3	610

	Töötajate keskmise arv	Töötasukulu ¹ (tuh krooni)
B. Konsolideeritavad üksused	388	54 710
1. AS Tartu Veevärk	91	14 618
2. OÜ Tartu Linna Polikliinik	78	11 869
3. AS Tartu Turg	34	3 873
4. OÜ Tartu Veekeskus	33	4 682
5. Tartu Elamuhalduse AS	31	4 435
6. OÜ Anne Saun	9	1 066
7. OÜ Uppsala Maja	2	234
8. SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus	56	6 662
9. SA Tartu Sport	27	3 206
10. SA Tähtvere Puhkepark	11	1 126
11. SA Tartumaa Turism	6	990
12. SA Tartu Eluasemefond	4	902
13. SA Tartu Loomemajanduskeskus	4	615
14. SA Tartu Kultuurkapital	2	432
C. Sidusüksused, mida ei konsolideerita ²	37	5 504
SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus	21	3 077
SA Tartu Rahvaülikool	9	1 599
SA Tampere Maja	6	644
SA Pauluse Kirik	1	184

¹ Andmed ilma ajutiste töötajate ja nende töötasudeta. Töötasu on esitatud tegelikes kuludes koos aastalõpu arvestusliku puhkusetasu kohustusega.

² Sidusüksuste aruandlust linna konsolideerimisgrupi aruandlusse ei konsolideerita, v.a äriühingutest sidusüksuste tulem kapitaliosaluse meetodil (lisa 1).

Konsolideerimisgrupi struktuuris toimusid 2010. aastal järgmised muudatused:

- Haridusosakonna haldusalas likvideeriti Tartu Keeltekool alates 31.08.2010 ja alates 01.01.2010 alustas tööd Hariduse Tugiteenuste Keskus;
- OÜ Uppsala Maja tegevus lõpetati alates 15. juunist 2010;
- Aruandeaastast alates kajastatakse kapitaliosaluse meetodil sidusüksuses OÜ Polli Prügila linna osalust summas 34 tuh krooni.

1.3. KONSOLIDEERIMISGRUPI TÄHTSAMAD FINANTSNÄITAJAD

	<i>mln krooni</i>				
	2010	2009	2008	2007	2006
Bilansi näitajad aruandeaasta lõpul					
Varad	4 229	4 235	4 098	3 874	3 353
Kohustused	1 235	1 276	1 284	1 225	980
Netovara	2 994	2 959	2 814	2 649	2 373
Tulemiaruaande näitajad					
Tegevustulud	1 598	1 718	1 803	1 725	1 494
Tegevuskulud	-1584	-1 575	-1 631	-1 488	-1 429
Finantstulud ja -kulud, sh ettevõtja tulumaks	-19	-19	-27	-9	6
Omaniku tulem	-5	124	145	228	68
Muud näitajad aruandeaasta lõpul					
Likviidsus ¹	0,32	0,36	0,30	0,44	0,43
Lühiajaline maksevõime ²	0,66	0,98	0,79	0,94	0,79
Kohustuste osakaal varadest	29%	30%	31%	32%	29%
Laenukohustuste osakaal varadest	17%	17%	17%	15%	14%
Konsolideerimata näitajad					
Linnavalitsuse põhivarainvesteeringud	154	237	436	440	378
Piirmäärade täitmine					
Laenukohustuste osakaal tuludest, millest on maha arvatud sihtfinantseerimine ³	61%	59%	43%	43%	44%
Tagasimakstud laenukohustuste suhe tuludesse, millest on maha arvatud sihtfinantseerimine ⁴	6%	4%	3%	14%	13%

¹ Likviidsus, so raha ja selle ekvivalendid / lühiajalised kohustused;

² Lühiajaline maksevõime, so käibevara / lühiajalised kohustused;

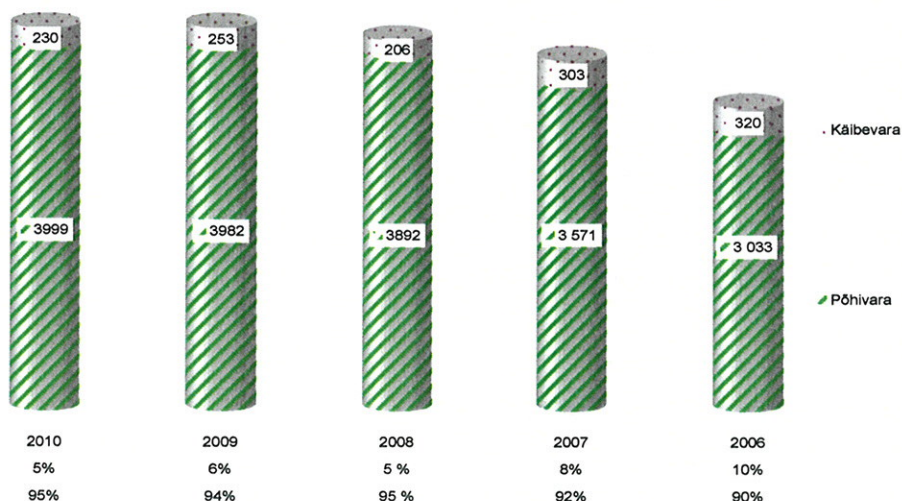
³ Linnavalitsuse laenukohustuste osakaal tuludest, millest on maha arvatud sihtfinantseerimine, on valla-ja linnaelarveseadusega kehtestatud näitaja, mille ülempiiriks on 60%; s o bilansilised laenukohustused aasta lõpuks / (kassapõhised tulud - kassapõhised saadud sihtotstarbelised eraldised) (vt ka punkt 1.8)

⁴ Linnavalitsuse tagasimakstud laenukohustuste suhe tuludesse, millest on maha arvatud sihtfinantseerimine, on valla-ja linnaelarveseadusega kehtestatud näitaja, mille ülempiiriks on 20%; s o aruandeaastal tagasi makstud laenukohustuste summa / (kassapõhised tulud - kassapõhised saadud sihtotstarbelised eraldised)

Bilansi maht

Bilansi maht seisuga 31.12.2010 on 4229 mln krooni, vähenedes aastaga 6 mln krooni ehk 0,1 %. Bilansi mahust moodustavad põhivarad 95% ja käibevarad 5%.

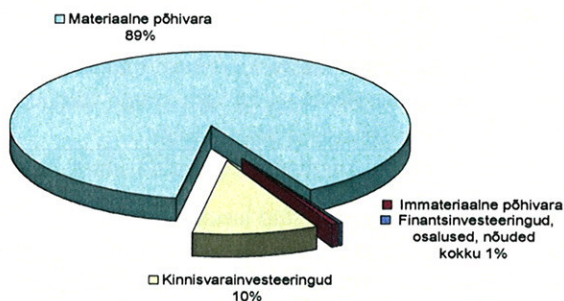
Käibevara ja põhivara 2010 (mln krooni)

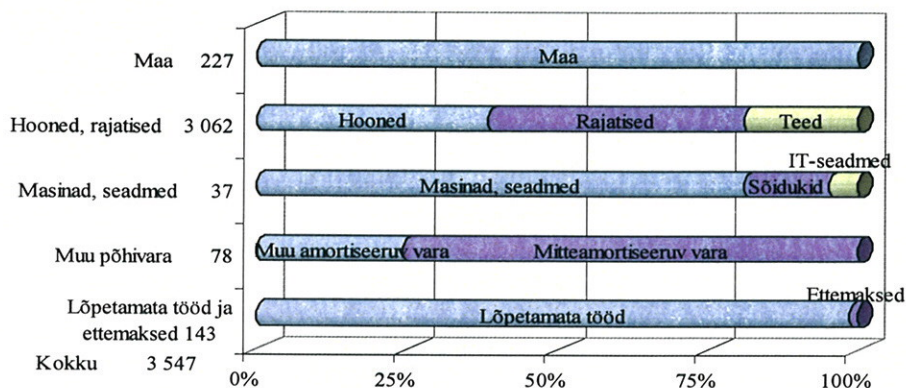
Põhivara

Põhivaraks on materiaalne ja immateriaalne põhivara, kinnisvarainvesteeringud ning pikaajalised finantsinvesteeringud ja nõuded - aasta lõpu seisuga kokku 3999 mln krooni väärtuses. Põhivara on aastaga suurenenud 17 mln krooni ehk 0,4% võrra, valdavalt materiaalses põhivara lõpetamata ehituste arvel. Materiaalse põhivara osakaal kogu põhivaradest oli 89% ja kinnisvarainvesteeringute osakaal 10%.

Konsolideerimisgrupi põhivarad 2010

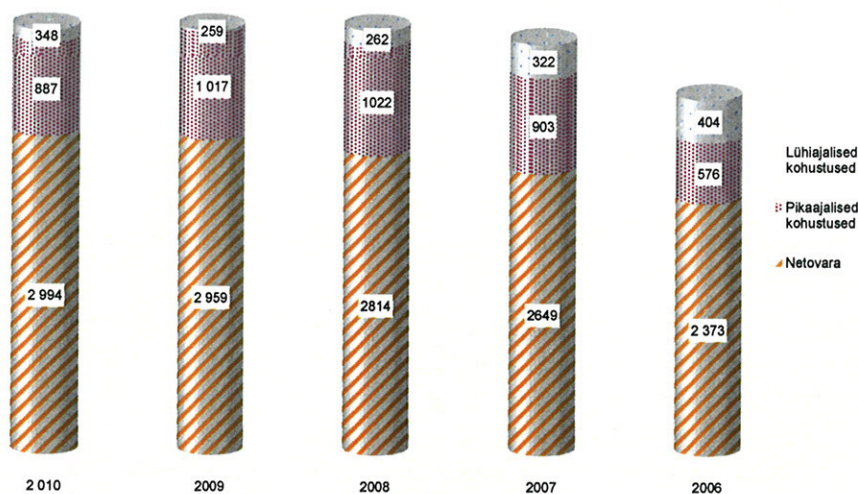
Materiaalse põhivara struktuur (mln krooni)

Kohustused ja netovara

Seisuga 31.12.2010 on netovara 2994 mln krooni, kasvades aastaga 35 mln krooni ehk 1,2% võrra ning moodustades bilansi mahust 71%. Kokku on kohustused vähenenud aastaga 41 mln krooni ehk 3,2% võrra, s h on lühiajalised suurenenud 34,4% ja pikaajalised vähenenud 12,8%, valdavalt 2011. aastal tasumisele kuuluva pikaajalise laenukohustuse tõstmisest lühiajalistesse laenukohustustesse 181 mln krooni väärtuses.

Kohustused ja netovara 2010 (mln krooni)

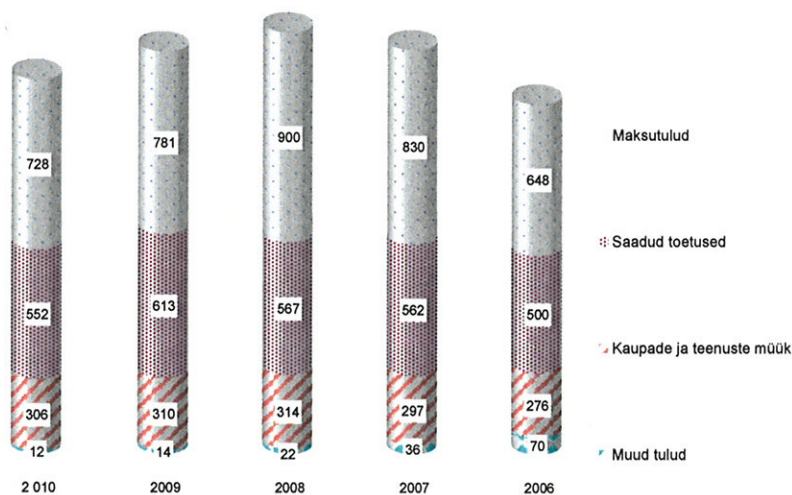
Likviidsus on aastaga kahanenud ning lühiajaline maksevõime nõrgenenud peamiselt laenukohustuste lühiajalise osa järsu suurenemise arvel.

Tegevustulud

2010. aasta tegevustulud 1598 mln krooni on eelneva aasta tegevustuludest 120 mln krooni ehk 7,0% võrra väiksemad, peamiselt saadud toetuste ja maksutulu vähenemise arvel. Linna tulu üksikisiku tulumaksust vähenes 51 mln krooni ehk 6,7% võrreldes eelneva aastaga (lisa 4 *Maksud, lõivud, trahvid*).

Aruandeaasta tegevustuludest moodustavad maksutulud 46%, saadud toetused 34%, müüdüd tooted ja teenused 19% ning muud tulud 1%.

Tegevustulude struktuur 2010 (mln krooni)

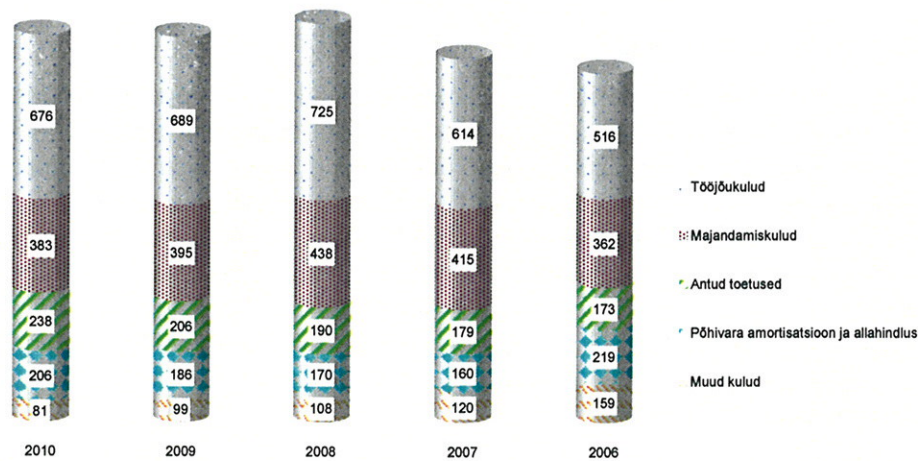

Tegevuskulud

2010. aasta tegevuskulud 1584 mln krooni on eelneva aasta tegevuskuludest suuremad 9 mln krooni ehk 0,6%.

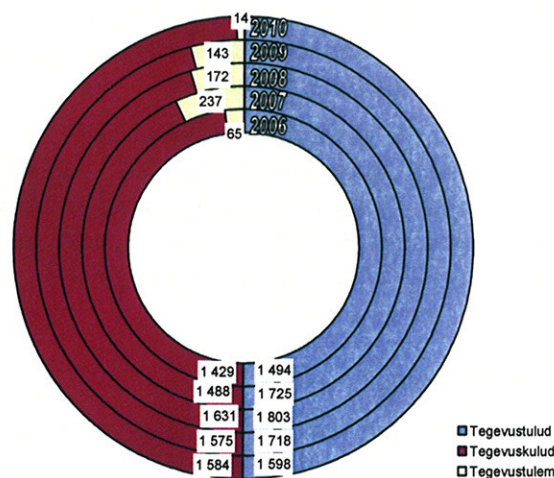
Tegevuskuludest moodustasid töjõukulud 43%, majandamiskulud 24%, antud toetused 15%, põhivara amortisatsioon ja allahindlus 13% ning muud kulud 5%. Aastaga vähenesid töjõukulud 2%, majandamiskulud 3%, muud kulud 18% ning suurenesid antud toetused 16% ja põhivara amortisatsiooni ja allahindluse kulu 11% (vt tulemiaruanne). Aruandeaasta suuremat amortisatsioonikulu on mõjutanud 2009. aasta ehituste suures mahus valmimine ja nende amortisatsiooniarvestuse algus alles aasta lõpus, s h suurema maksumusega objektideks olid lasteaed Klaabu, Tartu Hooldekodu rekonstrueerimine ja Vabaduse autosild.

Tegevuskulude struktuur 2010 (mln krooni)

Tegevustulemiks kujunes 2010. aastal 14 mln kroonine tegevuskasum, mis on 2009. aasta tegevuskasumist väiksem 129 mln krooni ehk 90,3% võrra. Tegevustulemi vähenemist põhjustas tegevustulude vähenemine, valdavalt maksutulude ja saadud toetuste arvel, ning tegevuskulude suurenemine, valdavalt antud toetuste ning põhivara amortisatsiooni ja allahindluse kulude suurenemise arvel.

Tegevustulemi kujunemine 2006 - 2010 (mln krooni)

2010. aasta kogu tulemiks on 5 mln kroonine kahjum. 2009. aasta lõppes 124 mln kroonise kasumiga. Tulemi vähenemise on tinginud tegevustulemi vähenemine, finantstulud ja -kulud (19 mln krooni) pole võrreldes eelneva aastaga muutunud.

1.4. ÜLEVAADE ÜLDISEST MAJANDUSKESKKONNAST

Eesti makromajanduslik areng

Pärast taasiseseisvumist ja tootmise restruktureerimist kasvas Eesti majandus kiiresti. Aastate 1998-2007 keskmine reaalkasv oli 7,2%. Seejärel, maailmamajanduse kriisi mõjul, pöördus majanduskasv ka Eestis 2008. aastal languseks. Langus saavutas haripunkti 2009. aastal, mil sisemajanduse koguprodukti (SKP) muutus püsihindades oli -14,1%. Seejärel, alates 2009. aasta neljandast kvartalist, hakkas majanduse langus aeglustumama. 2010. aastal hakkasid majandustegevuse tingimused uuesti paranema ning alates II kvartalist oli majanduskasv taas positiivne. Statistikaameti andmetel oli 2010. aasta arvestuses SKP muutus püsivhindades 3,1%. 2011. aastaks prognoositakse ligi 4% majanduskasvu. Erinevate finantsinstitutsioonide prognooside kohaselt ei saavuta majanduse maht kriisieelset taset enne 2013. aastat.

Statistika kohaselt toimus tööhõives järsk muutus 2009. aastal, kui hõivatute arv kahanes aasta kokkuvõttes 9,2% ehk 61 tuhande inimese võrra. Hõive languse tingisid nõudluse vähenemise tõttu kahanenud töömahud ja kulude kärpimise vajadus. Töõjõuturg on alates 2009. aasta lõpust elavnenud, kuid 2010. aastal ei olnud uute töökohtade loomine piisavalt kiire. 2010. aasta lõpus oli tööpuudus 16,9%. 2011. aastal hakkab tööpuudus vähenema ja moodustab aasta lõpuks ligi 15% 15-74 aastasest elanikkonnast. Rahandusministeeriumi prognoosi kohaselt alaneb tööpuuduse määr 2014. aasta lõpuks 9,4%-ni.

Palgakasv hakkas alanema 2008. aasta algul ja 2009. aasta esimeses kvartalis langes keskmine brutokuupalk esimest korda pärast 1993. aastat. 2009. aastal alanes nominaalpalg 4,6% ja reaalkasv 4,5%. Palgalanguse põhjustasid sisetarbimise vähenemine nõudlus ja tööpuuduse kasv. 2010. aastal oli keskmine palga langus esialgsetel andmetel 0,6-0,8% (lõplik ametlik näitaja on aruande koostamise ajaks veel avaldamata) ning alates 2011. aastast on palgakasv taas positiivne. Sarnaselt palgadega langesid 2009. aastal ka hinnad majanduslangusega võrreldes vähe. 2010. aastal oli hinnatõus esialgsetel andmetel 2,7% ja 2011. aastaks prognoositakse 3,5% kasvu.

Eesti majandus sai langusest üle ekspordi toel, mis jõudis 2010. aasta lõpus kõigi aegade rekordmahu lähedale. Samal ajal on sisenõudlus endiselt nõrk. Majanduslanguse tingimustes tõi ettevõtete uute oludega kohanemine endaga kaasa tööjõu tootlikkuse kasvu, kuid seda tasakaalustab hõivatute arvu vähenemine. Lisaks suurele tööpuudusele on Eesti majanduse hetkeprobleemiks ka väike investeerimistegevus.

Tartu linna majanduslik areng

Tartu elanikkond moodustab Eesti rahvastiku koguarvust (1,34 miljonist elanikust) 7,2%. Rahvastikuregistri andmetel elas seisuga 1. jaanuar 2010 Tartus 98 386 inimest ja seisuga 1. jaanuar 2011 98 561 inimest. Tartu on ülikoolilinn ja kuna paljud üliõpilased ei ole end Tartu elanikuks registreerinud, siis on tegelik Tartu rahvaarv suurem kui rahvastikuregistris registreerunute arv.

Seoses 2008. aastal alanud ülemaailmsest finantskriisist tingitud majanduslangusega on tööhõive ka Tartus vähenenud ning tööpuudus suurenenud, kuigi vähemal määral kui Eestis keskmiselt. Rahandusministeeriumi andmetel oli keskmine maksumaksjate arv Tartus 2007. aastal 44 948, 2008. aastal 45 062, 2009. aastal 42 206 ja 2010. aastal 40 335. Keskmine kuine sissetulek maksumaksja kohta oli 2009. aastal 12 801 krooni ja 2010. aastal 12 591 krooni. Keskmine sissetulek langes 210 krooni ehk 1,6%

Tartu majanduslikku arengut on mõjutanud juba aastaid kestev trend, mille kohaselt jätkub Tartus töötavate inimeste elama asumine linnaga piirnevate valdade uusasumitesse. Samas jäävad mujale elamaasunud kasutama Tartu linna poolt pakutavaid avalikke teenuseid ning taristuid. Ent riigieelarveliste eraldiste kavandamisel võetakse arvesse vaid aasta alguse seisuga linna elanike registrisse kantud inimeste arv ning füüsilise isiku tulumaks laekub omavalitsusele, kelle elanikeregistris maksumaksja on. Tartu linnaga piirnevatele omavalitsusüksustele eraldatava tulumaksu osa on majanduslanguse aastatel vähenenud Tartu linnaga võrreldes palju vähem.

Tartu linna arengusuunad

Tartu linna juhtimise lähtealuseks on pikaajalisi arengueesmärke ja tegevussuundi sisaldav arengustrateegia aastani 2030 ja linna arengukava aastani 2013, kus on määratletud lähiaastateks kavandatud tegevused. Lisaks on koostatud valdkondade arengukavad, mis täpsustavad ja täiendavad linna arengukava erinevate valdkondade arengusuundi ning kavandatavaid tegevusi. Linna ruumilist arengut kajastab üldplaneering, milles on määratletud erineva funktsiooniga maa-alad.

Linna arengusuunad on hetkel määratletud järgmiste kehtivate arengukavade ja strateegiatega:

- Arengustrateegia "Tartu 2030";
- Tartu linna arengukava aastateks 2007-2013;
- Tartu linna ettevõtluse arengukava 2007- 2013;
- Tartu linna munitsipaalõppeasutuste süsteemi arengukava aastateks 2008-2013;
- Tartu linna kultuuri, spordi ja noorsootöö arengukava aastateks 2008-2013;
- Tartu linnet turismi arengukava 2008-2013;
- Tartu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava;
- Tartu linna sotsiaaltoetuste arengukava;
- Tartu linna jäätmekava 2010-2014;
- Tartu linna keskkonna arengukava 2006-2013;
- Tartu linna üldplaneering.

2011. aasta olulisemateks tulevikku vaatavateks tegevusteks kujunevad Tartu linna uue arengukava koostamine aastateks 2013-2020 ja Tartu linna transpordi arengukava 2012-2020 koostamise jätkamine. Tartu linna liiklusohutusprogramm 2011-2015 võeti Tartu Linnavolikogu poolt vastu 2011. aasta veebruaris.

Igal aastal uuendatav eelarveprognoos annab rahalised orientiirid linna võimalustest arengukavas valitud tegevuste realiseerimiseks. Linna pikemaajaliste arengueesmärkide saavutamiseks, infrastruktuuri arendamiseks ja sotsiaalprobleemide lahendamiseks tuleb tagada linna tulubaasi stabiilsus ja püsitud osatähtsuse suurendamine ning kaasata välisrahastust.

Aruande järgnev osa sisaldab ülevaadet linna juhtimisest ja arengukava täitmisele suunatud tegevustest valdkondade lõikes.

Linna juhtimine

Tartu kui kohalik omavalitsusüksus on avalik-õiguslik juriidiline isik. Tartu kohaliku omavalitsusüksusena otsustab talle seadusega pandud kohaliku elu küsimusi ja korraldab nende lahendamist, samuti lahendab kõiki neid kohaliku elu küsimusi, mis ei ole seadusega antud riigiorganite või kellegi teise pädevusse.

Tartu omavalitsusorganid on:

- Linnavolikogu - omavalitsusüksuse esinduskogu, mis valitakse linna hääleõiguslike elanike poolt seaduse alusel neljaks aastaks;
- Linnavalitsus - linnavolikogu poolt moodustatud täitevorgan.

Linnavolikogu on kohaliku omavalitsuse pädevusse kuuluvate küsimuste otsustamisel sõltumatu ning tegutseb ainult linnaelanike huvides ja nende nimel.

Volikogu 7. koosseisu valimised toimusid 18. oktoobril ja volitused algasid 26. oktoobril 2009. aastal. Volikogu moodustab alalisi ja ajutisi komisjone. Kuni 2009. aasta oktoobris toimunud valimiseni oli volikogul 9 alalist komisjoni: arengu- ja planeerimiskomisjon, hariduskomisjon, kultuurikomisjon, linnamajanduse komisjon, linnavarakomisjon, rahanduskomisjon, revisjonikomisjon, sotsiaalkomisjon ning õigus- ja korrakaitsekomisjon. Pärast valimisi moodustas volikogu 8 alalist komisjoni, varasemaga võrreldes ei moodustatud õigus- ja korrakaitsekomisjoni. Volikogul on eestseisus, mis on nõuandev organ linnavolikogu esimehe juures. Sellesse kuuluvad volikogu esimees, aseesimees ning fraktsioonide esimehed.

Volikogu töövormiks on istung, komisjonidel ja eestseisusel koosolek. 2010. aastal toimus 12 linnavolikogu istungit, milles keskmine osalemise määr oli 90%. Volikogu võttis 2010. aastal vastu 124 otsust ja 23 määrust.

Linnavolikogu praeguses koosseisus on 49 liiget. Volikogu koosseisu kuulub 4 fraktsiooni:

- Reformierakonna fraktsioon (17 liiget);
- Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon (13 liiget);
- Keskerakonna fraktsioon (9 liiget);
- Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon (8 liiget).

Volikogus on 2 Rahvaliidu saadikut.

Tartu Linnavolikogu liikmetele arvestati 2010. aastal tasusid kokku summas 2165 tuh krooni.

Linnavalitsus on linna omavalitsuse kollegiaalne täitevorgan, mis viib praktilise tegevusega ellu talle riigi ja linna õigusaktidega pandud ülesandeid. Tartu linna tegevjuhtkonnaks on kuueliikmeline Tartu Linnavalitsus, s h linnapea ja 5 abilinnapead. Linnavalitsuse liikmete töötasu üldsumma oli 2010. aastal 3459 tuh krooni.

Linnavalitsuse töövorm on istung. 2010. aastal toimus 82 linnavalitsuse istungit, millel võeti vastu 31 määrust ning 1437 korraldust.

Linnavalitsus juhib linna ametiasutusi ja nende kaudu hallatavate asutuste tegevust ning osaleb linnavolikogu poolt kehtestatud korras aktsionärina või osanikuna eraõiguslike juriidiliste isikute tegevuses.

Linna asutused on:

- linna ametiasutused, mis teostavad avalikku võimu;
- linna ametiasutuste hallatavad asutused, mis ei teosta avalikku võimu.

2010. aastal töötas Tartu linna asutustes ja linna valitseva mõju all olevates üksustes kokku keskmiselt 3912 töötajat (2009. aastal 3886) s h 305 ametnikku (2009. aastal 309). Ametnike osakaal oli 7,8%, 25 ametnikku olid koosseisuvälised. Valitavaid ja ametisse nimetatavaid isikuid oli 9 ja töötajaid 3592 (sh 1428 õpetajat).

Konsolideerimisgrupi töötajate arv ja töötasukulu on avatud tegevusaruande punktis 1.2 asutuste või asutuste gruppide lõikes ning raamatupidamise aastaaruande lisas 18 töötajate gruppide lõikes. Üldkokkuvõttes oli 2010. aasta keskmine töötasu kuus (ilma puhkusereservi muutuse mõjuta) 10 438 krooni (2009. aastal 10 726 krooni), s h ametnikel 13 223 krooni (2009. aastal 14 300 krooni), töötajatel 10 040 krooni (2009. aastal 10 320 krooni), nende seas õpetajatel 11 937 krooni.

1.5. LINNAELU ARENG VALDKONNITI

Alljärgnev ülevaade Tartu linna arengukava täitmisele suunatud tähtsamatest tegevustest, on toodud kaheksa suurema valdkonna lõikes, milles omakorda on käsitletud eraldi tähtsamaid tegevusalasid. Täpsemat informatsiooni linnavalitsuse kavandatud tegevuste täitmiseks tehtud tegevuskuludest ja investeeringutest saab käesoleva aruande osast Eelarve täitmise aruanne (raamatupidamise aastaaruande punkt 2.7). Kogu konsolideerimisgrupi tegevuskulud valdkondade lõikes avatakse raamatupidamise aastaaruande lisas 17.

▪ ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED

Jätkati paberivaba asjaajamise arendamist. Märksõnad on linnainfo kättesaadavus ja mugav asjaajamine hea teenindusega linnas.

Olulisemad tegevused

Linnavolikogu asjaajamist korraldab volikogu kantselei.

Linnavalitsuse töö tagab linnakantselei, mille tööd juhib linnapea poolt ametisse nimetatud linnasekretär. Linnakantselei haldusalaks on linnavalitsuse töö funktsionaalne kindlustamine, linnavalitsuse asjaajamise korraldamine, infotehnoloogiliste lahenduste haldamine ja täiustamine, vääртеomenetluse-alane teenindamine, personaliteenindus, teenistusliku järelevalve eesmärgil sisekontrolli korraldamine linnavalitsuse struktuuriüksustes ja linnavalitsuse hallatavates asutustes, õigusosalase teeninduse korraldamine, välisabi projektide alane teenindamine ja nõustamine.

2010. aasta oli Tartu linnavalitsuse infotehnoloogias igakülgset järjepidavust tagava arengu aasta. Avalikkusele olulisim osa neist arendustest oli seotud majandusarvestuse üleviimisega eurole. See hõlmas eneses finantstarkvara Microsoft Business Solutions AX kohandusi ja täiendusi ning suure hulga erinevate väiksemate infosüsteemide muutmist. Infotehnoloogilise infrastruktuuri arendamisel võeti kasutusele uus varundussüsteem ning geoarhiivi projektiga seoses ostetud andmesalvesti, samuti hangiti vahendid suureformaadiliste trükiste skaneerimiseks.

Linnavalitsuse enese töökorralduses toimusid kõige olulisemad muutused dokumendihalduse valdkonnas. Digitaalsele kujule viidi linnavalitsuse ja volikogu õigusaktid aastatest 1992-2002 ning täiustati digitaalse allkirjastamise mehhanisme nii, et need toetavad ka mobiil-ID abil allkirjastamist. Muudeti ka toetuste haldamise süsteemi SPOKU toimimisloogikat. Viidi läbi digitaalse geoarhiivi hankemenetlus ja arendustööd, mille tulemuseks on keskselt hallatava geoinfo hoidla loomine.

Osalus projektides

2010. aastal esitati linnavalitsuse poolt või linnavalitsuse osalusel rahastamiseks kokku 176 projektitaotlust (sh 115 allasutuste projekti). Positiivse rahastamisotsuse sai kokku 109 projekti (sh 92 allasutuse projekti). Rahuldatud projektitoetuste (so 2010. aastal esitatud projektide lõikes) kogusumma oli 62,3 mln krooni ning linna omaosalus 7 mln krooni.

Olulisemad projektid 2010. aastal

Investeeringuprojektid	
Kutsehariduskeskus Kopli 1 õpilaskodu	Kopli 1 õpilaskodu rekonstrueerimine algas 2009. aastal ning enamik töödest lõpetati augustis 2010. Projekti tulemusel valmis renoveeritud ja sisustatud õpilaskodu, ehitati välja ja sisustati ruumid iluteeninduse, kodumajanduse ja majutus- ning toitlustuserialade õppepraktika läbiviimiseks. Projekti kogumaksumuseks kujunes 61 mln krooni.
Küüni tänava renoveerimine	Teostati töid Küüni tänava rekonstrueerimisel lõigus Raekoja plats - Poe tänav. Projekti tulemusel on Küüni tänav rekonstrueeritud jalakäijate promenaadiks.
Ihaste suunaline jalg- ja jalgrattatee	Turu sillast Ihasteni ehitati välja jalg- ja jalgrattatee koos haljastuse ja tänavavalgustusega.
Emajõe kaldakindlustus	Lõigul Kroonuaia sild - Vabadussild on lõpetatud kaldakindlustuse ehitamise tööd mõlemal jõe poolel. 2011. aastal lõpetatakse kõnniteeosa ehitus ja külvatakse muru.
Võru suunaline jalg- ja jalgrattatee	Jalg- ja jalgrattatee ehitati välja alates Tähe tänavast piki Koidu, Kesk, Tehase ja Aardla tänavat kuni Aardla – Võru ristmikuni. Koos kergliiklusteega ehitati välja ka Kesk ja Tehase tänavate kõnniteed, paigaldati valgustus.
Kummeli tänava lasteaia rajamine	2010. aasta algul avati 6-rühmaline lasteaed Klaabu 120-le lapsele. Projekti kogumaksumus on 36 811 tuh krooni.
Mänguasjamuuseumi teatrimaja (Lutsu 2) rajamine	2010. aastal valmis teatrimaja.
Antoniuse õu (Lutsu3)	2010. aastal lõpetati Antoniuse Gildi õuehoone rekonstrueerimine.
Teaduskeskus AHHAA	SA Teaduskeskuse AHHAA uue hoone ehitust rahastavad võrdsetes osades Tartu linn, Haridus- ja Teadusministeerium ning EAS. 2010. aastal eraldas linn 24,6 mln krooni, keskuse avamine on kavandatud 2011. aasta maikuusse.
Muud projektid	
Aardlapalu prügila sulgemine	Projekti raames viidi läbi riigihanked sulgemistööde teostaja ja ehitusjärelevalve leidmiseks. Lepingud sõlmiti Merko Ehitus AS ja Keskkonnaprojekt OÜ-ga. Sulgemistööd kulgevad graafikujärgselt. SA Keskkonnainvesteeringute Keskuselt saadi rahastus mürakaardi koostamiseks.
Ökotugi tegevused - üheskoos parema keskkonna eest	Projekti käigus koolitatakse Tartu Linnavalitsuse ametnike hulgast ökotugiisikud, kelle ülesandeks on edendada keskkonnasõbralikku argikäitumist.

ACTIVE ACCESS	Projekt tegeleb säästva, tervisliku ja ohutu linnatranspordi arendamisega, kasvatades linnavalitsuse kompetentsi ja kaasates erinevaid huvipooli linnavalitsuse tegevusse. Projekti peamised tegevused algasid 2010. aastal. Tihedat koostööd on alates projekti algusest tehtud Maanteeametiga, peamiselt koolide liikluskasvatuse ning jalgrattasõidu õppe alal. 2010. aastal viidi projekti raames Tartu linnas läbi mitmeid mahukaid üritusi: Liiklusalane infopäev ja laste rattaralli (koostöös Maanteeametiga) 1. mail; Jalgsi- ja jalgrattaga liikumise audit perioodil 25.-31. mai; Suvisteks suurüritusteks avati koostöös organisatsiooniga „Jalgrattalinn Tartu“ tasuta valvega jalgrattaparkla; Autovaba päev, mil üritused toimusid terve nädala.
Läänemere piirkonna biogaasil sõitev ühistransport	Projekti raames teostatakse uuringuid ja pilootprojekte biogaasil sõitvate bussidele üleminekuks. Projekti tegevuste tulemusena alustati esimese surugaasitankla ehitust Lõuna-Eestis, tankla valmis märtsis 2011. Tartu linna bussiliinide teenindamiseks soetati veoteenuse osutaja poolt 5 surugaasibussi, mis sõidavad alates 2011. aasta märtsist.
Tartu linna ja lähimavalitsuste ühistranspordi arendamine	Projekti strateegiline eesmärk on kujundada ühistranspordist atraktiivne, keskkonnasõbralik ja jätkusuutlik alternatiiv autole inimeste liikumisvajaduse rahuldamisel. Viiakse läbi liiklusuuringuid, teostatavus- ja tasuvusanalüüse. 2010. aasta kevadeks viidi läbi Tartu linna ühistranspordivõrgu optimeerimine kasutades selleks projekti raames koostatud ühistranspordimudelit.
Rattaga läbi Vidzeme ja Lõuna-Eesti	Eesti-Läti omavalitsuste koostööprojekt, mis on seotud ühiste jalgrattamarsruutide väljaarendamise ja turundamisega. Tartu linn sai tänu projektile juurde 250 rattale 175 rattahoidjat, mis paigaldati peamiselt teenindusasutuste, koolide, rongi – ja bussijaama lähedusse.
Tartu Linnavalitsuse dokumendihaldussüsteemi kvaliteedi uuendamine	2010. aastal valmisid järgmised uuendused: x-tee päringute, digitaalallkirjastamise ja krüpteerimise, passiivse avalikustamise ja piiratud juurdepääsuga dokumentide otsingu moodulid.
BSR InnoReg - Strengthening Regional Innovation Governance through Transnational Cooperation	2009. aastal alustati projekti elluviimist, mille eesmärgiks on parendada ja suurendada Läänemere regiooni innovatsiooni tugisüsteemide tõhusust ja toimimist. Projekti 2010. aasta olulisemateks tegevusteks olid: innovatsioonipäevade läbiviimine Tartu Ettevõtlusnädal 2010 raames, osalemine rahvusvahelisel treeningmoodulil Riias (Riga TTM) ja konverentsil Baltic Dynamics 2010. Projekti rahastatakse programmist Interreg, BSR Programme 2007–2013.
Põhjamaade restoranide koostööprojekt	Projekti eesmärgiks oli tõsta Eesti, sh Tartu restoranide konkurentsivõimet läbi koostöö ja toiduturismialaste teadmiste parandamise ning kogemuste ülevõtmise Islandi restoranidest. Toimus Eesti restoranide õppereis Islandile, Islandi ja Norra peakokkade osalemine Tartu Rahvusköökkide Päevadel 2010. aasta oktoobris, Eesti restoranide esindajate paranenud teadmised toiduturismi arendamise võimalustest, teenindustest ning muust toiduvaldkonda puudutavast Islandi kogemustele tuginedes. Projekti rahastas Põhjamaade Ministrite Nõukogu “Nordic-Baltic Mobility and Network Programme for Business and Industry” programmist.

Investeeringud

Investeeringud olid seotud infotehnoloogia soetusega linnavalitsuse haldusalas.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

Käesoleva aasta kavades on suuremad tööd seotud infosüsteemide halduskulude vähendamise, infosüsteemide etalonmudeli ISKE rakendamisega, dokumendihaldussüsteemi uuendamisega.

MAJANDUS

Maakorraldus ja territoriaalne planeerimine, arhitektuur

Olulisemad tegevused

Maakorraldus

Maakorralduse valdkonnas olid 2010. aastal jätkuvalt olulisemateks tegevusteks maade munitsipaliseerimine, riigi omandisse jäetavate maade väljaselgitamine ja toimingud linna omandis oleva maaga. 2010. aasta lõpuks oli linnal munitsipaalmaad kokku 1349,7 ha, mis moodustab 34,8% linna üldpindalast (2009. aasta lõpul oli munitsipaalmaad kokku 1138,7 ha – 29,3% linna üldpindalast). Võrreldes 2009. aastaga suurenes munitsipaalma pindala 211 ha. Riigi omandis olevate maade pindala suurenes 2,2 ha võrra. 2010. aastal oli linna üldpindalast riigi omandis 160,2 ha, mis moodustab 4,1% linna üldpindalast (2009. aasta riigi omandis 158,0 ha - 4,1% linna üldpindalast).

2010. aastal osteti 2,3 ha maad Tartu linna idapoolse ringtee ehitamiseks ning müüdi enampakkumisel Veeriku 1 kinnistu hinnaga 1,6 miljonit krooni. Majanduse madalseisust tulenevalt ei õnnestunud Ravila ja Ropka tööstuspargi maade müük avalikul enampakkumisel.

2010. aastal jätkus linnale antud tänavamaade maakatastrisse kandmine, koostati 398 maauksuse katastriplaanid ja maakatastrisse esitati registreerimiseks 186 ha transpordimaad.

Detailplaneeringute realiseerimiseks on eraomandis olevatele haljasaladele ja transpordimaadele seatud linna kasuks avalikku kasutust ja hilisemat omandamist tagavad eelmärked.

Geodeesia teenistuse 2010. aasta olulisemaks tegevuseks oli uue loodava Tartu piirkonna digitaalse geoarhiivi hanke läbiviimine ja hanke võitjaga (AS Affecto Estonia) uue rakenduse väljatöötamine ning loodavasse arhiivi andmete soetamine. Geodeetilisi mõõdistusi registreeriti 2010. aastal 853 ca 1000 ha ulatuses.

Territoriaalne planeerimine

2010. aastal algatati Tartu linna haldusterritooriumil 18 detailplaneeringu koostamine. Neist linnaehituslikult olulisemad:

- Tartu linna üldplaneeringu teemaplaneering "Tartu linna ülikoolide, rakenduskõrgkoolide ja TÜ Kliinikumi ruumiline areng";
- Keslinna üldplaneering;
- Nooruse 1a, 1b ja 3 kruntide detailplaneering (arhiivihooned);
- Lina 4 /6 /7 /8 /9 /11/Aleksandri 32 krundi detailplaneering;
- Lossi 38 krundi ja lähiala detailplaneering (vana anatoomikum);

2010. aastal kehtestati 19 detailplaneeringut. Olulisemad neist:

- Üldplaneeringut täpsustav teemaplaneering "Karlova miljööväärtusliku hoonestusala kaitse- ja kasutustingimused";

- Puiestee, Kasarmu, Roosi ja Vahi tänavatega piirneva ala (Raadi halli) detailplaneering (Linnahall);
- Ujula 98 (Lodjapargi) ja Ujula 102 (Supelranna) ning lähiala detailplaneering;
- Raekojaplatsi, Vabaduse pst, Kompanii, Munga, ja Magistri tänavate vaheline ala (raamatukogu);
- Lossi 11a, 15, 15 a detailplaneering (muusikakool);
- Nõlvaku 1, 2, T 17 ja 19 kruntide detailplaneering (Idaringtee kavandamist puudutav Prisma detailplaneering);
- Kulli 1 ja 1T kruntide detailplaneering (lasteaed);
- Näituse 27 (endine "Flora" territoorium) detailplaneering;
- Pepleri 1 ja 1a kruntide detailplaneering (lasteaed);
- Sõpruse silla paadisadama detailplaneering.

Vaadati üle Tartu linna üldplaneering. Jätkati linnale oluliste detailplaneeringute koostamist: teemaplaneeringu "Supilinna linnaosa miljööväärtusega hoonestusala kaitse- ja kasutamistingimuste ning linnaosa maa- ja veelade üldiste kasutamise- ja ehitustingimuste täpsustamine ning täiendamine" koostamist, planeeringuid idapoolse ringtee ja Ropka silla koridoride reserveerimiseks. Tehti ettevalmistusi Ränilinna linnaosa üldplaneeringu koostamiseks.

Arhitektuur

2010. aasta jooksul esitati taotlejate poolt arhitektuuri- ja ehituse osakonnale 266 taotlust hoonete projekteerimistingimuste väljastamiseks. 2010. aastal vaadati läbi 549 ehitusprojekti, anti 134 kirjalikku nõusolekut ja väljastati 509 ehitusluba. Kasutusload väljastati 378 objektile.

Jätkati tööd Tartu linna 1930. aastate asutuste ja ettevõtete nimekirjade koostamisega ning linna kultuuriväärtusega asjade- ja mälestiste registri täiendamisega.

Taas valiti 2010. aasta alguses välja 2009. aastal kasutusloa saanud ehitiste hulgast aasta parimad ehitised. Parimad uusehitised olid Fr. R. Kreutzwaldi 3 Eesti Maaülikooli võimla ja Siili 22 üksikelamu. Parimad laiendatud ja rekonstrueeritud hooned olid Tamme pst 4 üksikelamu, Ringtee 75 Lõunakeskuse laiendus ja C. R. Jakobsoni 14 korterelamu.

2010. aastal osaleti mitmete arhitektuurikonkursside ja –võistluste läbi viimisel.

Tähtsamad neist:

- Anne Noortekeskuse arhitektuurivõistlus;
- Nõlvaku Prisma kaupluse arhitektuurivõistlus;
- Tartu Loodusmaja arhitektuurivõistlus;
- Heino Elleri nimelise muusikakooli juurdeehituse arhitektuurivõistlus.

Korterühistute Liidu ettepanekul alustati intensiivselt kortermajade rekonstrueerimisjärgsete värvilahenduste väljatöötamist, koostöös korteriühistutega, mis jätkub ka 2011. aastal.

Arhitektuuri- ja ehituse osakond osales Põhjamaade Ministrite Nõukogu mobiilsusprogrammis muinsuskaitse teemalise projektiga.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

2011. aasta olulisemaks tegevuseks kujuneb jätkuvalt linnale vajalike maade munitsipaalomandisse taotlemine ja katastrisse kandmine, linna arenguks vajalike maade omandamine, riigi omandisse jäetavate maade määratlemine, linnamaa isiklike kasutusõigustega koormamine. Kesklinna ja Ränilinna üldplaneeringute ning Supilinna ja kõrgkoolide teemaplaneeringu koostamine.

Teed ja tänavad

Tartu linna arengukavas aastateks 2007-2013 on märgitud, et Tartu linna tänavate, teede ja sildade liiklustihedus on kasvanud ning teekatete kulumine on ületanud taastamise. Vajalik on olemasolevate sildade rekonstrueerimine ning uue Ringtee silla ehitamine. Teehoiutöödel on prioriteediks kruusakattega tänavate asfalteerimine ja olemasolevate asfaltkatete rekonstrueerimine. Tähtsal kohal on kõnniteede ja treppide rekonstrueerimine ning jalgrattateede võrgu oluline laiendamine. Transpordi infrastruktuuri renoveerimisega seotud ülesanded on suunatud saavutamaks eesmärki – Tartu on integreeritud rahvusvahelisse transpordivõrku, mille transpordikorraldus on turvaline ja keskkonnasõbralik.

2011. aasta alguse seisuga on Tartu linna teede kogupikkus 335 km. Nendest asfaltkattega tänavaid 275 km, kruusateid 34 km, 3 km munakiviteid, katteta teid 23 km. Linnas on 9 silda: Kroonuaia sild, Vabaduse sild, Kaarsild, Võidu sild, Turu sild, Sõpruse sild, Inglisild, Kuradisild, Tuglase tänava sild.

Olulisemad tegevused

Asfaltkattega tänavate pikaajalise jooksevremonttööde lepingu alusel parandati 23 000 m² sõidutee asfaldiauke, 31 km asfaltkatte mõrasid, pragusid, vuuke. Asfaltkatte talviseks remondiks kasutati 47 tonni külmasfalti. Sildade jooksevremonttööde vahenditest teostati Inglisilla jooksevremonttöid ja Võidu silla turvapiirde remonti. Bussipaviljonide hooldustöid teostas JCDecaux Eesti. Töövõtja ülesandeks olid bussipaviljonide metallkonstruktsioonide hooldustööd ja klaaside vahetus. Remonditi Ravila ja Kreutzwaldi tänava bussipeatusi. Remonditi treppe Toomemäe tenniseväljakute juures, Riia-Vaksali ristmikul, Marja ja Kivi tänavatel ning Raekoja tagusel haljasalal.

Investeeringud

- Rekonstrueeriti Ilmatsalu tn, teostati Võru tänaval sõidutee ülekate. Lõpetati Ujula tänava rekonstrueerimine. Ehitati välja Emajõe ja Väike Emajõe tänavad. Emajõe tänavale paigaldati 2000 m² sõidutee asfaltkatet ja Väike Emajõe tänavale paigaldati 135 m² kivikatet. Lisaks ehitati välja sademeveekanaliseerimine;
- Lõpetati idapoolse ringtee projekteerimistööd. Projekteeriti Künni, Adra ja Vao tänavad;
- Kompenseeriti tänavate rajamise kulusid Pirni, Rebase, Selleri, Kvissentali ja Hipodroomi uuselamuarenduste piirkondades ning Ropka Tööstuspargi arenduses ja Lõunakeskuse kogujateedel.
- Euroopa struktuurifondide vahenditest:
  - rekonstrueeriti Emajõe kaldaäär ja Kūuni tänav. Kūuni tänavale paigaldati 10 026 m² kivikatet, ehitati välja sademekanaliseerimine, paigaldati 15 pinki ja lavatsit, rattahoidjad, prügikastid, Kultuurilaev ja avalik tualett. Emajõe kaldakindlustuste ehitamisel lõigus Kroonuaia sild-Vabadussild on lõpetatud kaldakindlustuse ehitamise tööd mõlemal jõe poolel. Käesoleval aastal teostatakse objekti vaegtööd: murukülv ja lõpetatakse kõnniteeosa ehitus. Emajõe kaldaäärsele ehitati 1380 m² tänavakividest katendit, istutati 69 puud, paigaldati 18 pargivalgustit ja prügikastid;
  - Turusillast Ihasteni ehitati välja kergliiklustee koos haljastuse ja tänavavalgustusega. Jalg- ja jalgrattatee kogupikkus on 3,7 km;
  - Võru tänava kergliiklustee ehitati välja alates Tähe tänavast piki Koidu, Kesk, Tehase ja Aardla tänav kuni Aardla – Võru tänava ristmikuni. Koos kergliiklusteega ehitati välja ka Kesk, Tehase tänava kõnniteed, tänavale paigaldati valgustus. Jalg- ja jalgrattatee pikkus on 3,3 km.

Liikluskorraldus

Liikluskorralduses on pöhirõhk jalakäijate, jalgratturite ja mootorsõidukitega liiklejate ohutuse ning liikluse sujuvuse tagamisel tervikliku ja mitmekesise transpordisüsteemi abil.

Olulisemad tegevused

Arvestades oluliselt suurenenud liikluskoormusi on liikluskorraldusvahendite väljavahetamisel hoolduse käigus lubatud kasutada ainult kaasaegseid valgustpeegeldavaid materjale ja tsingitud detaile. Kokku tagati 2010. aastal umbes 9550 liiklusemärgi, 2350 m jalakäijate piirde, 791 fooripea, 205 jalakäijate summeri, 130 bussiinfotoru korrasolek.

Liikluskorralduses tehti hulgaliselt väiksemaid muudatusi lähtudes liiklusõnnetuste analüüsist ja linnaelanike ettepanekutest. Seoses liikluskorraldusmuudatustega paigaldati 2010. aastal 219 uut statsionaarset liiklusemärki, tähistati uusi jalakäijate reguleerimata ülekäiguradasid, tähistati täiendavate viitade ja teenumbritega sõidusuundi. Seoses ajutiste liikluskorralduse muudatustega väljastati 2010. aastal 561 ajutist tänavasulgemisluba, mille eest laekus linna eelarvesse 1,8 mln krooni.

Teostati fooriristmike remonttööd: Riia-Akadeemia-Võru ristmikul kus vahetati välja jalakäijate väljakutsenupud ja summerid, asendati fooripead LED valgustitega; Jaama-Sõpruse, Võru-Aardla ristmikul paigaldati uued väljakutse nupud; Riia-Väike kaare reguleeritud ülekäigurajal teostati foori remont koos portaaliga.

Jätkus liikluskorraldusvahendite andmebaasi tarkvaralahenduse liiklusemärkide osa täiendamine ja arendamine. Tartu linna liikluskorraldusvahendite andmebaasi on kantud andmed Tartu linnas paigaldatud 13 118 liiklusemärgi kohta ja lisatud 6680 fotot paigalduskohtadest. Koondati andmed ja tehnilised parameetrid linna fooriobjektide kohta.

Liikluskorraldusteenistus väljastas 2010. aastal 124 luba eriveoste vedamiseks. Aastaringiselt nähtava teekattemärgistusega taastati teekattemärgistust kokku 4567 m², sellest ligikaudu 627 m² värviga. Jätkati tänavanimesiltide paigaldamist ja infoviidasüsteemi täiendamist. Vastavalt ühtse viidasüsteemi projektile jätkati teenumbrite-marsruuditähiste viitade paigaldust erinevatel ristmikel.

Transpordikorraldus

Olulisemad tegevused

Ühistransport

Linna ühistransporti teostasid 2010. aastal kaks firmat: kommertsliinidel OÜ Automen ja avalikku liinivedu AS GoBus, viimane 2005. aastal sõlmitud avaliku teenindamise lepingu alusel, mis kehtis perioodil 2006 – 2010. Aruandeaasta läbisõiduks oli 3,6 mln kilomeetrit. Riigihanke tulemusena sõlmiti pikaajaline leping AS-iga SEBE linnasiseseks reisijateveoks perioodil 01.01.2011 – 30.06.2017. Alates 2011. aastast laekub ühistranspordi tulu linna eelarvesse.

2010. aastal väljastati ühistranspordiluba 11 ettevõttele ning sõidukikaardid 360 sõidukile. Taksoveo tegevuslubasid väljastati 48 ettevõtjale ning 97 sõidukikaarti taksoveoks.

Tasuline parkimine

Kesklinna avalikul tasulisel parkimisalal teostas vastavalt riigihanke “Valveta tasulise parkimise tehniline korraldamine ja kontrolli teostamine parkimisnõuete täitmise üle Tartu linnas 01.01.2006 - 31.12.2010” tingimustele parkimisalast järelevalvet AS Ühisteenused. 2010. aastal korraldati uus riigihange valveta tasulise parkimise tehniliseks korraldamiseks ja kontrolli teostamiseks parkimisnõuete täitmise üle Tartu linnas aastateks 2011-2014. Teenuse osutamist jätkab AS Ühisteenused.

Tasulisel alal viidi läbi parkimisala kevadine ja sügisene täituvuse uuring.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

Alustatakse projekti ”Tartu ühistranspordi juhtimis-ja kontrollisüsteemi arendamine” tegevustega, mille käigus luuakse kaasaegne busside liikumise jälgimise ja reisijate teavitamise süsteem.

Ühtekuuluvusfondi vahendite toel algab Tartu idapoolse ringtee tööprojekti koostamine ja ehitus. Sild aitab vähendada Tartu linna magistraaltänavate ja sildade liikluskoormust, liiklusest tekitavat müra, õhusaastet ning parandada Tartu linna läbiva transiitliikluse sõidutingimusi ja ohutust. Terve idaringtee pikkuses on ette nähtud rajada kergliiklustee.

2011. aastal jätkatakse foorisüsteemide kaasajastamist, reguleerimata ülekäiguradade ehitust ja kaasajastatakse liikluskorraldust ning parkimist.

Ettevõtlus ja turism

Tartu linna ettevõtluse areng on väga tihedalt seotud linna üldise arengu ja positsiooniga Läänemere regioonis ning Eestis. Tartu on Lõuna-Eesti regiooni keskus ja majanduse mootor, mille käekäik mõjutab lõunaestlase heaolu. Seda eelkõige töökohtade, mitmesuguste haridus-, teadus- ja arendustegevuste teenuste kaudu. Tartu kasvukeskuse ettevõtluspotentsiaali on võimalik suurendada regionaalse koostöö intensiivistamisega.

Arengueesmärgi - Tartu on tuntud turismi sihtkohana - saavutamiseks on olulisemad tegevused konverentsiturismi kui turismi hooajalisust vähendava valdkonna edendamine, turistide teenindamise parandamine ning rahvusvahelise lennuliikluse arendamine Tartu lennujaamast.

Olulisemad tegevused

- Tehti koostööd Tartu Ülikooliga ja toetati sihtasutuste Tartu Ärinõuandla, Tartumaa Turism, Tartu Teaduspark Tartu Loomemajanduskeskus ja mittetulundusühingu Eesti Konverentsibüroo tegevust. Organiseeriti ja osaleti Tartu tugistruktuuride koostöö ümarlaua üritustel, mille eesmärgiks on Tartu linna ja regiooni ettevõtluse arendamise tugiorganisatsioonide koostööpunktide leidmine, ühisplaanide tegemine, projektide kavandamine;
- Korraldati ettevõtjatele suunatud tasulisi kursusi, infopäevi ja pärastlõunaseminare korraldati 36, nendel osales 2058 ettevõtjat;
- Alates 1998. aastast korraldatakse konkurssi „Tartu edukam ettevõtja”. 2010. aastal läbiviidud konkursil osales 183 ettevõtjat, asutust ja organisatsiooni;
- Kuuendat korda viidi läbi ettevõtlusnädal, millest võttis osa 3362 inimest ja kokku organiseeriti 54 erinevat üritust erinevatele sihtrühmadele. Partneriteks nädala korraldamisel olid SA Tartu Teaduspark, SA Tartumaa Turism, Tartu Kutsehariduskeskus, SA Tartu Ärinõuandla, SA Tartu Loomemajanduskeskus, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet, Eesti Maksu- ja Tolliamet, NASDAQ OMX Tallinn, JCI Tartu, Eesti

Kaubandus-Tööstuskoda, Junior Achievement Arengufond, Atlant VII OÜ, Dorpat OÜ, Pärnu Konverentsid. Ürituse korraldamist toetasid: AS Sangar, AS Kroonpress, AS A. Le Coq, AS Baltiklaas, OÜ Tarmetec;

- Jätkati projekti „Tartu – hea teenindusega linn”. Projekti eesmärgiks on suunata tähelepanu klienditeenindusele ja teenindajatele, propageerida hea teeninduse põhimõtteid ning väärtustada teenindaja ametit. Eesmärgi saavutamiseks korraldatakse erinevaid klienditeeninduse ja teenindajate arendamisele suunatud ettevõtmisi. Jätkati sõpruslinnade rahvusköökide kuu organiseerimist;
- Ettevõtlusuuring 2010 ettevalmistus ja läbiviimine. Koostöös Tartu Ülikooliga valmistati ette küsimustik Tartu Ettevõtlusuuring 2010 läbiviimiseks. Uuring viidi läbi 2010. aasta lõpus ning selle tulemusi on oodata 2011. aasta esimese kvartali lõpuks;
- Valmis trükis „Tartu – The smart location in Estonia“ koostöös Tartu Maavalitsusega;
- Uuendati ettevõtluse osa Tartu linna kodulehel ning viidi see üle uuele, Drupal’i põhinevale platvormile aadressil <http://ettevotlus.tartu.ee>;
- Alustati koostöös ettevõtjatega tervise-ja heaolutööstuse arendamist.

Osalus projektides

Positiivse rahastusotsuse said 2010. aastal järgnevad projektid:

”Eesti puitmaju eksportivate ettevõtete klatri täistaotluse projekt” - projekti peamiseks eesmärgiks on Eesti puitmajatootjate konkurentsivõime kasv läbi ühiste mõtestatud ja eesmärgipäraste tegevuste, mille abil saab võimalikuks suurema lisandväärtusega toodete turustamine olemasolevatel ja uutel eksportturgudel. Projekti taotlus esitati EAS Klastrite arendamise programmi täistaotlusvooru;

"Urban Creative Poles" - projekti eesmärgiks on luua ja kasutada avaliku sektori parimaid praktikaid loomemajanduse kui kasvava majandusharu ning innovatsiooni algpunkti edendamisel teaduspõhise majanduse poole püüdlemisel.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

Jätkatakse Tartu ettevõtluse arengukava arengusuundade elluviimist:

- "Inimressursi arendamine" raames jätkatakse projekti "Hea teeninduse linn" elluviimist. Pakutakse ettevõtjatele mitmekülgset koolitusprogrammi ja tutvustatakse parimaid juhtimispraktikaid;
- Jätkatakse aktiivset koostööd sihtasutustega Tartu Teaduspark, Tartu Ärinõuandla ja Tartumaa Turism ning teiste ettevõtluse arendamise seisukohast oluliste tugiorganisatsioonidega nii Tartust kui ka väljastpoolt;
- Ettevõtluse rahvusvahelise toetamise raames jätkatakse ettevõtjatele välisurgude tutvustamist ning välisurgudele laienemise toetamist koolituste, ärikontaktpäevade ja infovahetuse kaudu;
- Ettevõtluskeskkonna maine ja ettevõtluskultuuri edendamise keskseks tegevuseks on jätkuvalt ettevõtlusnädala läbiviimine.
- Ootel on järgmiste projektide rahastamisotsused: „Estonian-Latvian Joint Business Development Support for Increased Competitiveness of Northern-Latvia and Southern-Estonia“, „Business cooperation between Riga, Pskov and Tartu“, „Estonian-Russian Health-Enhancing and Functional Food Network“, „Hospitality and flavours over the borders“, „Entrepreneurial Chain Solutions“.

Tartu võõrustab 23.-29. mail 2011 Põhjamaade Sõpruslinnade Kokkutulekut *Nordic Festival Tartu 2011*, mille peateemaks on kohaliku omavalitsuse poolt pakutavate teenuste moderniseerimine. Tartu plaanib läbi viia turundusüritused Riias, Greifswadis ja Uppsalas.

Koostöö jätkub Sienaga Itaalias, Santiago de Compostelaga Hispaanias, Krakowiga Poolas, Greifswaldiga Saksamaal, Ningboga Hiinas. Kavas on osalemine Aegina kultuurifestivalil, 21. Eesti päevadel Tamperes. Plaanis on allkirjastada uus koostööprotokoll Turu linnaga.

▪ KESKKONNAKAITSE

Keskkonnakaitse, sealhulgas linna rohevõrgustik, on osa modernsest elukeskkonnast. Eesmärgiks on Tartu kui miljöövõrduslik ja turvaline linn. Eesmärgiks on ülesanneteks on elukeskkonna puhtuse tagamine, keskkonna- ja terviseriskide vähendamine ning jäätmemajanduse korrastamine.

Jäätmekäitlus

Jäätmemajanduses on jätkuvalt aktuaalne jäätmete sorteerimine ja liigiti kogumine tekitaja juures ning taaskasutuse edendamine. Aardlapalu prügilala sulgemine ja biolagunevate jäätmete kompostimissüsteemi rajamine on vajalikud tegevused, et tagada jäätmekäitluse vastavus keskkonnanõuetele.

Olulisemad tegevused

2010. aastal koguti ohtlikke jäätmeid elanikkonnalt 2-s keskkonnajaamas ning 14-s bensiinjaamas kokku 43 tonni, (2009. ja 2008. aastatel vastavalt 53 ja 66 tonni). Jäätmete kogumise vähenemise tendents neis kohtades on seletatav sorteeritud prügi kogumiseks vajalike prügikastide elanikkonnale kättesaadavama paigalduse ja laialdasema kasutusega kogu linnas.

Keskkonnajaamades võeti vastu ka suuremõtmelisi ja taaskasutatavaid ning aiapäätmeid, viimaseid toodi 2010. aastal 292 tonni, (2009. ja 2008. aastatel vastavalt 520 ja 670 tonni). Kokku külastas keskkonnajaamasid 2010. aastal 17 688 inimest (2009. ja 2008. aastatel vastavalt 17 715 ja 13 318 inimest).

Suuremõtmeliste esemete vedu ja kogumist teostati Eesti Korterühistute Liidu Tartu büroo ning Tartu Majaomanike Ühingu poolt. Linna toetusel hoidis Majaomanike Ühingu käigus taaskasutuskeskust. MTÜ Eko Tarest korraldas linna toetusel teise Tartus tegutseva taaskasutuskeskuse tööd. Koostöös Eesti Korterühistute Liidu Tartu bürooga viidi ellu projekt "Hoolas Ühistu 2010", mille kaudu veeti 1018m³ suuremõtmelisi jäätmeid (2009. aastal 896m³).

Kogu linna territoorium on kaetud korraldatud jäätmeveoga. Lõppes kohtuvaidlus 2. ja 4. piirkonna korraldatud jäätmeveo konkursi osas (Ragn-Sells AS kaebus jäi rahuldamata) ning korraldatud jäätmeveo ainuõigus anti alates 01.02.2011 AS-ile Veolia Keskkonnateenused.

Osalus projektides

Projekti "Aardlapalu prügilala sulgemine" rahastatakse ühtekuuluvusfondist.

Investeeringud

Uuendati Aardlapalu prügilala juurdepääsute katendit.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

Aardlapalu prügilala sulgemistööd ja Turu 49 jäätmejaama rajamine, viimane rajatakse koos MTÜga Tartumaa Jäätmearendus. Uuendatakse linna jäätmehoolduseeskirja ja pööratakse jätkuvalt tähelepanu jäätmete liigitikogumise edendamisele.

Tänavate puhastus ja korrashoid

Olulisemad tegevused

Suvisel hooldusel kuulub puhastamisele kokku 1,05 mln m² sõiduteid, 66 tuh m² parklaid, 86 tuh m² kõnniteid, sildu ja treppe. Kasteti 6 km kruusakattega teid, mis moodustab 19% kogu Tartu kruusakattega teedest.

Tänavate talvine hooldus seisneb peamiselt normaalse liiklemise tagamiseks tehtavas libeduse- ja lumetõrjes. Kokku on talvise hoolduse lepingud sõlmitud 286 km tänavate hoolduseks ja taliteenistus katab sõiduteede osas 87% linna tänavatest. Hooldus ei hõlma vaid suletud Ihaste aedlinna tänavaid, eratänavaid ja väljaehitamata tänavaid.

Alates 1998. aastast on igal kevadel organiseeritud linlaste abiga talgukorras munitsipaal- ja reformimata riigimaadel omavoliliste prügi mahapanekukohtade likvideerimist ja alade heakorrastamist. 2010. aastal osales talgutel kokku 894 inimest ning 54 objektilt koristati 433 m³ prügi ja jäätmeid.

2010. aasta suvel hooldati 32 linna ja reformimata riigimaal asuvat kasutusele võtmata või reservkrunti.

Tööd hulkuvate loomadega korraldab aastatel 2009-2013 MTÜ Assisi Franciscuse Selts. Aasta-aastalt on parandatud loomade hoiutingimusi – püütud ja omanike või kolmandate isikute poolt antud loomi on võimalik hoida koerte-kasside majas eraldi ruumides, nii köetavates kui mitteköetavates, samuti välikuutides. Kokku on koertele 69 ja kassidele 50 kohta. 2010. aastal püüti Tartu linnas kokku 538 hulkuvat koera ja kassi ning saadi äraantuid 768, hukati 315, uus peremees leiti 673-le ning tagastati omanikele 296 looma. Tartu linnal on sõlmitud koostöökokkulepe 10 kohaliku omavalitsustega varjupaiga arendamiseks. 2010. aastal toodi teistest kohalikest omavalitsustest Tartu loomade varjupaika kokku 176 koera ja kassi. Aasta jooksul leiti varjupaika saabunud 95% -le koertest ja 62% -le kassidest uus peremees.

Heitveekäitlus

AS-iga Tartu Veevärk sõlmiti lepingud tuletõrjehüdrantide hooldamiseks, avalikest veevõtukohtadest vee võtmise võimaluse tagamiseks ja sademe- ja drenaaživee ärajuhtimiseks ja puhastamiseks.

Haljastus

Olulisemad tegevused

Haljasalade aastaringne hooldus toimus pikaajaliste riigihangete (2008-2010) lepingute alusel. Hoolduslepingud on sõlmitud kolme haljastusfirmaga (Mustamäe Haljastus AS, Lõunalaaned OÜ, AS Bron Teenindus). Aastaringse hoolduse all oli kokku 302 ha, millest 230 ha parke ja haljasalaid ning 72 ha metsi. Lisaks pikaajalistele lepingutele olid ühekordse lepinguga hooldusel Sõbra tänava mänguväljak ja juunis valminud Veeriku mänguväljak, juunis valminud Ihaste mänguväljak. Anne kanali ja Emajõe supelrandade järelevalvet ja heakorda teostas G4S Lõuna Eesti AS. Hooldati 636 m² istutusalasid ja nendega kaasnevaid murupindasid 380 m².

Spordi- ja mänguväljakud

2010. aasta kõige suuremaks tööks oli Ihaste mänguväljaku projekteerimine ja ehitamine. Mänguväljakule paigaldati Tarzani rada, karussell, mängumaja väikelaste kiigega, liivakast, liumägi, tasakaalupoom. Suurematele lastele paigaldati kahes erinevas mõõdus

kiiged. Valmis liivakattega võrkpalliplats. Paigaldati välisvalgustus, pingid, jalgrattahoidla ning infostend., rajati haljastus.

Kaubamaja mänguväljakut remonditi põhjalikult koostöölepingu raames. Dendropargi ja Luunja metsa jalgrajad ja spordirajad kaeti täiendavalt hakkepuiduga. 2011. aastal rajatakse Ropka parki laste mänguväljak.

Puude raie, hooldus ja istutamine.

Dendroloog väljastas 332 raieluba. Lisaks parkide ja haljasalade puude aastaringsele hooldusele raiuti 59 ohtlikku või kuivanud tänavaäärset puud ning pügati tänavapuid A. Haava, Vabriku ja Raatuse tänaval ning tehti hoolduslõikust Puiestee, Salme ja Tiigi tänaval. Linna avalikele haljasaladele istutati 4 puud ja 300 põõsast (Kassitoomele, Kesk tänavale; Ihaste mänguväljakule ja Ihaste tee äärde). 8. augusti torm tekitas linna haljasaladel ja tänavatel palju puumurde ja kahjustusi.

2010. aastal toimus Eesti Kodukaunistamise Ühenduse keskjuhatuse koosolek Tartus. Alustati Kaunis Kodu tunnusmärgi kujundamist.

Muu keskkonnakaitse

Olulisemad tegevused

OÜ-ga Tartu Keskkonnauuringud sõlmiti leping lämmastikdioksiidi kontsentratsiooni määramiseks linna välisõhus. NO₂ piirkontsentratsiooni ületamine täheldati Riia-Kastani ristmikul, Narva mnt - Puiestee ristmikul, Riia-Vabaduse ristmikul ning Kroonuaia-Jakobi ristmikul.

Osalus projektides

Linna eelarvest toetati seitset väikeprojekti. Viidi läbi jõulukuuskede kogumise ja tuleskulptuuride valmistamise projekt, õpilaskonverentside korraldamise projekt, toetati arukat kütmist propageerivat projekti jm. Toetati heategevusüritust "Raadi järv puhtaks".

▪ ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS

Olulisemad tegevused

Elamu- ja kommunaalmajanduse arendamiseks on igal aastal kavas investeerida linnale kuuluvate mitteiluruumide korrashoidu ühistute haldamisel olevates hoonetes ning teha linnale kuuluvate üüripindade renoveerimistöid.

Projekteerimise ja ehituse käigus pööratakse senisest suuremat tähelepanu hoonete energiasäästlikkusele. Selleks kasutatakse hoonete automatiseerimist, millega suudetakse kiiresti ja operatiivselt reageerida kõikidele häiretele, mis süsteemis võivad esineda. Selle abil saab juhtida erinevaid ruumiplokke, nende kütet, ventilatsiooni vastavalt ruumide täitvusele, lugeda erinevaid lugemeid ja neid edastada võrguvaldajatele, samuti vältida süsteemide vigu. Seisuga 31.12.2010 oli Tartu linnal 594 eluruumi (seisuga 31.12.2009 623 eluruumi). Eluruumide arvestusest läksid välja järgmised korterid: Lubja 7 I korrusel 2 korterit (nr 1,1A), II korruse 20 korterit, IV korruse ühisköögi (nr 82), Nisu 2A 2 korterit (nr 10 ja 18 - dušširuumid).

Linnale kuuluvast 594 eluruumist asuvad 308 linnale kuuluvates majades, kus terve maja haldajaks on Tartu Elamuhalduse AS. Ülejäänud 286 eluruumi asuvad majades, kus on moodustatud kas korteriühistu, ühisus või on haldamisküsimus lahendamata.

2009. a hakkasid kehtima mitmed muudatused linna eluruumide üürileandmise korras. Selle alusel tehti isikutele, kelle kasutuses olnud eluruumi staatus muudeti üürilepingu kehtivuse ajal sotsiaaleluruumiks ja kellel oli korra jõustumisel kehtiv sotsiaaleluruumi üürileping, ettepanek soovi korral sõlmida uueks tähtajaks tavaüürileping. Ettepanekuid saadeti kokku 124. 2010. aasta lõpuks oli oma valiku teinud 91 inimest: tavalepingu valis 40 ja sotsiaalüürilepingu 51 inimest. 30 inimesel on valik tegemata.

Tartu Linnavalitsuse 22.12.2009. a määrusega nr 19 "Tartu linna omandis olevate eluruumidele üüri määramine" kehtestati tavaüürilepinguga keskküttega eluruumidele üür 20 kr/m² ja ahiküttega eluruumidele 14 kr/m². Aruande aasta lõpu seisuga kehtis tavaüür 119 eluruumil, neist keskküttega pindu 98 (3806,5 m²) ja ahiküttega pindu 21 (613,1 m²).

Tartu linnale kuuluvatest eluruumidest oli asustamata 31.12.2010 seisuga 36 eluruumi ehk 6%, 31.12.2009 seisuga 52 eluruumi.

Investeeringud

- linna omandis olevate korterite ja majade remont.

Tänavavalgustus

Olulisemad tegevused

Tartu linnas on tänavate üldpikkuseks 335 km, millest valgustatud 321 km. Lisaks on ehitatud mitmeid kilomeetreid kergliiklusteid koos valguspaigaldisega. Tartu linna valgustab umbes 11 400 valgustit. Enamus valgustitest on varustatud kaasaegse kõrgrõhu Na valgusallikaga. Dekoratiivvalgustustes kasutakse peamiselt LED valgusteid, mille energiatarve on väike. Kilpide juhtimine toimub üle GSM võrgu telemeetria süsteemi kaudu. Käesolevaks ajaks toidetakse valgusteid 151 valgustuskilbi kaudu.

Linna valgustamiseks kulus 2010. aastal elektrit 6,8 mln kilovatt-tundi (8,96 mln krooni). Päevase elektrienergia osakaal oli 33%, öisel 67% kogu tänavavalgustuse poolt tarvitatud elektrienergiast. Päeval tarvitati elektrienergiat 2,3 mln kWh, öösel 4,5 mln kWh. Võrreldes 2009. aastaga tarvitati elektrienergiat vähem 0,6 milj kWh.

2010. aastal tõusis elektrihind Tartu tänavavalgustusele keskmiselt 12 senti/kWh. Hinnatõus suurendas kulusid, vaatamata elektrienergia kokkuhoiule. Elektrienergia kulu suurendasid ka 466 uut paigaldatud valgustit.

Vaatamata valgustite arvu jätkuvale kasvule oli 2010. aasta elektritarbimine viimase kaheksa aasta madalaim. Elektrikulu kokkuhoiuks on kasutatud erinevaid meetmeid.

Investeeringud

- Jätkusid koostööprojektid Eesti Energiaga. Ühise projekti raames likvideeris Eesti Energia Jaotusvõrgu AS Kastani tänaval talle kuulunud puitmastid ja paljasjuhtme. Tartu linna poolt paigaldati Kastani tänavale uued metallmastid (J. Kuperjanovi - Riia mnt) ning vahetati lõigul Näituse – J. Kuperjanovi tänav amortiseerunud puitmastid uute vastu. Koos Eesti Energia AS-iga paigaldati ühisesse kaevikusse tänavavalgustuse toitekaabel. Valmisid Rukki ja Vana Ihaste alajaamade piirkonna valguspaigaldise renoveerimise projektid. Rukki ja Jaama tänavate alajaamade renoveerimistööd lõkkusid 2011. aastasse.
- Koos teedeehitusega ehitati välja Ihaste, Anne kanali, Emajõe tänavate kergteed ja Riia maantee algusest Võru-Aardla ristmikuni kulgev kergliiklustee koos valgustusega. Valmis Kaluri tänava valgustus. Koos Emajõe kaldaäärsete töödega renoveeriti Kroonuaia silla ja Vabadusesilla vahelisel alal mõlema kaldapealse

valgustus. Siili tänava uus väljaehitatud osa kuni Sõbra tänavani valgustati 6 valgustiga. Kūüni tänava renoveerimise käigus paigaldati mitmeid huvitavaid dekoratiivseid valgusteid, LED valgustid jõe ja kaubahoovi markeerimiseks. Vajalik oli Kūüni tänavale 5 vooluvõtupollari ja 1 maasisese elektrilipi paigaldus. See annab võimalusi tänaval toimuvatel üritustel elektrivoolu võtmiseks erinevates kohtades. Ihastes Pallase puiesteele rajatud mänguväljakule ehitati välja valgustus.

- Jätkati ülekäiguradade valgustamist, mille moderniseerimisega alustati 2006. aastal. Ülekäiguradade valgustamiseks kasutatakse valge valgusega metallhaliidlampe. 2010. aastal paigutati 24 ülekäiguraja valgustit.
- Kokku sai Tartu linnas 2010. aastal valgustusvõrgus rekonstrueeritud 14 023 m ulatuses valgustusliine ja paigaldatud 391 uut tänava- ning pargivalgustit. Dekoratiivvalgustitena võeti kesklinnas kasutusele 75 LED valgustit. Vooluvõtuks ehitati välja kaheksa uut elektrilipi.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

- Jätkatakse elektri õhuliinide rekonstrueerimistööd koos AS-iga Eesti Energia;
- Jätkatakse ülekäiguradade lisavalgustuse paigaldamist;
- Paigaldatakse valgustus Raja tänava parki.

Kalmistud

Tartu linna asutus Kalmistu ülesandeks on Tartu linna kalmistute haldamine ja korrashoid. Asutuse halduses on 5 kalmistut, üldpindalaga 77,6 ha, hauaplatse ca 30 000 ja matusekohti ca 90 000, hooldatavaid teid on ca 52 km.

Olulised tegevused

Kalmistute korrastamisel kasutati töötuid, Tartu Vangla kriminaalhoolduse poolt saadetud ühiskondlikult kasuliku töö tegijaid ja Vaimse Tervise Hooldekeskuse poolt saadetud inimesi. Töötute abil remonditi 249 m Rahumäe kalmistu aeda ja ehitati Puiestee kalmistule 350 m uut aeda.

▪ TERVISHOID

Tervishoiu ülesanded on püstitatud Tartu kui hooliva linna eesmärkide täitmiseks:

- Tartus elavad terved, rõõmsad, sotsiaalselt aktiivsed ja hästi toime tulevad inimesed - saavutamiseks on tegevuskavas planeeritud toetus laste ja noorte tervishoiuteenustele ning tervist edendavatele projektidele, mis aitavad kaasa tervist väärtustava eluhoiaku kujundamisele ning elanike terviseteadlikkuse tõusule.
- Kõikidele tartlastele on vajadusel kättesaadavad kvaliteetsed sotsiaal- ja tervishoiuteenused - saavutamiseks on planeeritud toetused esmatasandi tervishoiule, hooldusravi teenusele, koduõendusteenusele ja ravikindlustuseta tartlaste ravikulude katmisele.

Jätkuvalt toetatakse hooldusravi kohtade arendamist, esmatasandi tervishoidu nii teenuste arendamisel kui ka perearstide rolli tugevdamisel haiguste ennetamisel ja elanike põetus- ja hooldusvajaduste hindamisel.

Olulisemad tegevused

Doteeriti hooldusravihaigete voodikohti, kindlustati ravikindlustusega hõlmamata majandusraskustes olevad linna elanikud arstiabiga, toetati esmatasandi arstiaabi ennetustegevuse paremaks korraldamiseks, perearstide kaudu varustati koduseid

voodihaigeid pöetusvahenditega. Viidi läbi Tartu linna lasteaedade vanema rühma laste hambumusanomaaliate hindamine ja suuhügieeni alane õpe ning 20-23 aastaste noorte tartlastest harrastussportlaste tervisekontroll.

Osalus projektides

Korraldati Tervishoiu VII aastakonverents „Tervishoid Tartus” ja tervisekonverents „Noorte tervis ja noored tervisest”. Jätkus tartlaste tervisekampania „Jalgsi tervise nimel”. Korraldati üritusi, teabepäevi, tervisekontrolle südame- ja veresoonkonnahaiguste ennetamiseks. Valmis Tartu terviseprofiil.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

Korraldatakse tervist väärtustavat eluhoiakut kujundavaid koolitusi ning kõikide vanuserühmade tasuta tervist edendavaid üritusi. Jätkub töö sõltuvushaiguste ning sugulisel teel levivate haiguste ennetamisel. Toimuvad vaimse tervise ennetustegevused ja elanike tervisetevitus. Toetatakse koolitervishoiutöötajate koolitusi. Korraldatakse tervishoiu aastakonverents.

▪ VABA AEG JA KULTUUR

Tartu on traditsioonidega, avatud ja arenev kultuurilinn, mis pakub võimalusi kultuuri loomiseks, tarbimiseks ning tagab aastaringse ja mitmekülgse kultuuri- ja spordiprogrammi. Oluliseks ülesandeks kultuuri valdkonnas on kultuuriinstitutsioonidele ja kultuuritöötajatele tööks ja loominguks turvalise, areneva ja kaasaegse keskkonna loomine. Selline töökeskkond toetab omakorda kultuurialase tegevuse (sh ettevõtluse, loomemajanduse) arengut ning võimaldab luua kaasaegset ja mitmekesist programmi. Uute kultuuri- ja spordiobjektide ehitamine loob kõigile Tartu linna erinevate vajadustega elanikegruppidele tingimused ja võimalused kultuuri-, noorsoo- ja spordialase tegevuse arendamiseks.

Linna eelarvest finantseeriti 9 linnavalitsuse hallatavat kultuuriasutust, toetati 8 erahuvikooli, 2 täiskasvanute koolitusasutust, noortega tegelevaid spordi- ja huvialaklubisid, noortelaagreid, kultuuriühinguid ning kultuuri-, noorsoo- ja spordiprojekte.

Huviharidus

Linna huvikoolid

Linna lastekunstikooli ja kahe lastemuusikakooli põhiülesanne on õpilastele muusika- ja kunstialase huvihariduse andmine, laia silmaringiga muusikat ja kunsti armastavate inimeste kasvatamine ning andekamate õpilaste suunamine muusika ja kunstiga seotud elukutsevalikule. Põhiõppes võttis osa keskmiselt 760 õpilast. Enam huvipakkuvad erialad on klaver, kitarr ja löökpillid. Koolide juures tegutsevates ettevalmistus- ja vabaklassides õppis keskmiselt 169 õpilast.

Lastekunstikoolis viidi läbi õppekava uuendused: Eesti kunsti ajaloo õpetamine eraldi aina vanemas astmes ning uue valikainena õpetatakse foto-videot. Metoodiline fond ja kooli arhiiv digitaliseeriti veebipõhises keskkonnas - *picasaweb*.

Kaheksa erahuvialakooli sai toetust vastavalt sõlmitud lepingutele 133 õpilase tantsualaseks koolituseks, 202 õpilase muusikaliseks koolituseks, 574 õpilase loodus- ja keskkonnaalaseks ning 224 õpilase muude erialade koolituseks.

Täiskasvanute huviharidus

SA Tartu Rahvaülikool pakub loovus- (kunst, tekstiil, lilleseade, muusika), keele- ja üldharivat vabahariduslikku täienduskoolitust. Linna rahalisel toetamisel võttis koolitusest osa 4433 huvilist.

MTÜ Tartu Vene Kultuuri Rahvaülikooli tegevuseks on eesti keele õpetamine edasijõudnutele. Kursuste raames on käsitletud muutusi eesti keele kasutamises, arengus, filosoofias. Turundustegevuses tehakse koostööd ERR Raadio 4 uudisteprogrammiga. Kooli poolt pakutud kursustest võttis osa 40 kuulajat.

Osalus projektides

Lastekunstikool osaleb Comeniuse elukestva õppe programmis koostööprojektiga "IDEAlaboratories: kuidas integreerida kaasaegset kunsti ja kunstiõpet?". Projektis osalevad partnerkoolid Lätist, Soomest ja Portugalist. Kolm aastat vältava projekti eesmärk on ideede ning parimate kogemuste vahetamine kunstihariduses, kaasaegse kunsti kuumade temade toomine koolitundidesse, kunstiõpetuse õppekavade ja kunstiõpetuse metodoloogia arendamine.

Tartu linna huvikoolide ühisüritus „Muusade jälgedes“, mis sai alguse 2009. aastal, jätkus 2010. aastal Vanemuise Kontserdimajas toimunud galakontserdiga „Väike muusa“ ning Eesti Muusikakoolide Liidu poolt korraldatud vabariiklikud konkursid viiuli, tšello, kitarril, kandle, löökpillil ja akordioni õpilastele.

2010. aastal kaasfinantseeris Tartu linn partnerina arendusprojekti „Adult Education as individual, regional and crossborder catalyts - LEMON“ 60 tuhat krooni ulatuses. Projekti raames arendatakse koolitusvõimalusi täiskasvanutele uute kursuste ja õppeprogrammide loomisega.

Noorsootöö

Linnale kuulub kaks huvialaasutust – Anne Noortekeskus ja Lille Maja.

Anne Noortekeskus

Anne Noortekeskuses toimub multimeedia, seikluskasvatus, noorteinfo ja –ettevõtlikkust arendavate projektide koordineerimine. Tegutses avatud noortetuba. Huvikeskuse poolt korraldati 2010. aastal mitmeid huvitavaid üritusi: koolinoorte moekonkurss Moeke, Suur seikluspäev, Noorte Amatöörfilmifestival NAFF, noorte infomess - Infotulv, tartlaste perepäev "Tere, tore Tartu", erinevad koolitused, matkad seiklusvaldkonnas, multimeediaalased ja foto õpitoad.

Teavituse valdkonnas alustati senisest suuremat koostööd lapsevanematega, külastades sügisperioodil Tartu üldhariduskoolide lastevanemate üldkoosolekuid ning tutvustades action-teatri meetodil noorte huvitegevuse voldikut, uuenenud noorteinfo portaali tartunoored.ee.

Aktiivselt tegutsesid noorteraadio ja Noorte TV. NoorteTV andis igal pühapäeval eetrisse otsesaate, lisaks viidi läbi teletöö alane koolitustsükkel Tartumaa noortele. NoorteTV kodulehe külastuste arv oli keskmiselt 12 000 külastajat kuus, rekordiliseks osutus november enam kui 17 000 NoorteTV huvilisega.

Lille Maja

Lille Maja tegevuse eesmärk on noorte kultuuri, tervist edendavate, töökasvatulike ning ettevõtlikkust arendavate projektide koordineerimine.

2010. aasta uueks tegevuseks oli „teatrimetodi“ rakendamine noorsootöös. Toimused erinevad teatritemaatilised noortelaagrid ja etendused, mis leidsid head meediakajastust. Jaanuaris „Improlaager 2010“, märtsis improteatri laager, mida juhendasid Eesti Improteatri näitlejad, Foorumteatri lugu „Tõnn-Tünn!“ oli lavastus, milles osalesid näitlejatena Tartu noortekeskuste noorsootöötajad. Foorumteatri etendused toimusid Tartu 5 koolis 5.-6. klassidele, kokku osales 160 õpilast. Toimused järgnevad üritused:

- kultuurhariduslik programm „Lille värvimaa 2010“ Lille Maja hoovis;
- ülelinnaline lastekaitsepäev „Linn täis loomingut“ oli väga loominguine ja uuenduslik, sest Tartu turuhoonest sai laste loometurg;
- Eesti 2. Foorumteatri festival koostöös VAT Teatriga;
- Foorumteatri etendus „Sotsiaaltöötaja“ sotsiaalabi osakonna lastekaitseteenistuse palvel, mida etendati sotsiaaltöötajate aastakonverentsil 300-le sotsiaaltöötajale;
- 1. septembril ülelinnaline tarkusepäev - „Pliiats teravaks!“;

Ülelinnaliste ürituse korraldustoimkonda kuulusid paljud haridus-, kultuuri- ja noorteaastused, üritustel osales ~ 15 000 huvilist.

Huvitegevuseks sai linnapoolset toetust 35 noorsootööühingut, toetatud noorte arv 1847. Huviklubis käiva ühe liikme toetuse arvestuslik määr on 1178 krooni aastas, lisaks sai 28 ühingut saavutustoetust vahemikus 500 - 3000 krooni. Eelarvest toetati 3 avatud noortekeskust, peamiselt ruumide majandamiskulude katmisel.

Noorteühingud

2010. aastal toetati 4 noorteühingu tegevust. Ühingutesse kuulub 368 noort, kuid tegevustesse kaasati ka ühingutesse mittekuuluvaid Tartu linna noori.

Noortelaagrid

2010. aastal toetati 2976 noore osalemist 32 juriidilise isiku poolt läbiviidud laagris. Toetused jagunesid: vaba aja laagrites 2352 osalejale, vähekindlustatud perede laste laagrites 180 osalejale, töökasvatustikes laagrites 444 osalejale. Lille Maja poolt korraldatud töömalevas osales 106 noort. Töömaleva peamiseks tööobjektiks oli Eesti Rahva Muuseumi ümbruse korrastamine Raadi pargis.

Osalus projektides

Lille maja projekt „Noorte subkultuuride seminar ja etendus KOKKU TULEK“ valiti Tartu linna parimaks noorteprojektiks 2010. Projekti käigus käsitleti seminari vormis noorte väärtusi ja nende kujunemisteed. Etenduse panid kokku noored tänavaküsitluse ja interneti teel saadud info põhjal. Etendused toimusid Genialistide klubis.

Noorsootööprojektide eelarvest toetati 56 projekti, nendest 10 noorte omaalgatusprojekti. Noorsootööprojektidest ulatuslikumad oli Tartu linna huvialakeskuste poolt korraldatud üritused ning ekstreemspordifestival "Extreme BATTLE 2010", 10. rahvusvaheline breiktantsu võistlus "Battle of EST 2010".

Investeeringud

2010. aastal algas Anne Noortekeskuse uue hoone projekteerimine. Komisjon valis välja sobivaima variandi ning koostööd jätkatakse Kalle Komissarovi arhitektuuribürooga. Kõigi tulevase hoone kasutajatega on läbi arutatud ruumiprogramm ning arvestatud hoone spetsiifikast lähtuvate vajadustega.

Kultuuritöö

Tartu O. Lutsu nimeline Linnaraamatukogu.

Raamatukogul on keskkogu, Karlova- Ropka, Tammelinna, Annelinna harukogud ja 2 statsionaarsed laenutuspunkti. Koduteenindusega on hõlmatud 66 lugejat. 2010. aastal oli lugejaid 38 512 (2009. aastal 37 050).

2010. aastal tehti lugejatele teenus kättesaadavamaks:

- Peamajas saavutati töö ümberkorraldamisega kliendisõbralikum keskkond, mille tulemusena saadi vaikne töö ja lugemise ala, tõsisis märgatavalt tehnikakirjanduse saali kasutatavus, eestikeelse ja võõrkeelse ilukirjanduse sarjadepõhine fond asendus tähestikulisega;
- Raamatukogu tugevdas oma kohalolu sotsiaalvõrgustikes, lisati kaasaegsemaid tehnilisi lahendusi, loodi ingliskeelne veebileht, pakkudes otsekontakti lugejatega. „Küsi meilt“ -vormi kaudu tuli raamatukogu teenindus- ja arendusjuhile üle 300 päringu aastas, kasutati ka ingliskeelset küsimusvormi;
- Kirjandusveebi blogidele lisandus filmiblogi, mis tutvustab raamatuid filmide ja sarjade kohta sõnumina vaatajale “loe seda, mida sa filmis ei näinud”;
- Toimused sotsiaalmeedia ja interneti uute tehniliste lahenduste alased koolitused raamatukogutöötajatele;
- Raamatukogu teenis 2010. aastal omatuludena 27% enam kui 2009. aastal mitmete lugejale suunatud kampaaniate arvel, s h seoses eurole üleminekuga paluti lugejatel likvideerida raamatukogule rahaline võlgnevus ja tasuda see võimalusel kroonides.

Olulisemad ettevõtmised:

- 2010. aastal olnud üleriigiline *lugemisaasta* raamatu ja lugemisega seotud institutsioonide jaoks midagi erilist juurde ei andnud, rääkimata suuremast rahastamisest. Avalikkuse huvi lugemise ja sellega seoses ka raamatukogude vastu tänu kampaaniale mingil määral siiski tõusis. Linnaraamatukogu sai mitmeid uusi koostööpakkumisi, näiteks koostöö kirjastusega Petrone Print. Lugemisaastaga seotud oli ka Tammelinna laste üritus ja näitus „Minu lemmiktegelane raamatust“;
- Linnaraamatukogus toimusid Mart Kivastiku filmi „Üks mu sõber“ filmivõtted;
- 2010. aasta oli päris tihe *kultuuriaasta*. Raamatukogu poolt korraldatud üritustel esinesid Ülle Madise ja Meelis Atoneni, Mihkel Muti, Berit Renseri ja Terje Toomistu. Jätkevalt korraldati algupärase lastekirjanduse päev, Prima Vista, Põhjamaade raamatukogunädal, kirjanduskohvikud. Raamatukogu näitas end kultuuriasutusena, kuhu tahetakse esinema ning kuulama-vaatama tulla;
- Neljandat aastat tegutseva kirjanduskohviku kõrval alustas 2010. aastal tegevust noorte kirjanduskohvik „Mõte kahe kaane vahel“ ning kirjandusõhtu „Soovitan Sullegi“;
- Lasteosakonnas sai alguse „Lugemisrõõmu“ sari, mis tõi kord kuus kirjaniku raamatukokku. Peamajas korraldati läbi terve aasta kohtumisõhtuid kirjastuse Petrone Print autoritega;
- Kuulutati välja uue raamatukogu arhitektuurikonkurss

Võrreldes 2009. aastaga suurenes laenutuste arv 3,7%, lugejate arv 3,9%, külastuste arv üle 10%. Aasta jooksul soetati raamatuid 7696 nimetust (2009. aastal 8061).

Tiigi Seltsimaja

Tiigi Seltsimajas käis harjutamas 26 taidluskollektiivi kokku ca 800 osavõtjaga. Lisaks isetegevuskollektiividele kasutati Tiigi Seltsimaja ruume loengute, seminaride, koosolekute, salongiõhtute, kontsertide ja teiste ürituste läbiviimiseks 122 korral. Üritustel osales ca 9300 inimest.

Tiigi Seltsimaja esildiste alusel said Eesti ja Tartu Kultuurkapitalide stipendiumi üle 30 kultuuriinimese kogusummas enam kui 100 tuh krooni. Lisaks saadi märkimisväärses ulatuses mentorkoolituse toetusi Tartu koorijuhtidele, puhkpillidirigentidele ja tantsujuhtidele.

Tähtsamad 2010. aastal korraldatud üritused:

- Tartu linna päev;
- Tartumaa trallami talvepidu;
- V Emajõe festival;
- Linnaosade päevad;
- Jõululinn Tartu 2010 märksõnaga "muinasjutu ootuses";
- Villa päevad Tiigi Seltsimajas.

Muuseumid

Tartu Linnamuuseum

Tartu Linnamuuseumi koosseisu kuuluvad muuseumi peahoone, Laulupeomuuseum, O. Lutsu majamuuseum, 19. saj. Tartu linnakodaniku muuseum ja KGB kongid. Muuseumi tegevuse aluseks on Tartu ajalugu ja arengut kajastav esemeline, arhiivi- ja fotokollektsioon.

Tähtsamad tegevused 2010. aastal:

- koostati või osaleti 7 ajutise näituse koostamisel, muuseumi ruumides eksponeeriti 15 näitust, väljaspool muuseumi 8 kohas;
- ajakohastati püsiekspositsioone: linnamuuseumi peahoones (Tartu rahu), laulupeomuuseumis (eesti teatri ajalugu);
- tähistati muuseumi 55. aastapäeva konverentsiga "Rahvused Tartus läbi ajaloo", konverents sai kultuuriministeeriumi ja muuseuminõukogu poolt teadusürituste kategoorias Eesti Muuseumide Aastaauhinna.
- osaleti Eesti kirjanike-muuseumidega ühisprojekti „Kirjanik loeb” korraldamisel ja Lugemisaasta läbiviimisel;
- liituti Muuseumide Infosüsteemiga (MuIS).

Jätkati programmidega väljaspool muuseumi, toimusid „Toomemäe juturetk” ja „Seiklusmäng läbi ajaloolise Tartu” kokku 18 korral. 25 korral viidi läbi programm „Sünnipäev muuseumis” ja 70 korral ekskursioone gruppidele.

Muuseumi poolt pakutava teenusena korraldati 49 muuseumitundi kooliõpilastele. Muuseumitunnid on üldhariduskooli õppeprogrammi toetav õpptöö vorm. Muuseumi peahoones avatud Töötuba sisustati vastavalt kahe ajutise näituse temaatikale.

Harivaid-meelelahutuslikke üritusi toimus kokku 207, nendest peahoones 100, Lutsu majamuuseumis 36, Linnakodaniku majamuuseumis 33, Laulupeomuuseumis 38.

Lisaks muuseumi ruumides toimunud üritustele külastas-osalet väljaspool maja muuseumi poolt korraldatud üritustel üle 700 inimese, sellest 400 Tartu Jaani kirikus toimunud kontserdil "Tiliseb, tiliseb aisakell".

Muuseum on oma väljapaneku ja tegevustega osalenud messidel - TourEst Tallinnas ja turismimesil MATKA Helsingis.

Inventeeriti ja MuIS-i andmebaasi kanti 8361 ühikut museaali, 2010. aasta lõpu seisuga on infosüsteemis 39 980 ühikut, muuseumikogu suurus 138 241 ühikut Põhifondi juurdekasv oli 5645 ühikut, millest suurema osa moodustas laulupidude temaline materjal (sh. A.Nilsoni fotod).

Tartu Kutsehariduskeskuse turismikorralduse eriala õpilase praktikatööna valmis analüüs, mis käsitleb Tartu Linnamuuseumi kui turismiobjekti kättesaadavust ja hinnangut testkülastuste ja küsitluste alusel. 2010. aastal tegeles muuseum aktiivselt turistide külastustega seotud probleemide analüüsimisega.

Linnamuuseumis registreeriti 2010. aastal 70 491 külastust (2009. aastal 61 494 külastust).

Tartu Mänguasjamuuseum

Muuseumi põhieesmärgiks on koguda, säilitada ja tutvustada mänguasjakultuuriga seotud materjale.

2010. aasta oli Tartu Mänguasjamuuseumile üks kõige edukamaid aastaid läbi aegade – avati teatrimaja Teatri Kodu, publiku arv lähenes poolesaja tuhandele, omatulud ületasid esmakordselt miljoni krooni piiri ning oluliselt laienes pakutavate teenuste hulk. Mänguasjamuuseumist on kujunemas tõeline laste- ja perekeskus ning Tartu turismimagnet. Lisaks muuseumi peamajas toimunud ajutistele näitustele toimus viis näitust teistes Eesti ja välismaa muuseumides - „Eesti rahvuslik mänguasi - traditsioon ja tänapäev“ Ungaris, Kecskemeti Mänguasjamuuseumis ning Belgias, Brüsseli Mänguasjamuuseumis. Mänguasjamuuseumi teatrimajas etendati 8 erinevat lavastust, millest kaks Teatri Kodu oma lavastused.

Lastestudios pakuti erinevaid muuseumiprogramme, aastaringselt tegutses teatriklubi, toimusid koostegemise päevad lastele. 2010. aasta lõpu seisuga on mänguasjamuuseumi kogudes kokku 20 786 museaali, aastal jooksul külastas Tartu Mänguasjamuuseumi 43 984 külastajat.

Investeeringud

Tartu Mänguasjamuuseumi teatrimaja Teatri Kodu valmimine.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

2011. aastal peab muuseum keskenduma sisuliselt mitmekesise ja kvaliteetse programmi (üritused, näitused, etendused, pedagoogilised programmid, ekskursioonid jms) väljatöötamisele ja pakkumisele. Samuti tuleb senisest plaanipärasemalt tegeleda turundusega – koostada turundusplaan, sisse töötada turundusmeetmed, arendada koostööd ja pakette. Pikaajalisemaks eesmärgiks on külastuste arvu tõstmine 50 000 külastuseni aastas. Kõige selle tagamiseks on oluline muuseumi sisemine areng - muuseumisisese regulaarse infovahetuse tagamine, personalile professionaalsete arenguvõimaluste pakkumine ning nende motiveerimine.

Kultuuriprojektid

Tartu linna 2010. aasta eelarvest toetati 129 kultuuriprojekti. Suurimad toetused eraldati Tartu linna mainesündmustele: Hansapäevad, Tartu Suveteatri Selts - Suveteatri 15 hooaeg, Pimedate Ööde Filmifestival tARTuFF, Eesti Teatri Festival - DRAAMA 2010. Üle mitme aasta toimus 2010. aastal Tartus EELK kirikupäev ja vaimulik laulupidu.

Tartu linn ja The International non-profit association EUROPEADE VZW sõlmisid lepingu rahvusvahelise folkloorifestivali "Europeade 2011" korraldamiseks. Europeade on alates 1964. aastast toimuv iga-aastane Euroopa suurim rahvakultuuri rändfestival, kus domineerib rahvatants. Osalejate arv kokku on olenevalt aastast 4500-6000 inimest ning peaaegu poole sajandi pikkuse traditsiooniga festivalil osalevad tantsijad kõigist Euroopa riikidest. Ürituse peakorraldajaks on Sihtasutus Tartu Muusikafestival.

Ürituse rahastamiseks osaleb Tartu linn partnerina projektis "Europeade 2011 korraldamine". Projekt esitati Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele "Rahvusvaheliste ürituste ja konverentside toetamine" programmi raames. Tartus toimuvale Europeade

folkloorifestivalile eraldati meetmest 1 mln krooni ning projekti omafinantseeringu suuruseks on 428 tuh krooni. Saadud toetuse abil alustati 2010. aastal festivali väliturundusega, loodi festivali veebisait, valmistati Tartu festivali reklaammaterjalid Bolzanos toimunud festivalil levitamiseks. 2010. aasta märtsis loodi festivali korraldust ja tegevust koordineeriv peakomisjon.

2010. aasta juulikuus viibis Tartu linnavalitsuse, Sihtasutus Tartu Muusikafestival ja SA Tartumaa Turism esindajate delegatsioon Itaalias, Bolzanos toimunud 47. Europeadel, mille raames tutvustati Tartu linna ning regiooni, tehti eelreklaami 2010. aasta festivalile ning tutvuti festivali korraldusliku küljega.

Loomemajandus

Sihtasutus Tartu Loomemajanduskeskus asutati 2009. aastal.

Loomemajanduskeskuse ülesanne on julgustada loomeinimesi ettevõtlusega tegelema, et neil tekiks oskused rakendada oma loominguline potentsiaal sissetuleku teenimisele. Intellektuaalomandi müügil põhineva ettevõtluse arendamine loob Tartus uusi võimalusi loovisikutele ja oma ala spetsialistidele, mis omakorda mitmekesistab Tartu linna elukeskkonda.

Tartu loomemajanduskeskus asub aadressidel Kalevi 13, 15 ja 17, mis võetakse kasutusele järk-järgult. Loomemajanduskeskuse esimeses inkubaatoris tegutseb kaheksa loovettevõtet.

Investeeringud

Tartu linna ja EASi toel on plaanis hooned Kalevi 15 ja 17 ning kinnistul paiknev pargiala välja arendada atraktiivseks ettevõtlus- ja kultuurikeskuseks. 2010. aastal alustati hoonete Kalevi 15 ja 17 rekonstrueerimist. Mõlemad hooned võetakse kasutusele 2011. aastal. Tartu Loomemajanduskeskuse väljaarendamiseks saadi programmist Loomemajanduse tugistruktuurid toetust 8954,4 tuh krooni.

Sporditöö

Noortesport, spordibaasid

Tartu linna eelarvest toetati 56 noortesportiga tegelevat spordiklubi ja eraspordikooli, kokku 36 spordialal. Toetus jagunes 4600 õpilase vahel vanuses 7-19 aastat (iluvõimlemine alates 5. eluaastast). Maksimaalne toetus ühe õpilase kohta aastas oli 3650 krooni. 66-le andekale noorsportlasele jagati toetust 500 tuh krooni.

Tegevustoetust said spordibaaside haldamiseks SA Tartu Sport ja MTÜ Sõudmise- ja Aerutamise klubi "Tartu" ning Spordiklubi VELO BMX sisehalli rajamise kaasfinantseerimiseks.

Spordiprojektid

Spordiprojektide eelarvest toetati 121 erinevat spordiüritust, millest 11 olid maineüritused, 29 traditsioonilised, 41 saavutussporti toetavad projektid, 11 tervisespordiprojektid ning 29 muud projektid. Suuremad toetused läksid Tartu linna spordi maineüritustele: Klubi Tartu Maraton neliküritused, Tartu Grand Prix tänavasõidus, Miss Valentine iluvõimlemises, G. Sule Õhtumiiting, Tammeka Cup, Tartu Üliõpilaste SELL Spordimängudele. Toetati esindusvõistkondi: korvpallimeeskonda Tartu Ülikool/ Rock, võrkpallimeeskonda Tartu Pere Leib, jäähokimeeskonda Tartu Kalev/Välk, Tartu Tammeka jalgpallimeeskonda.

OÜ Lõuna Jää toetuslepingu alusel sai linn kasutada jäähalli lasteaedadele ja koolidele uisu- ning noortesporti jääspordialade treeningtundideks.

Investeeringud

- Tamme staadioni tribüünihoone ehitus;
- Sõudebaasi juurdeehituse toetamine.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

Kultuur – Teaduskeskuse AHHA valmimine ja avamine maikuus, rahvakultuurifestivali Europeade toimumine Tartus, Loomemajanduskeskuse tegevuse arendamine ja hoonete renoveerimine.

Sport – Tamme staadioni tribüünihoone valmimine, treenerite kutse kvalifikatsiooni tõstmine, harrastussporti võimaluste arendamine.

Noorsootöö – innovaatiliste noorsootöö meetodite uurimine ja rakendamine, noorte omaalgatuse edendamine, noorte suurem kaasamine avaliku linnaruumi kujundamisprotsessi, noorsootöö teenuste arendamine ja kvaliteedi parendamine.

▪ HARIDUS

Arengukavas on munitsipaalõppeasutuste süsteemi toimimise põhieesmärgiks kindlustada igale Tartus elavale lapsele võrdne haridusvõimaluste kättesaadavus kõigil haridustasemetel vastavalt tema võimetele. Soositakse eraharidusasutuste tegevust.

Lasteaiad

Arengukavaliseks eesmärgiks on lasteaiakohtade tagamine kõikidele koolieelses eas olevatele lastele.

Tartu alushariduses on tagatud eeldused laste vajadusi arvestavaks mitmekesiseks hariduse omandamiseks. Võttes arvesse laste arengu eripärasid on arengutingimuste ja jõukohase õppe tagamiseks loodud erirühmad: arendus- ja tasandusrühmad, pervasiivsete arenguhäiretega, liitpuudega, kehapuudega ja meelega puudega laste rühmad ning liitühm allergikutele.

2010. aasta algul tegutses Tartus 30 munitsipaalasteasutust ja 7 eralasteasutust. Lastekeskuste arvud 2010. aastal oli vastavalt 4998 last 253 rühmas ja 276 last 17 rühmas (2009. aastal 29 munitsipaalasteasutuses 4866 last 243 rühmas ja 140 last 10 rühmas).

Hariduslike erivajadustega lastele oli avatud aasta lõpul 17 erirühma ja 12 sobitusrühma (2009. aastal vastavalt 17 ja 9).

Kahes lasteasutuses oli tänu basseini olemasolule võimalik läbi viia ujumisõpet - lasteaiad Pääsupesa ning Triinu ja Taavi.

Vene õppekeelega tava- ja erirühmi oli 2010. aasta lõpul nagu ka 2009. aasta lõpul viies asutuses 30, s.h. lasteaias Mõmmik töötas vene õppekeelega lastele kaks eesti kümbaluskeelega rühma. Eesti keel on õppekeeleks 24 munitsipaalasteaias ja eralasteaedades. Kahes munitsipaalasteaias on õppekeeleks vene keel ja neljas lasteaias on paralleelselt kasutusel eesti ja vene keel.

Rühmade komplekteerimine toimub lasteasutuses aastaringelt elektroonse registreerimissüsteemi abil.

2010. aasta jaanuarikuus avati uus 6-rühmaline lasteae Klauabu 130 lapsele. Lasteaias Sass avati 3 uut rühma 72 lapsele.

Alates 2007. aasta sügisest tegeleb Tartu linn lapsehoiuteenuse osutamise toetamisega. 2010. aastal toetati lapsehoiuteenust keskmiselt 268 lapsele (võrreldes 2009. aastaga suurenemine 50 lapse võrra), lapsehoiuteenust osutas kokku 53 teenuse pakkujat (võrreldes 2009. aastaga kasv 15 võrra).

Eralasteaedadele Terake ja Puhh ning Katoliku Lasteaed jätkati investeeringutoetuse maksmist uute kohtade loomiseks. Ühekordset toetust eraldati Päästeameti ettekirjutuste täitmiseks eralasteaedadele Cipollino ja Väike Pauline.

Tartu linna munitsipaallasteaedades omandas alusharidust keskmiselt 176 last teistest kohalikest omavalitsustest (võrreldes 2009. aastaga suurenemine 8 lapse võrra). Laste keskmiseks külastatavuseks kujunes õppeperioodil 58,5% (2009. aastal 57,5%)

Kitsaskohaks oli koolieelsetes lasteasutustes jätkuvalt asjaolu, et ei suudetud tagada seadusest tulenevat laste arvu sõimerühmades ning pakkuda lasteaiakohti söimeealistele lastele.

Investeeringud

- Lasteaed Klaabu ehituse lõpetamine;
- Lasteaed Rukkilill juurdeehituse projekteerimine;
- Lasteaed Midrimaa renoveerimine.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

Jätkatakse uute lasteaedade ja täiendavate rühmade projekteerimise ja ehitustöödega (juurdeehitus Rukkilille lasteaiale, Kulli tänava lasteaed). Tehakse ettevalmistusi lasteaedade avastusõppe- ja õuesõppe õppekavasse rakendamiseks. Jätkub aktiivne teist keelt kõnelevate laste integreerumisprotsess Eesti kultuurikeskkonda.

Põhi- ja üldkeskharidus, kutseharidus

Olulisemad tegevused

2010. aasta lõpus töötas Tartu linnas kokku 18 päevase õppevormiga munitsipaalkooli, s h 3 põhikooli (Kesklinna kool, Veeriku kool, Kroonuaia kool), 14 gümnaasiumi ning hariduslike erivajadustega laste kool - Maarja Kool. 2010. aastal ei toimunud ümberkorraldusi koolivõrgus.

2010. aastal oli keskmiselt 512 klassikomplekti (2009. aastal 503), ehk 9 võrra rohkem kui eelneval aastal. Põhikooliklasside arv suurenes 10 ja gümnaasiumiklasside arv vähenes 2 võrra, Maarja Koolis avati täiendav lasteaiarühm. Keskmiseks klassitäituvuseks kujunes 2010. aastal 22,7 õpilast (2009. aastal 23,6), s h põhikooliklassides 20,9 ja gümnaasiumiklassides 29,8. Klassitäituvust on järkjärgult vähendatud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega kehtestatud normikohase klassitäituvuse saavutamiseks (24 õpilast põhikooli klassis).

2010. aasta lõpus õppis munitsipaalkoolides 9525 (2009. aastal 9738) Tartu linna õpilast ehk 81,9% keskmisest õpilaste üldarvust (2009. aastal 82%).

Teistest kohalikest omavalitsustest õppis Tartu linna munitsipaalkoolides kokku 1905 õpilast (2009. aastal 1884), s h põhikooliastmes 1084 õpilast (12,8% põhikooli õpilaste arvust) ning gümnaasiumiastmes 821 õpilast (26% gümnaasiumi õpilaste arvust). Teiste omavalitsuste koolides õppis 515 Tartu linna õpilast.

Keskmine pikapäevarühma õpilaste arv oli 962 (2009. aastal 1133), aastaga vähenemine 171 õpilase võrra.

Arvestades koolihoonete tüüpprojekte ning tervisekaitse eeskirjadega kehtestatud normatiivset m² arvu ühe õpilase kohta, on Tartu Linnavalitsuse 03. oktoobri 2000. a määrusega nr 31 ning 18. septembri 2003. a korraldusega nr 3252 kinnitatud koolidele õpilaste piirarvud. Koolihoonete ülekoormuse tõttu õppis 2010. aastal II vahetuses keskmiselt 223 õpilast (2009. aastal 230) s.o 1,9% keskmisest õpilaste arvust.

Tartu Kutsehariduskeskus

Tartu Kutsehariduskeskus on Eesti suurim kutse- ja täiendõppekeskus, kelle põhitegevuseks on:

- võimaldada õpilastele kutseõpet põhikoolis ja gümnaasiumis, kutseõpet koolikohustuse ea ületanud põhihariduseta isikutele, kutseõpet põhihariduse baasil, kutsekeskharidusõpet ja kutseõpet keskhariduse baasil;
- viia läbi kutsealast eelkoolitust ja täiskasvanute tööalast koolitust;
- korraldada karjäärilast nõustamist;
- pakkuda tooteid ja teenuseid Tartu linna elanikele.

Tartu Kutsehariduskeskuse kaasaegsed õppekorpused paiknevad Tartus kolmes erinevas asukohas: Kopli 1, Põllu 11, Struve 8. Koolil on kaks kaasaegselt remonditud ja sisustatud õpilaskodu, mis paiknevad Kopli ja Põllu tänaval. Spordibaasid asuvad samuti Põllu ja Kopli tänava õppekorpusetes.

2010. aasta algul õppis Tartu Kutsehariduskeskuses 3327 õpilast, s.h 3262 riigieelarvelisel kohal ning 65 õpilast tasulises õppes. Aasta lõpuks oli õpilaste nimekirjas 3177 õppurit, s.h riigieelarvelisel õppel 3103 ning tasulises õppes 74 õpilast. Viimase kolme aasta jooksul on õpilaste arv kasvanud 18%. Keskmiseks õpilaste arvuks 2010. aastal kujunes 3186 õpilast (2009. aastal 3174).

Õpingute katkestajaid on viimastel aastatel vähenemas. 2009/2010 õppeaastal katkestamise protsent paraku ei langenud, vaid jäi eelmise õppeaasta tasemele. Erinevatel põhjustel katkestas 2009/2010 õppeaastal õpingud 602 õppijat, s.o 16,9% õpilaste koguarvust. Katkestamise peamine põhjuseks on olnud õppevõlgnevused, mille tõttu arvati koolist välja 162 õppijat. Teised olulisemad põhjused olid eriala mittesobivus ja tööle asumine.

Kutsehariduskeskusele oli 2010. aastaks haridus- ja teadusministri käskkirjaga kinnitatud 2929 riigi poolt finantseeritavat koolituskohta, kolme õppekoha võrra enam kui 2009. aastal. 2009. aastaga võrreldes kasvas koolituskohtade arv järgmistes õppekavarühmades: juuksuritöö ja iluteenindus, majandusarvestus ja maksundus, materjalitöötlus ja toiduainetetöötlus ja -tootmine. Riigi poolt finantseeritavate koolituskohtade arv vähenes eelkõige tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine ja hulgi- ja jaekaubanduse õppekavarühmas.

Koolituskohtade arvult oli kõige enam õppekohti õppekavarühmas majutamine ja toitlustamine (501 õppekohta), sellele järgnes valdkond ehitus ja tsiviilrajatised (420 õppekohta). Riiklik koolitustellimus jäi täitmata elektrotehnika ja energeetika valdkonnas õppijate vähese huvi tõttu elektriala vastu ja õppijate väljalangevuse tõttu. Alla 100% oli õppekohtade täituvus ka materjalitöötluse õppekavarühmas, täitmata jäid vanglakoolituse õppekohad.

2010. aastal oli õpetatavaid valdkondi 19. Uusi õppevaldkondi ei lisandunud.

Kooli keskmine konkurss oli 2,1 õppijat ühele õppekohale. Suurima konkursiga nii keskhariduse baasil kui ka põhihariduse baasil oli autotehnika eriala.

Erakoolid

2010. aasta jooksul sai Tartu linnas õppida 5-s eraüldhariduskoolis. Linnas tegutsevad järgmised erakoolid: Waldorfgümnaasium, Kristlik Kool, Katoliku Kool, Rahvusvaheline Kool ning Tartu Erakool TERA. Erakoolide keskmine õpilaste arv oli 668 õpilast (2009.

aastal 631). Erakoolides õppis 2010. aastal keskmiselt 550 Tartu linna õpilast (2009. aastal 512), ehk 82% erakoolide õpilaste arvust. Kokku moodustab erakoolide õpilaste arv 5,7% kogu Tartu linna õpilaste arvust.

Investeeringud

- Tartu Kutsehariduskeskuse õpilaskodu rekonstrueerimise ja sisustamise lõpetamine;
- Descartes'i Lütseumi katuse rekonstrueerimine;
- Tartu Kutsehariduskeskuse Põllu 11 juurdeehituse projekteerimine
- Hariduse Tugiteenuste Keskuse (Tähe 56) õppenõustamiskeskuse ruumide remont ja sisustamine.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

- Poska Gümnaasiumi käivitamine ja avamine 1. septembrist;
- Rahvusvahelise Bakalaureuseõppe Organisatsiooni väljatöötatud õppekava rakendamine Miina Härma Gümnaasiumis;
- Koolivõrgu korrastamine;
- Põllu tänava remonditöökodade renoveerimine.

▪ SOTSIAALNE KAITSE

Tartu linna sotsiaalhoolekande tegevuskava 2007–2012 peaesmärk on kindlustada koos teiste eluvaldkondadega sotsiaalaala igakülgne areng, sealhulgas kindlustada teenuste kättesaadavus ja kõrge kvaliteet, kaasajastada teenuste struktuur ja tegevused, koolitada töötajaid ning arendada töökeskkonda.

2010. aastal olid sotsiaalhoolekande peamised tegevussuunad ennetustöö, avahoolduse, institutsionaalse hoolekande ja kliendisõbralikkuse arendamine, võrdsete võimaluste loomine puudega inimestele, teenuste kättesaadavuse parandamine.

Eelnimetatu elluviimisega tegelesid lisaks sotsiaalabi osakonnale ka haldusala viis hoolekandetasutus: Tartu Hooldekodu, Tartu Laste Turvakodu, Päevakeskus Kalda, Päevakeskus Tähtvere ja Varjupaik. Oluline roll hoolekandeteenuste osutamisel oli lepingupartneritest mittetulundusühingutel ja äriettevõtetel ning mitmetel teistel koostöövõrgustiku partneritel.

Olulised tegevused

2010. aastal oli jätkuvalt erilise tähelepanu all töötusega kaasuvate probleemide lahendamine, vähekindlustatud elanikegruppide toetamine teenuste ja toetustega.

Laste ja perede hoolekanne

Laste ja perede hoolekandes ei suurenenud 2010. aastal tänu lastekaitsete tehtavale preventiivsele tööle ja erinevatele toetavatele teenustele probleemsetest peredest arvele võetud ja asendushooldusele paigutatud laste arv.

Asendushoolduses ilmnes positiivne trend – lapsed asuvad bioloogilisest perest otse hooldusperesse, läbimata eelnevalt laste hoolekandetasutusi. Kahjuks ei ole suurenenud laste võtmine perre laste hoolekandetasutustest.

Täiendavaid pöördumisi ja menetlusi tõi kaasa lastekaitseteenistusele 1. juulist 2010 jõustunud uus perekonnaseadus. Sellega seoses läksid eestkostetasutuse pädevusest kohtu pädevusse otsustused alaealise varaga tehtavate tehingute üle ja alaealise perekonnanime muudab alates 01.07.2010 maavalitsuse rahvastiku toimingute talitus.

Laste õiguste kaitset iseloomustab eestkostetasutuse poolt kohtueelse asutusena lahendatud suur vaidluste arv. Näiteks lahendati linnavalitsuse poolt vanemate vaidlusi lastega suhtlemise korra osas 82 juhul, kohtus lahendati suhtlemiskorra vaidlusi 27 juhul.

Peredele pakkus olulist abi 2010. aastal viis puuetega lastele suunatud teenust, mida valdavalt rahastati riiklikest eraldistest. Riigieelarvelisi vahendeid kasutati ka teenuste edasiarendamiseks.

Tööealine elanikkond ja vähekindlustatud pered

Tööealisele elanikkonnale ja vähekindlustatud peredele tagati raskustesse sattumisel toimetulekutoetus, vältimatu sotsiaalabi, nõustamine ja erinevad tugiteenused ning toetused.

Toimetulekutoetuse taotluste arv suurenes 2009. aastaga võrreldes 58%. Taotlusi oli 2010. aastal kokku üle 7000.

Avalikel tööd osales kokku 140 töötut tartlast. Tööd pakkusid Tartu linna allasutused, linna osalusega sihtasutused ja lepingupartnerid - Päevakeskus Kalda, Lille Maja, SA Tartu Loomemajanduskeskus, MTÜ Tartu Koduta Loomade Varjupaik, SA Tartu Sport, Tartu Hooldekodu, SA Tähtvere Puhkepark, Lasteaed Sass, MTÜ Iseseisev Elu. Töötuse probleemi leevendamiseks osales linn mitmetes töötutele ja töötajatele suunatud projektis.

Toetati MTÜ Iseseisev Elu poolt käivitatud toidupanga tegevust, tasudes laoruumide ülalpidamiskulud Staadioni 48. Toidupank jagas toimetulekuraskustes elanikele 3 tonni eraannetatelt ja 9 tonni Euroopa Liidu poolt Punase Risti kaudu eraldatud toiduabi. Puudustkannatavatele tartlastele uue abistamissüsteemi käivitamiseks tegid osakond ja ühing tihedat koostööd.

Eakate ja puuetega inimeste hoolekanne

Eakate ja puuetega inimeste hoolekandes oli oluline teenuste ja toetuste abil võimaldada eakatele ja erivajadustega inimestele jätkuvalt aktiivne osalus ühiskonnaelus. Puudega lastele ja täiskasvanutele pakuti näiteks 8 erinevat teenust ja psüühilise erivajadusega isikutele 4 teenust.

Hooldajatoetuse taotlejaid oli kokku ligi 3000 inimest, kes abistasid igapäevaselt raske ja sügava puudega hooldust vajavaid tartlasi. Hooldajatoetuse korra muutmisega suurenes toetus väga kõrge hooldusvajadusega inimeste hooldamise eest.

Sotsiaalteenused

Sotsiaalteenuste edasiseks korraldamiseks 2011. ja järgnevatel aastatel valmistati ette ja viidi läbi 4 hankemenetlust sotsiaalteenuse korraldamiseks lastele, 1 toimetulekuraskustes inimestele ja 2 puuetega inimestele.

2010. aasta aprillis võeti kasutusele uus üleriigiline sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregister STAR. Uue registri käivitamise eesmärk oli ühtse üleriigilise kompleksse sotsiaalteenuste ja toetuste korraldamise keskkonna loomine. Käesolevaks on loodud võimalus STARis kasutada riiklikke registreid, menetleda toimetulekutoetuse, hooldajatoetuse ja ühekordsete sotsiaaltoetuste taotlusi. 2011. aastal töö riikliku andmeregistri täiustamisel jätkub. Sotsiaaltöötajad läbisid programmi koolituse.

Linnavalitsuse sotsiaalabi osakond korraldas sotsiaaltöö aastakonverentsi „Vastutan, ei vastuta“, mis oli sotsiaaltöötajate aasta tähtsaim kokkusaamine Eestis ning, millest võttis osa 170 inimest. Tartu konverentsi võtmeküsimuseks oli sotsiaaltöötaja pühendumus ja panus oma töösse.

Konverentsil esinesid välisprofessorid ning Eesti sotsiaalvaldkonna võtmeisikud ja partnerid erinevatest struktuuridest. Konverentsil osalesid sotsiaaltöötajad, sotsiaalvaldkonna juhid, hoolekandes tegutsevad ühingud ja heategevusorganisatsioonid, sotsiaaltöö tudengid, hoolekandevaldkonnas tegutsevad riigiasutused üle Eesti.

2010. aastal teenuste ja toetuste kättesaadavus abivajajatele toimus valdavalt samades mahtudes võrreldes eelmiste perioodidega vaatamata majandussurutisele. Töötute aktiveerimisel oli oluline roll koostöös mittetulundussektoriga rakendatavatel projektidel.

Investeeringud

2010. aasta olulisim investeering hoolekandes oli Lubja 7 sotsiaalmaja rekonstrueerimine, mille käigus renoveeriti III ja IV korruse sotsiaalüürilepingu alusel kasutusse antavad eluruumid. Eesmärk oli kohandada ja ehitada II korruse eluruumid sotsiaalmajutusteenuse pakkumiseks sobilikeks ruumideks kokku kuni 46-le kliendile ja renoveerida Lubja 7 sotsiaalmaja keldrikorrusel asuva Varjupaiga ruumid kokku kuni 70-le kliendile. Paranema pidid Lubja 7 sotsiaalmaja I korrusel asuva tööalase sotsiaalse rehabilitatsioonikeskuse ruumide kasutustingimused. Ehitustööde venimise tõttu 2010. aastal plaan tervikuna ei realiseerunud. Valmisid Lubja 7 III ja IV korruse eluruumid, ülejäänud lükkus 2011. aasta algusesse.

Olulisemad arengusuunad 2011. aastal

2011. aastal on planeeritud Tartu Laste Turvakodu osaline renoveerimine. Jätkub koostöö Sotsiaalministeeriumiga Tartu Väikelastekodu Käopesa peremajade planeerimisel. Sotsiaalmaja Lubja 7 renoveerimise järgselt rakendatakse planeeritud mahus sotsiaalmajutusteenuse pakkumine. Jätkub teenuste ja toetuste riikliku andmeregistri arendamine. Sotsiaalhoolekande arendamisel ja mitmekesistamisel on jätkuvalt oluline koostöö mittetulundussektoriga ja võimalike muude rahastusallikate kasutamine projektitöös.

1.6 KONSOLIDEERIMISGRUPI ÄRIÜHINGUD JA SIHTASUTUSED

Tartu linna ettevõtluses osalemise eesmärgiks on linnaelanikele kvaliteetsete teenuste kättesaadavuse tagamine. Sellest põhimõttest lähtuvalt ei saa äriühingute eesmärgiks olla mitte alati maksimaalse kasumi teenimine, vaid linna kui kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmine.

AS Tartu Veevärk

AS Tartu Veevärk põhitegevusaladeks on tarbijate varustamine joogiveega ning reovee ärajuhtimine. Ettevõtte tegevuse pikaajaliseks eesmärgiks on müüa klientidele stabiilse survega vett, juhtida ära ning puhastada reovesi, töödelda keskkonnaohtlikud jäägid keskkonnaohutuks ja suunata tagasi keskkonda.

2010. aastal müüdi tarbijatele 4,1 mln m³ vett ning juhiti ära 4,6 mln m³ reovett, mis võrreldes eelmise aastaga on suurenenud 1%.

Ettevõttesisene järjekindel kulude ja struktuuri optimeerimine on, vaatamata Eestit tabanud majanduslangusele ning keerulistele aegadele, andnud võimaluse pakkuda tartlastele järjest kvaliteetsemaid ja töökindlmaid teenuseid. Aruandeaastal investeeris ettevõtte 50,7 mln krooni ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamisse.

Aruandeaasta tegevustulu 118 121 tuhat krooni suurenes võrreldes eelneva aastaga 1,9%. Tegevustuludest 50,6% saadi reovee ärajuhtimisest, 31,4% vee töötlemisest ja varustamisest ning 18% muudest tegevustest.

Ettevõtte lõpetas 2010. majandusaasta kasumiga 5749 tuhat krooni.

Aruandeaasta töötasu oli AS Tartu Veevärk tegevjuhil 802 tuhat krooni ning kokku nõukogu 7 liikmel 348 tuhat krooni.

AS Tartu Turg

AS Tartu Turg põhitegevusaladeks on turukaubanduse organiseerimine ning ruumide rentimine. Aruandeaasta tegevustulu 10 252 tuhat krooni suurenes võrreldes eelneva aastaga 0,6%. Tegevustuludest 57,5% saadi renditulust ning 42,5% teenustasudest ja inventari laenutusest. Turu põhivarast moodustavad kinnisvarainvesteeringud 77%.

Ettevõtte lõpetas 2010. majandusaasta kasumiga 785 tuhat krooni.

Aruandeaasta töötasu oli AS Tartu Turg tegevjuhil 284 tuhat krooni ning 3 nõukogu liikmel kokku 120 tuhat krooni.

Tartu Elamuhalduse AS

Tartu Elamuhalduse AS põhitegevuseks on linnale kuuluvate elamute, korteriühistute ja ühisuste haldamine ning hooldus. Aasta lõpuks oli ettevõtte haldusel ja hooldusel 195 elamut. Aruandeaasta tegevustulu oli 14 802 tuhat krooni, millest moodustas majade haldustulu 77,7%, hooldustasu 16% ning muud tulud 6,3%. Tulu on võrreldes eelneva aastaga vähenenud 6,8%.

Ettevõtte lõpetas 2010. majandusaasta kasumiga 459 tuhat krooni.

Aruandeaasta töötasu oli Tartu Elamuhalduse AS tegevjuhil 388 tuhat krooni ning kokku nõukogu 5 liikmel 132 tuhat krooni.

OÜ Tartu Veekeskus

OÜ Tartu Veekeskuse tegevusaladeks on spordi- ja tervistavate vaba aja veetmise teenuste osutamine. Veekeskuse eesmärgiks on jätkuvalt võimaldada tegutsemist nii ujumissportlastele kui ka tervisespordiga tegelejatele, samuti arendada koostööd reisibüroodega kindlate teenuste müümiseks.

Aruandeaasta tegevustulu 16 996 tuhat krooni on võrreldes eelneva aastaga vähenenud 4,5%. 2010. aastal külastati veekeskust kokku 301 421 korral, mis on 11 327 külastust vähem kui eelneval aastal. Teenusepakettidest kasutati kõige enam ujulat.

Veekeskus lõpetas 2010. majandusaasta kahjumiga 1762 tuh krooni.

Aruandeaasta töötasu oli OÜ Tartu Veekeskuse tegevjuhil 344 tuh krooni ning kokku nõukogu 4 liikmel 148 tuh krooni.

OÜ Tartu Linna Polikliinik

OÜ Tartu Polikliiniku peamiseks tegevusalaks on ambulatoorse eriarstiabi osutamine. Analüüsid ja uuringud, mida polikliinik ise ei tee, ostetakse sisse teistelt raviasutustelt. Polikliinik haldab ka kinnistut Gildi 8/Munga 5. Aruandeaasta tegevustulu 25 520 tuh krooni on võrreldes eelneva aastaga vähenenud 7,5%. Aruandeaastal toimus 49 451 visiiti, ehk 988 võrra vähem kui eelneval aastal.

Polikliinik lõpetas 2010. majandusaasta kasumiga 117 tuh krooni.

Aruandeaasta töötasu oli OÜ Tartu Polikliiniku tegevjuhil 374 tuh krooni ning kokku nõukogu 5 liikmel 48 tuh krooni.

OÜ Anne Saun

OÜ Anne Saun põhitegevuseks on saunateenuste osutamine ja saunateenustega kaasnevate kaupade müük. Aruandeaasta tegevustulu 2995 tuh krooni suurenes võrreldes eelneva aastaga 4,4%. Aruandeaastal kasutas saunateenust 38 021 inimest, toimus 211 külastust rohkem võrreldes eelneva aastaga.

Ettevõtte lõpetas 2010. majandusaasta kasumiga 5 tuh krooni.

Aruandeaasta töötasu oli OÜ Anne Saun tegevjuhil 234 tuh krooni ning kokku nõukogu 3 liikmel 29 tuh krooni.

OÜ Uppsala Maja

Tartu Linnavalikogu 10. juuni 2010 otsusega nr 80 lõpetati OÜ Uppsala Maja tegevus alates 15. juunist 2010. Ajavahemikul 01.01.2010-15.06.2010 maksti tegevjuhile töötasu 119 tuh krooni ning nõukogu liikmetele töötasu ei makstud.

SA Tartu Eluasemefond

SA Tartu Eluasemefondi eesmärgiks on laenude ja toetuste andmise kaudu võimaldada elamistingimuste parandamist Tartu linna elanikel.

Põhikirjaliste eesmärkide täitmise raames väljastati 2010. aastal erinevatele sihtgruppidele tooteid kogusummas 7263 tuh krooni, sellest laene 6771 tuh krooni ning toetusi 492 tuh krooni. Teenindavate laenude maht vähenes aastaga 13,8%. Toodete väljastamisel oli prioriteediks õigusjärgsele omanikule tagastatud eluruumide elanikud. Laene ja toetusi anti eelpool nimetatud sihtgrupi 28 leibkonnale kogusummas 1167 tuh krooni, mis võrreldes eelmise aastaga on tunduvalt vähenenud. 2010. aastal tagati 89% kõikidest väljastatavatest laenudest pandilepingutega, ülejäänud käenduslepingutega. Väljasolevate laenude jääk 2010. aasta lõpus oli 30 800 tuh krooni. Kaheksateistkümnenda tegevusaasta jooksul on eluasemefond laenude väljastamiseks sõlminud 2841 laenulepingut kogusummas 153 600 tuh krooni. Sellest väga väike osa on muutunud lootusetult laekuvaks, aasta lõpus oli selliste laenude jääk 28 tuh krooni ehk alla 0,1% laenuportfellist. Ebatõenäolisi laenuõudeid 2010. aasta lõpus ei olnud.

Aruandeaasta töötasu oli SA Tartu Eluasemefondi tegevjuhil 310 tuh krooni ning kokku nõukogu 7 liikmel 31 tuh krooni.

SA Tartu Kultuurkapital

SA Tartu Kultuurkapitali eesmärk on tartukesksete kultuuri-, teaduse-, hariduse- ja spordiprojektide ning isikute loomingulise tegevuse toetamine avalikes huvides rahaliste vahendite kogumise ja sihtotstarbelise jagamise kaudu, toetustena laekunud raha majanduslikult otstarbekas paigutamine lähtuvalt sihtasutuse eesmärkidest.

2010. aastal moodustati 4 uut nimelist fondi. Kaheksateistkümnenda tegevusaasta lõpuks oli kultuurkapitali juurde asutatud 41 nimelist allfondi. Kultuurkapitali põhikapital on puutumatu ja see investeeritakse tulu saamiseks aktsepteeritud pankade hoiustesse ja

keskmise riskitasemega investeerimisfondidesse. 2010. aastal laekus kultuurkapitalile 1130 stipendiumitaotlust kogusummas 11 912 tuh krooni ning eraldati stipendiume 4967 tuh krooni. Stipendiumite väljamaksmiseks sõlmiti 732 lepingut. Tartu linna poolt on kultuurkapitali juurde asutatud 8 stipendiumit: Ado Vabbe, Anton Starkopfi, Gustav Suitsu, Richard Ritsingu ja Ida Urbeli stipendiumid ning olümpialootuste stipendium, kultuuri-kandja stipendiumid, enesetäiendamise stipendiumid ja õpetajate aastapreemia. Aruandeaasta töötasu oli SA Tartu Kultuurkapitali tegevjuhil 235 tuh krooni, nõukogu liikmed teevad oma tööd sihtasutuses tasuta.

SA Tähtvere Puhkepark

SA Tähtvere Puhkepark tegevuse eesmärkideks on Tartu linnas aktiivseks puhkamiseks ja sportimiseks tingimuste loomine ning olemasolevate puhke-, meelelahutus- ja spordirajatiste haldamine ning arendamine. Samuti kultuuri- ja meelelahutusürituste korraldamine. Sihtasutus haldab Tartu linnale kuuluvat vabaaja- ja meelelahutuskompleksi, kuhu kuuluvad lauluväljak koos laululavaga, spordipark koos BMX-rajaga, laste- ja noortepark, skatepark ning parklad.

Sihtasutus teenib tulu peamiselt lauluväljaku territooriumi ja siseruumide rentimisest ning spordivahendite laenutusest. Lisaks eelnevale saab põhikirjalise tegevuse toetuseks vahendeid ka Tartu linna eelarvest. 2010. aastal sai sihtasutus toetust ka EAS-ilt BMX-raja elektri- ja valgustustöödeks. Samuti saadi toetust BMX weekend ürituse korraldamiseks.

Aruandeaastal toimus 22 üritust, nendest 15 spordiüritustena skatepargis, spordipargis, BMX-rajal. Laululaval toimus 7 erinevat üritust. Ürituste arv kahanes võrreldes eelmiste aastatega kõige madalamale tasemele. Tähtvere Spordipargi, skatepargi ja lastepargi rajatiste kasutamine on linnakodanikele tasuta.

Aruandeaasta töötasu oli SA Tähtvere Puhkepark tegevjuhil 200 tuh krooni ning nõukogu 5 liikmel kokku 32 tuh krooni.

SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus

SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskuse eesmärk on psüühikahäiretega ja eakate inimeste elukvaliteedi parandamine või säilitamine ning igapäevaelu ja töötamist toetavate erihoolekande- ning rehabiliteerivate teenuste osutamine.

2010. aastal oli hooldekeskusel kokku 833 klienti, 2009. aastal 580. Hooldekeskus osutab teenuseid peamiselt kolmes suunas ja asukohas: tööealistele isikutele töö- ja rehabilitatsioonikeskuses, eakatele päevahoolduskeskuses ning ööpäevaringse hooldamise teenust Nõlvaku hooldekeskuses. Lisaks sellele on sihtasutuse kasutuses kolm korterit Tartu linna toetatud elamise teenuse klientidele. Teenust osutatakse ka klientide elukohtades ning Tartu linna ettevõtete juures.

Aruandeaasta töötasu oli SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskuse juhatajal 386 tuh krooni ning nõukogu 5 liikmel kokku 72 tuh krooni.

SA Tartu Sport

SA Tartu Sport põhitegevusalaks on linna spordihoonete ja -rajatiste haldamine. Kõikides SA Tartu Sport kasutuses olevates spordihoonetes ja staadionidel pakutakse kaasaegset sporditeenust ning lähtudes Tartu linnaga kokkuleppest, eelistatakse spordiruumide ja -väljakute kasutamisse andmisel noortesporti. Spordiruumide ja -väljakute kasutus on klientide poolt üsna aktiivne sportliku tegevuse põhihooajal (september-mai).

SA Tartu Sport on kaks juhatuse liiget, kelle töötasu aruandeaasta oli kokku 396 tuh krooni. Üks juhatuse liige oli kuni augustini 2010 lapsehoolduspuhkusel. Nõukogu 5 liikmele tasu ei makstud.

SA Tartu Loomemajanduse Keskus

SA Tartu Loomemajanduskeskuse eesmärkideks on loomemajanduse valdkonna koordineerimine ja arendamine Tartus ning Lõuna-Eestis, loomemajanduse valdkonna ettevõtluse kasvu kiirendamine, innovaatiliste loomemajanduse ettevõtete tekke,

elujõulisuse ja jätkusuutlikkuse tagamine, ettevõtete käivitusperioodi riskide vähendamine soodsa ja kvaliteetse töökeskkonna ning tugiteenuste pakkumise kaudu ning külalisstudie teenuse pakkumine loomeettevõtetele ja loovisikutele.

2010. aasta oli Tartu Loomemajanduskeskusele esimeseks täispikaks majandusaastaks (asutati 14. mail 2009. aastal). Loomemajanduskeskus osales viies projektis, saades sihtfinantseerimist kokku 5046 tuh krooni. Kolm projekti lõppesid 2010. aastal, kaks projekti jätkuvad ning üks saab alguse 2011. aastal.

2010. aastal käivitati loomemajandusalaste ettevõtete ja tugistruktuuride parema koostöö loomiseks klastristrateegia koostamine.

SA Tartu Loomemajanduse Keskuse tegevjuhi töötasu aruandeaastal oli 245 tuh krooni, nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

SA Tartumaa Turism

SA Tartumaa Turism tegevuse eesmärgiks on Tartumaa turismialane turundus, piirkonna turismialaste toodete väljatöötamine ja turismiteenuseid pakkuvate firmade motiveerimine, osalemine turismimessidel, turismialaste projektide algatamine ja neis osalemine, turismiinfo kogumine, süstematiseerimine ja levitamine.

Sihtasutuse alla kuuluvad ka Tartu Külustuskeskus ning kaubamärgina registreeritud Tartu Konverentsibüroo.

Tartu Konverentsibüroo teeb tihedat koostööd Eesti Konverentsibürooga, ühiselt korraldatakse üritusi, antakse välja materjale, vastatakse päringutele jne. Samuti on 2010. aasta jooksul edukalt käima lükatud Tartu konverentsisaadiku programm.

Tartu Külustuskeskuses teenindati aasta jooksul 15 345 turisti, neist 11 278 olid välismaalased.

2010. aasta jooksul viis Tartumaa Turism ellu 4 projekti, osales 1-s projektis partnerina ning esitas EASI turundustoetuse taotlemiseks kaheaastase projekti toetussummaga 1500 tuh krooni, mis sai ka positiivse rahastusotsuse.

2010. aastal peatus Tartu majutusettevõtetes kokku 139 714 turisti, mis on 6,8% rohkem kui 2009. aastal. Turistide majutusest 46,6% langes välituristidele, kes külastavad Tartut eelkõige suvekuudel.

SA Tartumaa Turism vahetus 2010. juulikuus tegevjuht. Tegevjuhtide töötasu aruandeaastal oli kokku 245 tuh krooni, nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

SA Tartu Pauluse Kirik

SA Tartu Pauluse Kirik on asutatud eesmärgiga renoveerida Tartu Pauluse Kirik ja tegeleda selle hilisema kasutamise ning säilitamise projektide rahastamisega.

2010. aastal toimus aktiivne ehitustegevus. Olulisemad tiibhoone rekonstrueerimine ning kolumbaariumi ehitus. Samuti alustas tööd Pauluse lastehoid koostöös EELK Tartu Pauluse kogudusega. Seoses lastehoiu avamisega rajati ka mänguväljak.

SA Pauluse Kiriku tegevjuhi töötasu aruandeaastal oli 184 tuh krooni, nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

SA Tartu Rahvaülikool

SA Tartu Rahvaülikooli eesmärgiks on tööalase ja vabahariduskoolituse pakkumine täiskasvanutele ja alaealistele, koolitustegevuse arendamine ja propageerimine ning elanikkonna üldkultuuriliste vajaduste rahuldamine.

2010. aastal töötas rahvaülikoolis neli koolitusosakonda loovus-, keele-, üldhariv ja tööalase täienduskoolituse osakond. Olulisel määral mõjutasid õppetegevust 2010. aastal Euroopa Liidu projektid, mis andsid võimaluse õppimiseks uutele sihtrühmadele ning välja arendada uusi õppeprogramme. Kokku õppis 2010. aastal rahvaülikoolis 4733 kursustlast ja töötas 478 õppegruppi. Õppetööd juhendas 158 õpetajat.

Kõige enam ostavad rahvaülikooli kursusi haridus-, kultuuri- ja meditsiiniuasutused.

Rahvaülikool on jätkuvalt kõige mahukama õppetegevusega ja suurema õpilaste arvuga täiskasvanute koolituskeskus kogu vabariigis.

SA Tartu Rahvaülikooli tegevjuhi töötasu aruandeaastal oli 338 tuh krooni, nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus on kaasaegne loodust- ja keskkonnaharidust propageeriv metoodiline asutus, mis koordineerib looduse ja säästva eluviisi õpetamist Tartus ja kogu Lõuna-Eestis. Keskuses tegutsevad laste ja noorte huvikool Tartu Loodusmaja (8 erinevat huviringi 623 õpilasega), loodus- ja keskkonnainfot edastav keskkonnainfopunkt ning täiskasvanute koolituskeskus 14 õppekavaga.

Keskuse tegevuste ja avalike ürituste kaudu on loodus-ja keskkonnateemalist teavet, haridust ja meelelahutust pakutud 2010. aastal 27 000 (2009. aastal 11 000) inimesele.

Tartu Keskkonnahariduse Keskus osaleb ka kolmes rahvusvahelises projektis, neist ühte Baltic Sea Project (BCR) tegevusi Eestis koordineerib UNESCO rahvusliku komitee, keskkonnaministeeriumi ning haridus-ja teadusministeeriumi ettepanekul Tartu Keskkonnahariduse Keskus.

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse tegevjuhi töötasu aruandeaasta oli 304 tuh krooni, nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

SA Tampere Maja

SA Tampere Maja on sõpruslinnade Tampere ja Tartu koostöö-ja kultuurikeskus asukohaga Tartus. 2010. aastal jätkas sihtasutus tegevust kultuuriürituste korraldajana ning majutusteenuse pakujana Tampere Maja külalistemajas. Aruande aastal külastas külalistemaja 2372 inimest ning hotelliööde koguarv oli 1160. Maja keskmine täituvus oli 53,3%. Kokku korraldati Tampere Majas 67 erinevat kultuuriüritust, mille kohta on avaldatud ka pressiteated.

SA Tampere Maja tegevjuhi töötasu aruandeaastal oli 272 tuh krooni, nõukogu liikmetele tasu ei makstud.

Linna osalusega äriühingute ja sihtasutuste olulisemad finantsnäitajad

tuh krooni

Nimetus	osalus %	Aruande periood	Bilansi näitajad aasta lõpus			Tulemiaruaande näitajad			
			Varad	Kohus- tused	Neto- vara	Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Finants- tulud ja kulud	Tulem
A Valitseva mõju all olevad äriühingud									
AS Tartu Veevärk	100	2010	1 022 966	407 999	614 967	118 121	-106 907	-5 465	5 749
		2009	1 027 666	418 448	609 218	115 920	-107 635	589	8 874
AS Tartu Turg	100	2010	13 856	1 994	11 862	10 252	-9 170	-297	785
		2009	13 380	1 303	12 077	10 190	-8 733	-77	1 380
AS Tartu Elamuhalduse	100	2010	13 568	7 087	6 481	14 802	-14 751	408	459
		2009	12 073	6 051	6 022	15 780	-15 623	391	548
OÜ Tartu Veekeskus	100	2010	9 284	1 435	7 849	16 996	-18 865	107	-1 762
		2009	10 886	1 275	9 611	17 803	-18 847	584	-460
OÜ Tartu Linna Polikliinik	100	2010	3 756	2 860	896	25 520	-25 403	0	117
		2009	4 011	3 232	779	27 587	-27 577	3	13
OÜ Anne Saun	100	2010	5 818	3 660	2 158	2 995	-2 973	-17	5
		2009	2 920	767	2 153	2 869	-2 853	-12	4
B Valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused									
SA Tartu Eluasemefond	100	2010	31 972	5 278	26 694	800	-2 186	1 841	455
		2009	31 819	5 580	26 239	1 033	-2 390	1 823	466
SA Tartu Kultuurkapital	100	2010	10 237	2 547	7 690	6 276	-6 121	182	337
		2009	9 765	2 412	7 353	6 650	-6 629	631	652
SA Tähtvere Puhkepark	100	2010	6 732	305	6 427	3 946	-4 256	0	-310
		2009	7 283	546	6 737	6 419	-4 649	2	1 772
SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus	100	2010	5 297	1 366	3 931	14 363	-13 662	32	733
		2009	4 970	1 772	3 198	13 659	-12 818	55	896
SA Tartu Sport	100	2010	2 462	1 286	1 176	11 734	-11 697	-28	9
		2009	2 412	1 245	1 167	12 591	-11 907	-37	647
SA Tartu Loomemajanduskeskus (asutati 14.05.2009)	100	2010	6 869	3 485	3 384	7 225	-3 839	-6	3 380
		2009	49	45	4	661	-657	0	4
SA Tartumaa Turism	60	2010	624	238	386	4 241	-3 869	0	372
		2009	1 447	1 434	13	5 324	-5 491	-3	-170
C Sidusüksused									
SA Tartu Pauluse Kirik	50	2010	38 173	37 456	717	1 290	-1 257	24	57
		2009	29 709	29 049	660	703	-946	212	-31
SA Tartu Rahvaülikool	<50	2010	1 814	390	1 424	6 658	-6 833	1	-174
		2009	1 868	270	1 598	7 460	-6 966	44	538
SA Tartu Keskkonna- hariduse Keskus	<50	2010	2 120	1 360	760	7 213	-7 038	-17	158
		2009	1 517	916	601	6 767	-6 755	2	14
SA Tampere Maja	<50	2010	410	176	234	1 535	-1 531	0	4
		2009	398	168	230	1 590	-1 596	0	-6

1.7. ÜLEVAADE SISEKONTROLLISÜSTEEMIST JA TEGEVUSEST SISEAUDITI KORRALDAMISEL

Hinnangu andmist linna ametiasutuste, linna ametiasutuste hallatavate asutuste ja linna osalusega äriühingute sisekontrolli, aruandluse ja tegevuse ning ressursside kasutamise seaduslikkuse, säästlikkuse ja tõhususe põhimõtete rikkumise kohta korraldab ja teostab volituste piires linnakantselei koosseisus olev sisekontrolli teenistus koostöös volikogu revisjonikomisjoni ja välisaudiitoritega. Sisekontrollõride keskmine arv aruandeaastal oli neli ja võrreldes eelmise aastaga on muutus toimunud seoses ametnike liikumisega struktuuriüksuste vahel. Ülesandeid täitvad ametnikud ja nende arv muutunud ei ole. Sisekontrolli teenistus esitab peale iga auditi lõppu auditi tulemused tutvumiseks linnavalitsuse liikmetele. Kord aastas esitatakse aastaaruanne tutvumiseks linnavalitsusele ja volikogu revisjonikomisjonile.

Sisekontrollisüsteem hõlmab konsolideerimisgrupi üksuste struktuuri, juhtkonna suhtumist, kehtivaid protseduure jt meetmeid, mis annavad mõistliku kindlustunde, et:

- üksuste tegevus on seaduspärane;
- üksuste varad on kaitstud raiskamise, ebasihipärase kasutamise, pettuste ja ebakompetentsest juhtimisest jms tingitud kahju eest;
- üksuste tegevus on säästlik, tõhus, mõjus ning on tagatud teenuste kõrge kvaliteet;
- üksuste tegevust kajastav juhtimis- ja finantsinformatsioon on usaldusväärne, tõene ja õigeaegne.

Tõhusat sisekontrollisüsteemi iseloomustavad asutusesiseste protseduurireeglite olemasolu ja nende täitmine ning täitmise jälgimine, organisatsioonikultuuri arendamine, töötajate professionaalsus, kohustuste lahusus asutuse funktsioonide täitmisel, tehingute dokumenteerimine ja autoriseerimine ning järelevalve toimimine

Sisekontrollisüsteemi tõhususe tagavad:

- põhiliste tegevuste reglementeeritus, pidev regulatsioonide ajakohasuse jälgimine, vajadusel muutmine ning täiendamine;
- olemasoleva ühtse raamatupidamis- ja dokumendihalduse tarkvarasüsteemide toimimine ning aruandeperioodil toimunud finantstarkvara AX 2009 kasutuselevõtt;
- infosüsteemidele, andmefailidele ja serveritele juurdepääsu tagamine selleks volitatud ametnikele; rakendatud ISKE ehk infosüsteemide kolmeastmeline etalonturbe süsteem;
- nõuetele vastavad inventuurid, linnavara eeskiri, raamatupidamise siseeeskirjad ja muud juhised, mis reguleerivad vara võõrandamist, kasutusse andmist, üleandmist, kõlbmatuks tunnistamist, mahakandmist ja hävitamist;
- raamatupidamisarvestuse täpsus, finantstulemuste regulaarne võrdlemine eelarvega, pidev rahavoogude analüüs, ettenähtud aruandluste igakuine esitamine juhile, linnavalitsusele, volikogule ning riigile. Aruannete avaldamine avalikkusele linna kodulehel;
- funktsionaalselt toimiv raamatupidamise algdokumentide kinnitamise ja kontrollimise süsteem;
- regulaarne sise- ja välisauditeerimine.

Siseaudit on tegevus, mille käigus hinnatakse ja analüüsitakse muuhulgas üksustes sisekontrolli süsteemi olemasolu, selle tõhusust ja vastavust õigusaktides kehtestatud nõuetele.

Linnavalitsuse siseauditiga on 2010. aastal kontrollitud haldusala erinevates asutustes ja struktuuriüksustes järgmised valdkonnad, auditi käigus tehtud ettepanekuid on töökorralduses arvesse võetud:

- Erinevate tegevuste õiguspärasus - vastavus kehtivatele õigusaktidele, dokumendihalduse korraldus, dokumentide tähtaegse täitmise nõudest kinnipidamine, hangete korraldamine, sisekontrollisüsteemi võime hindamine kindlustamiseks asutuse tegevuse vastavust nõuetele. Auditi käigus tehti ettepanekuid töötasustamise juhendi kohta, dokumentide, s h lepingute registreerimise ja andmete korrastamise kohta dokumendihaldusprogrammis, töökorralduse muutmiseks hangete läbiviimise asjaajamisel jms.
- Põhivara inventuuride läbiviimine, aastainventuuri kui ühe sisekontrollisüsteemi osa toimimine ning vormistamise vastavus kehtivatele nõuetele.
- Raamatupidamisdokumendid, varade (investeeringute) arvelevõtmine ja kohustuste kajastamine, asutuste juhtidega seotud kulude kinnitamise kord (lähetus-, majandus-, koolituskulude ja mobiiltelefoni kõnekulude arvestus). Auditi käigus tehti ettepanek kulude kinnitamise korra ühtlustamiseks.
- Omatulude laekumise õiguslikud alused (omatulude määratlus linna õigusaktides, tasulised tegevused asutuste põhimääruste alusel, tasuliste teenuste ja ruumide kasutusse andmise hindade kinnitamine). Auditi tulemusel tehti ettepanekuid omatulude mõiste ja põhimäärustes käsitlemise, tasuliste teenuste hindade kehtestamise korra, linnavara otsustuskorras kasutusse andmise ja omatulu jääkide kasutamise korra osas.
- Äriruumide üürile ja kasutusse andmise korraldus - enampakkumiste korraldamine, üürilepingute sõlmimine, täitmine ja lõpetamine, s hüürivõlgade sissenõudmine. Auditi tulemusel tehti ettepanek hinnata äriruumide seisukorda ning äripindade pakkumisel kasutada ka interneti keskkonda.
- Avalike suhete osakonna tegevuses rubriigi "Ametnik vastab" haldamisel esitatud küsimustele vastamise praktika hea halduse tavale vastavus.
- Linnavalitsuse ametnike poolt korrupsioonivastase seaduse ja muudetud töökorralduse reeglite täitmine ametnike osaluste omamisel äriühingutes ning võimalikul osalemisel äriühingute juhtimises, vastava kõrvaltegevuse kooskõlastamine tööandjaga.

1.8. ÜLEVAADE FINANTSRISKIDE JUHTIMISEST

Viiendat korda koostati eelarveprognoos aastani 2013, seekord aastateks 2010-2013, millega määratleti linna tulud ning kulude võimalik jaotus pikemas perspektiivis.

2010. aasta kinnitatud eelarvesse oli planeeritud võtta investeeringute katteks 55,9 mln krooni laenu. Vahendite hankimine korraldati võlakirjaemissiooni teel. Leping sõlmiti soodsaima pakkumise teinud Nordea Bank Finland Plc-ga.

Aruandeaasta lõpus oli Tartu linnavalitsuse võlakoormus 717,9 mln krooni ehk 10,6 mln krooni võrra väiksem 2009. aasta 728,5 mln kroonist. Võlakoormuse määra kujunes 60,6%, s.o võlakoormuse osatähtsus eelarve puhastatud tuludest (tulud v.a sihtotstarbelised toetused) ehk 1183,2 mln kroonist, 2009. aastal 59% (tegevusaruanne punkt 1.3 tabel). Võlakohustuste määr suurenes eelkõige majanduskriisiga kaasnenud tulude vähenemise tõttu, kuna valdav osa laenukohustustest oli võetud enne majanduslangust suurema tulubaasi olemasolul. Peamiselt on vähenenud just riigilt eraldatavad tulud. 2009. aastal vähendati kohalikele omavalitsustele eraldatavat füüsilise isiku tulumaksu osa 11,93%-lt 11,4%-le; tulumaksust laekus 2010. aastal 62 mln krooni vähem kui 2009. aastal ja 172 mln krooni vähem kui 2008. aastal. Nii drastiline tulude langus ei kajastunud ka riigi prognoosides. Teiseks on oluliselt suurendanud võlakoormuse määra 2009. aastast tagasiulatuvalt jõustunud üldeeskirja muudatus, mis sätestab, et kui avaliku sektori üksus võtab endale teenuste kontsessioonikokkuleppe aluseks oleva lepinguga tingimusteta kohustuseks tasuta erasektori üksusele infrastruktuuri objekti ehitus- või rekonstrueerimistööde eest, võtab ta arvele materiaalse põhivara ja finantskohustuse. Linnal on selliseks kohustuseks 2005. aastal Riigi Kinnisvara AS-iga Vanemuise 33/35 renoveerimistöödeks sõlmitud leping, mille tagasimaksud kestavad 2025. aastani. Arvestuspõhimõtete selline muutus suurendas 2009. aastal laenukoormust 97 mln krooni võrra, mis 2010. aasta lõpuks oli vähenenud 94 mln kroonini.

2010. aastal teenis linn intresse 312 tuh krooni tähtajalistest ja üleöödeposiitidest (2009. aastal sama 2792 tuh krooni), seega eelmisest aastast 2480 tuh krooni võrra vähem. Intressitulud kahanesid peamiselt linna keskmise rahaliste vahendite jäägi ning intressimäärade olulise langemise arvel 2010. aastal. Kuna poole aasta pealt selgus Eesti liitumine euroalaga, hakkasid võrdustuma eesti krooni ja euro intressid. Eelnevatel aastatel olid eesti krooni intressid oluliselt kõrgemad euro intressidest.

2010. aasta alguses sõlmis Tartu linn AS-iga SEB Pank ja Swedbank AS-iga kummagagi lepingu 20 miljoni kroonise arvelduskrediidi avamiseks. Hästi korraldatud rahavoogude juhtimise tulemusena ei olnud arvelduskrediiti 2010. aastal vaja kasutada.

Intressiriski maandamiseks on Tartu linnal sõlmitud intressiswapi leping 103 mln krooni laenule. 2010. aasta lõpuks oli swapilepinguga fikseeritud intress 2,805% kõrgem algselt laenulepingus fikseeritud koguintressist. Tartu linna võetud laenudest ja võlakirjadest moodustasid 2010. aasta lõpu seisuga fikseeritud intressiga kohustused 16,5%.

Kui 2009. aasta oli majanduslanguse aasta, siis 2010. aasta lõpupoole hakkas olukord tasapisi paremuse poole liikuma kuid omavalitsustele eraldatava tulumaksu määra vähendamine 2009. aastal ja tööpuuduse püsimine kõrgel tasemel ning palkade alandamine avaldasid linna maksutulude laekumisele endiselt mõju.

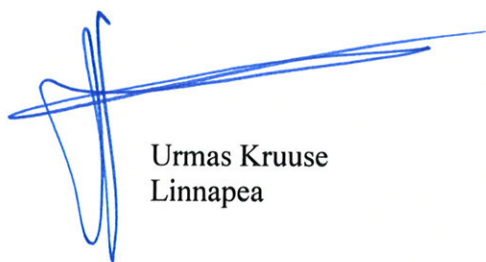
2011. aastal on tulude laekumine omavalitsustele mõnevõrra paranenud. Tööpuudus siiski püsib ning ettevõtted ei kiirusta palku tõstma. Riik jätkab tasakaalustatud eelarvepoliitika ajamist, mis väljendub kulude olulises piiramises ning jäigas kontrollis omavalitsuste finantseerimisotsuste üle. Eesti erinevate finantsinstitutsioonide analüütikud ootavad siiski juba selleks aastaks majanduskasvu suurusjärgus 4%.

2. RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

2.1. TEGEVJUHTKONNA DEKLARATSIOON

Tartu Linnavalitsus kinnitab oma vastutust Tartu Linnavalitsuse 2010. aasta konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaruande koostamise eest ning kinnitab oma parimas teadmises, et:

- 1) konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
- 2) konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt konsolideerimisgrupi ja konsolideeriva üksuse finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
- 3) kõik teadaolevad olulised asjaolud, mis on selgunud aruande valmimise kuupäevani (16. mai 2011), on raamatupidamise aastaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud;
- 4) konsolideerimisgrupp ja konsolideeriv üksus on jätkuvalt tegutsevad.

Urmas Kruuse
Linnapea

16. mai 2011

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 16. 05. 2011

Signature/allkiri... [Signature]

KPMG, Tallinn

initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....16.05.2011.....

Signature/allkiri.....D. Keet.....

KPMG, Tallinn

2.2. KONSOLIDEERITUD BILANSS

	<i>tuh krooni</i>		
	31.12.2010	31.12.2009	<i>Lisa</i>
VARAD	4 229 478	4 235 252	
Käibevara	229 976	253 443	
Raha ja pangakontod	109 855	80 855	2
Finantsinvesteeringud	0	13 873	3
Maksunõuded	74 878	75 373	4
Muud nõuded ja ettemaksed	43 307	81 157	5
Varud	1 936	2 185	
Põhivara	3 999 502	3 981 809	
Materiaalne põhivara	3 546 972	3 506 545	6
Kinnisvarainvesteeringud	411 074	424 803	7
Pikaajalised maksu- ja muud nõuded	28 429	28 236	5
Finantsinvesteeringud	8 697	18 214	3
Immateriaalne põhivara	4 296	4 011	8
Osalused avaliku sektori ja sidustüksustes	34	0	
Kohustused ja netovara	4 229 478	4 235 252	
KOHUSTUSED	1 235 116	1 276 217	
Lühiajalised kohustused	348 377	259 552	
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	77 569	69 737	9
Võlad töötajatele	52 578	67 927	10
Laenukohustused	180 985	67 104	11
Tuletisinstrumendid	3 436	5 384	11
Võlad tarnijatele	33 809	49 400	12
Pikaajalised kohustused	886 739	1 016 665	
Laenukohustused	537 286	662 400	11
Sihtfinantseerimine	188 352	194 463	14
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	161 101	159 802	9
NETOVARA	2 994 362	2 959 035	
Akumuleeritud ülejääk	2 999 290	2 834 905	
Aruandeperioodi tulem	-4 928	124 130	

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 16.05.2011

Signature/allkiri... Dlett

KPMG, Tallinn

2.3. KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE

	<i>tuh krooni</i>		
	2 010	2 009	<i>Lisa</i>
Tegevustulud	1 597 844	1 718 023	
Maksutulud	728 305	781 542	4
Saadud toetused	551 620	613 000	14
Kaupade ja teenuste müük	306 284	309 801	15
Muud tulud	11 635	13 680	16
Tegevuskulud	-1 583 946	-1 574 773	17
Tööjõukulud	-675 657	-688 523	17, 18
Majandamiskulud	-383 330	-395 065	17, 19
Antud toetused	-238 308	-205 514	17, 20
Põhivara amortisatsioon ja allahindlus	-205 387	-186 381	17, 21
Muud kulud	-81 264	-99 290	17, 22
Aruandeperioodi tegevustulem	13 898	143 250	
Finantsitulud ja -kulud	-18 560	-18 987	23
Ettevõtja tulumaks	-266	-133	
Aruandeperioodi tulem	-4 928	124 130	

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 16.05.2011 .....

Signature/allkiri... *D. Klett* .....

KPMG, Tallinn

2.4. KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

	<i>tuh krooni</i>		
	2010	2009	
Rahavood põhitegevusest	128 064	116 517	
Aruandeperioodi tegevustulem	13 898	143 250	
Tegevustulemi korrigeerimised kokku	107 736	28 227	
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	205 387	186 381	17, 21
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks ja selle amortisatsioon	-88 826	-155 595	14
Saadud liitumistasude amortisatsioon	-7 374	-7 076	15
Kasum/kahjum põhivara müügist	-1 451	1 115	16
Üleantud mitterahaline sihtfinantseerimine	0	3 402	
Korrigeeritud tegevustulem	121 634	171 477	
Käibevarade netomuutus	31 832	-22 946	
Kohustuste netomuutus	-25 402	-32 014	
Rahavood investeerimistegevusest	-171 180	-217 849	
Tasutud põhivara soetamisel	-182 558	-241 916	
Laekunud põhivara müügist	4 854	5 849	
Antud laenud	-6 771	-7 657	5
Antud laenude tagasimaksed	6 362	8 028	5
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	-500	-3 278	
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	4 276	13 382	
Laekunud intressid ja muu finantstulu	3 157	7 743	
Rahavood finantseerimistegevusest	58 243	116 486	
Laekunud võlakirjade emiteerimisest, laenude saamisest	55 871	73 434	11
Lunastatud võlakirjad, saadud pangalaenude tagasimaksed	-62 958	-48 271	11
Arvelduskrediidi muutus	-201	87	11
Kapitalirendi ja faktooringu tagasimaksed	-3 945	-3 856	11
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	79 364	118 120	
Laekunud liitumistasud	8 139	3 435	
Makstud intressid ja muud finantskulud	-17 761	-26 330	
Makstud dividendide tulumaks	-266	-133	
Puhas rahavoog	15 127	15 154	2
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	94 728	79 574	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	109 855	94 728	
Raha ja selle ekvivalentide muutus	15 127	15 154	

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 16.05.2011
 Signature/allkiri... Jõel
 KPMG, Tallinn

2.5. KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

tuh krooni

	Aruandeperioodi tulem	Akumuleeritud ülejääk	Netovara kokku	Lisa
Saldo 31.12.2008	145 139	2 669 388	2 814 527	
Muutused 2009				
Eelmise perioodi tulemi ümbertõstmine	-145 139	145 139	0	
Põhivara ümberhindlus	0	20 378	20 378	6, 7
Aruandeperioodi tulem	124 130	0	124 130	
Saldo 31.12.2009	124 130	2 834 905	2 959 035	
Muutused 2010				
Eelmise perioodi tulemi ümbertõstmine	-124 130	124 130	0	
Põhivara ümberhindlus ¹	0	40 255	40 255	6, 7
Aruandeperioodi tulem	-4 928	0	-4 928	
Saldo 31.12.2010	-4 928	2 999 290	2 994 362	

¹ Põhivara ümberhindlusest valdav osa on seotud maa munitsipaliseerimisega. Täpsem informatsioon ümberhindluse kohta lisas 26 *Netovara muutuste aruanne*

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 16.05.2011
 Signature/allkiri... *[Signature]*
 KPMG, Tallinn

2.6. KONSOLIDEERITUD AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1 Raamatupidamise aastaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

Käesolev Tartu Linnavalitsuse konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele (Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivid, rahvusvahelised finantsarvestuse standardid ja rahvusvahelised avaliku sektori raamatupidamise standardid) ning selle põhiohuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Riigi raamatupidamise üldeeskiri ja Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

Raamatupidamise aastaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist (v.a. kauplemiseesmärgil hoitavad väärtpaberid ning edasimüügi eesmärgil soetatud finantsvarad, mis kajastatakse õiglasel väärtuses).

Raamatupidamise aastaruanne on koostatud tuhandetes Eesti kroonides tekkepõhiselt kogu Tartu LV konsolideerimisgrupi (edaspidi „grupp”) kohta. Viimane konsolideerimata põhiaruanne – eelarve täitmise aruanne linnavalitsuse haldusala kohta ning seda selgitav seletuskiri - on koostatud kassapõhiselt.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevateks üksusteks on sihtasutused ja äriühingud, milles Tartu LV omab mõjuvõimu määrata investeringuobjekti finants- ja tegevuspoliitikat.

Äriühingute puhul eeldatakse valitseva mõju olemasolu tavaliselt siis, kui linna osalus ühingu on üle 50%. Valitseva mõju all olevad sihtasutused on asutatud Tartu LV poolt, kes ka nende nõukogude liikmed määrab.

Valitseva mõju all olevate üksuste tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aastaruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni. Nende üksuste soetamist kajastatakse ostumeetodil, välja arvatud ühise kontrolli all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud rida-realt. Grupisisised nõuded, kohustused, tulud ja kulud on elimineeritud.

Tartu Linnavalitsuse konsolideerimata aruandes on osalused valitseva mõju all olevates üksustes kajastatud tuletatud soetusmaksumuses. Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingute korral nende omakapital tervikuna) on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Olulise mõju all olevateks üksusteks loetakse sihtasutused ja äriühingud, milles Tartu Linnavalitsus osaleb investeringuobjekti finants- ja tegevuspoliitika üle otsustamisel. Olulise mõjuvõimu eelduseks on arvatud 20-50% hääleõigusest. Olulise mõju all olevad äriühingud on kajastatud konsolideeritud ja konsolideerimata aruannetes sidusüksustena kapitaliosaluse meetodil. Alla 50% hääleõigusest sihtasutuste kohta osalusi ei kajastata.

Alates 2010. aastast kajastub grupi aruandluses linna 25,5%-ne osalus sidusüksuses OÜ Polli Prügila kapitaliosaluse meetodil summas 34 tuh krooni.

Varad ja kohustused on jaotatud bilansis lühi- ja pikaajalisteks lähtuvalt vara või kohustuse eeldatavast valdamisest kuni üks aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast. Kohustuste gruppi kuuluvaid sihtfinantseerimise kohustusi põhivara soetuseks (kajastavad vaid konsolideerimisgruppi kuuluvad kasumit taotlevad üksused) ning saadud amortiseerimata liitumistasusid (grupis saab neid vaid AS Tartu Veevõrk linna vee- ja

Date/kuupäev..... 16.05.2011
 Signature/allkiri..... D. Leht
 KPMG, Tallinn

kanalisatsiooniga liitujatelt) kajastatakse üldeeskirja kohaselt ainult pikaajalistena, mis amortiseeritakse tulusse nende arvel soetatud vara kasuliku eluea jooksul. (vt ka sama lisa sihtfinantseerimise osa lk 63).

Raha ja raha ekvivalendid kajastatakse bilansis käibevara all *Raha ja pangakontode* kirjel (sularaha, arvelduskontode jäägid pangas (v.a arvelduskrediit) ja lühiajalised või katkestatavad tähtajalised deposiidid) ning ka *Finantsinvesteeringute* kirje koosseisus (lühiajalised paigutused rahaturu ja intressifondide aktsiatesse või osakutesse, mis on kõrge likviidsusega väärtpaberid ning mida on võimalik igal ajahetkel konverteerida rahaks). *Raha ja selle ekvivalentide* kirjel rahavoogude aruandes kajastatakse raha koos lühiajaliste rahaturufondide osakutega.

Deposiitidelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena. Investeeringufondide osakud kajastatakse turuväärtuses.

Finantsinvesteeringud on jaotatud **lühiajalisteks**, millena kajastatakse turuväärtuses likviidsuse tagamiseks hoitavaid rahaturu- ja intressifondide aktsiaid ja osakuid ning lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid võlakirju, ning **pikaajalisteks**, kui hoitakse kauem kui 12 kuud bilansi kuupäevast.

Finantsinvesteeringuid aktsiatesse ja muudesse omakapitaliinstrumentidesse (v.a osalused tütar- ja sidusettevõtjates) kajastatakse nende õiglases väärtuses, juhul kui see on usaldusväärset hinnatav. Õiglase väärtusena kasutatakse bilansipäeva börsinoteeringut. Juhul, kui õiglase väärtus ei ole usaldusväärset määratav, kajastatakse aktsiaid ja muid omakapitaliinstrumente korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (s.o algne soetusmaksumus miinus võimalikud allahindlused, kui investeeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse).

Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse aktsiaid ja osakuid juhul, kui osalus on alla 20%. Nimetatud pikaajalisi finantsinvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuses, kuna nende õiglast väärtust pole olnud võimalik usaldusväärset hinnata. Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval.

Tuletisinstrumentidena kajastatakse riskimaandamise eesmärgil soetatud pangalaenu swapintressi turuväärtust aasta lõpu seisuga õiglases väärtuses - positiivset nõuetes, negatiivset lühiajalistes kohustustes ning väärtuse muutus kajastatakse tulemiaruanandes.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Suure hulga samaliigiliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse grupi baasil, võttes arvesse eelmiste perioodide statistikat sarnaste nõuete laekumise kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Pikaajalisi nõudeid kajastatakse algselt saadaoleva tasu nüüdisväärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lõivu- ja trahvinõuded kajastatakse maksunõuete grupis, **lõivutulu** aga müüdud kaupade ja teenuste tulu hulgas ning **trahvitulu** muude tulude hulgas.

Kohalike maksude viivisintressi nõuded kajastatakse maksunõuete grupis, viivisintressi tulu aga muude tulude hulgas.

Initialled for identification purposes only
Aikmääratud identifitseerimiseks
Loodusressursside kasutamise ja saastetasude nõuded ning tulu on arvestatud tekkepõhiselt Keskkonnaministeeriumi teatise alusel pärast aruandeperioodi lõppemist,

Date/kuupäev.....16.05.2011.....

Signature/allkiri.....DKlett.....

KPMG, Tallinn

linna eelarve täitmisel laekumine kassapõhiselt. Selle tulu nõuded kajastatakse maksutulu nõuete grupis, tulu aga muude tulude hulgas.

Maksu- ja Tolliametilt kohalikele omavalitsustele kantavate **tulumaksu ja maamaksu** nõuded ja -tulu arvestatakse tekkepõhiselt pärast aruandeperioodi lõppemist maksuametilt saadud teatise alusel nende maksude riigi poolt kohalikule omavalitsusele kantava osa kohta. Maksuvõlalt arvestatud intressinõuded riigilt kohalike omavalitsuste eelarvetesse ei kanta.

Erisoodustuse ja ettevõtte tulumaksu kohustused kajastatakse muudes kohustustes maksu-, lõivu- ja trahvikohustuste grupis koos, kulu aga eraldi - tulumaksukulu erisoodustustelt töjõukuludes ning ettevõtte tulumaksukulu muudes tegevuskuludes.

Üksikisiku tulumaksu, sotsiaalmaksu, töötuskindlustus- ja kogumispensioni maksete kohustused kajastatakse muudes kohustustes maksu-, lõivu- ja trahvikohustuste grupis, kulu aga töjõukuludes. Enne deklareerimise tähtaega tasutud deklareeritud maksud nii lühiajalistes kohustustes deklareeritud maksukohustustena kui ka lühiajalistes nõuetes ettemaksetena. Käesolevas aruandes on nii lühiajalised nõuded kui ka kohustused nimetatud ettemaksete võrra vähendatud kogusummas 6788 tuh krooni (31.12.2009 seisuga 5919 tuh krooni (lisa 4).

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude jäägi hindamisel kasutatakse valdavalt kaalutud keskmise soetushinna meetodit, mõni üksik valitseva mõju all olev üksus on kasutanud FIFO meetodit, kuid arvestuspõhimõtete erinevuse mõju on ebaoluline.

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maad või hooneid), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida linnavalitsus ega ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse konsolideerimisgrupis valdavalt soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused).

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 30 000 kroonist.

Erandina on tütarettevõtjal AS Tartu Veevärk, lähtuvalt veevärgi tegevusala spetsiifikast, veevärgi torustike süsteemi kuuluvad ühesuguse kasutusega ja sisuliselt kogumeid moodustavate põhivara üksuse osade kapitaliseerimise alampiiriks 3 000 krooni, mis kokku moodustavad väga ebaolulise osa (ca 0,8%) kogu konsolideerimisgrupi materiaalsest põhivarast.. Konsolideeritud aruannet selles osas korrigeeritud pole.

Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla kapitaliseerimise alampiiri, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse kulusse.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis pikendavad vara kasulikkust tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või töjõudlust üle algselt arvatud taseme, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgsel tasel, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt põhivara grupile määratud kasulikkust tööeast ning on valdavalt sarnased terves konsolideerimisgrupis.

Uute põhivarade kasulik eluiga on nii kinnisvarainvesteeringute kui materiaalse põhivara gruppidele määratud järgmiselt:

Hooned ja rajatised

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 5-50 aastat
 Date/kuupäev..... 16.05.2011
 Signature/allkiri..... Dilett
 KPMG, Tallinn

s h erandina sillad	20-40 aastat
masinad, seadmed, transpordivahendid	3-20 aastat
Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika	3-10 aastat
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	2 - 5 aastat

Maa ja kunstiväärtused, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei kuulu amortiseerimisele.

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 30 000 kroonist. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit ja nende kasulik eluiga on 4 aastat.

Uurimis- ja arenguväljaminekud on kajastatud tekkimisel kuluna.

Põhivarade ümberhindlusena kajastatakse linnavalitsuse poolt munitsipaliseeritud maade esmast arvelevõtmist maa maksustamise hinnas üldeeskirja § 45 kohaselt. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremeheetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Põhivara väärtuse languse korral (osaline või täielik demonteerimine, lammutamine, kahjustumine jmt) viiakse läbi allahindlus, mis kajastub aruandeperioodi kuludes koos amortisatsiooniga. Linnavalitsuses hinnatakse igal aastal lõpetamata ehituste pearaamatukonto saldoinventuuri käigus eraldi ehitusprojektide edasise kasutuse võimalusi. Projektid, mille kasutamine on lükkunud edasi vähemalt 4 aastat ning nende kasutusele võtmise aeg pole teada või selleks puudub täielik kindlus, hinnatakse alla nullväärtusele vara bilansist välja kandmata, kajastades tehingut lõpetamata ehituse allahindluse kuluna. Projekti edaspidise kasutamise kindlust näitab konkreetse projektiga seotud ehitusobjekti lülitamine järgneva(te) aasta(te) eelarvesse. Ehitusprojekti hilisemal rakendumisel või sellega seotud objekti lülitamisel eelarvesse tühistatakse allahindlus ning taastatakse kuni esialgse soetusmaksumuseni, kajastades tehingut läbi perioodi tulemi.

Renditud varades käsitletakse kapitalirendina rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule ning kui renditavat vara pole võimalik kergesti asendada teise varaga. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

a) Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku tööea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

b) Aruandekohustuslane on rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksud kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Laenukohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Olulised lepingutasud kajastatakse laenude võtmisel laenukohustuste hulgas (miinusega) ja amortiseeritakse intressikuludesse laenuperioodi jooksul, ülejäänud lepingutasud kajastatakse laenude saamisel koheselt intressikuludes. Kapitalirendikohustused kajastatakse laenukohustustena vastavalt renditud varade kajastamise kohta antud selgitusele.

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev..... 16.05.2011 .....

Signature/allkiri..... Dklett .....

KPMG, Tallinn

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset.

Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemaid eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Avaliku sektori üksuste vahelistes tehingutes kajastatakse toetused vastastikusel kokkuleppel raha ülekandmisel kas kohe tulu-kuluna või ettemaksetena ning periodiseeritakse vastava aruandluse kohaselt.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, finantseerimise summa kajastatakse samal ajal kas bilansis kohustusena (konsolideerimisgruppi kuuluvad kasumit taotlevad äriühingud) või tuluna (ülejäädud grupi üksused). Kasumit taotlevad üksused amortiseerivad sihtfinantseerimise kohustuse tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Põhivara tasuta võõrandamisel kajastatakse vara jääkväärtust antud toetusena ehk üle antud sihtfinantseerimisena põhivara soetuseks.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja –kohustused ning mitte-monetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, on bilansipäeva seisuga ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest ning varade ja kohustuste ümberhindamisest saadud kasumid ja kahjumid kajastuvad tulemiaruanDES finantstuludes-kuludes, kui nad on seotud finantsinvesteeringute või laenukohustustega, muude tehingute puhul tegevuskuludes.

Põhivara või varude soetamisel tasutud **mittetagastatavad maksud ja lõivud** (näiteks käibemaks, juhul kui ostjaks on mitte-käibemaksukohustuslane) kajastatakse soetamishetkel kuluna ning neid ei arvata varade soetusmaksumuse koosseisu. **Tekkepõhine käibemaksukulu** kajastatakse mitte-käibemaksukohustuslaste poolt tegevuskuludes eraldi kululiigina. Kassapõhises eelarve täitmise aruanDES kajastatakse käibemaksukulu vastavate majandamiskulude hulgas, s h ka vara soetamise kuludes.

Tulude arvestus. Kogutud riiklikke makse ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti ning Keskkonnaministeeriumi poolt esitatud teatistele. Kohalike maksude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt esitatud maksudeklaratsioonidele ja muudele tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele. Lõivutulu kajastatakse lõivuga maksustatud toiminguga päeval ning trahve trahvide määramise päeval. Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel. Dividenditulu arvestatakse dividendide väljakuulutamisel.

Kulude arvestus. Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, s h käibemaks, mida ei arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruanDE kirjel *Muud tegevuskulud*. Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse kuluna dividendide väljakuulutamisel.

Muude tegevuskulude hulka kuuluva **ettevõtte tulumaksu** all kajastatakse äriühingute ja sihtasutuste põhitegevusega mitteseotud kuludelt arvestatud tulumaksukulu.

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifikatsiooniks
 Date/kuupäev..... 16.05.2011
 Signature/allkiri..... *Deett*
 KPMG, Tallinn

Tulemiaruanandes eraldi reana oleva ettevõtja tulumaksu all kajastatakse aga tütarettvõtjate poolt väljakuulutatud dividendidelt makstavat tulumaksukulu sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal dividendid välja makstakse.

Bilansipäevajärgsed sündmused. Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesisid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Euro kasutuselevõtt. Alates 01. jaanuarist 2011 ühines Eesti eurosooniga ja Eesti kroon (EEK) asendus euroga (EUR). Sellest tulenevalt konverteeris Tartu linn sellest kuupäevast alates oma raamatupidamisarvestuse eurodesse ning 2011. aasta ja järgnevaid finantsaruandeid hakatakse koostama eurodes. Võrdlusandmed konverteeritakse ametliku üleminekukursiga 15,6466 EEK/EUR.

Seotud osapoolteks loetakse volikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste, äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Käesolevas majandusaasta aruandes on avaldatud tegevusaruande punktis 1.4. *Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast* alapunktis *Linna juhtimine* volikogu ja linnavalitsuse liikmetele arvestatud töötasud ning punktis 1.6. *Konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute ja sihtasutuste tegevus* tegevjuhtide ja nõukogu liikmete töötasud.

Linnavalitsusel on toimiv sisekontrollisüsteem (tegevusaruande punkt 1.7. *Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevustest siseauditi hindamisel*). Seotud isikutega tehtud tehinguid kontrollitakse praktiliste kontrolliprotseduuride käigus lähtudes korruptsioonivastase seaduse nõuetest. Seotud osapooltega tehtud tehingutest vt lisa 24.

Eelarve täitmise aruanne (raamatupidamisaruanne punkt 2.7) on koostatud linnavalitsuse kohta (konsolideerimata) kassapõhiselt, mistõttu selle andmeid ei ole võimalik võrrelda tekkepõhistes konsolideerimata aruannetes (lisa 26-*Tartu Linnavalitsuse konsolideerimata aruanded*) kajastatud andmetega. Lisaks kassapõhisest printsiibist tulenevatele ajalistele erinevustele on selles kasutusel veel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

- a) põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muud põhivarade mitterahalised tehingud eelarve täitmise aruandes ei kajastu;
- b) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna (tekkepõhises aruandes eraldi tulemiaruannde kirje *Muud tegevuskulud* hulgas).

Kassatagavara on moodustatud volikogu otsusega konsolideerimata akumuleeritud tulemist eesmärgiga tagada linnaeelarve likviidsus. See väljendab ühtlasi likviidse rahana hoidmisele kuuluvat summat, mida võib kasutada aruandeaasta kestel laekumiste viibimisel eelarveliste kulude katmiseks, kuid mis tuleb vähemalt aruandeaasta lõpuks rahana taastada.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev..... 16. 05. 2011 .....

Signature/allkiri..... *D. Klet* .....

KPMG, Tallinn

Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid

	<i>tuh krooni</i>		
	31.12.2010	31.12.2009	
Raha ja selle ekvivalendid kokku	109 855	94 728	<i>Lisa</i>
Raha ja pangakontod	109 855	80 855	
Sularaha	299	294	
Raha teel	79	25	
Raha pangas	109 477	80 536	
Raha ekvivalendid			
Lühiajalised osalused investeerimisfondides	0	13 873	<i>3</i>
	2010	2009	
Intressitulu arvelduskontodelt ja investeerimisfondidelt	971	4 673	
Laekumata intressinõuded aruandeperioodi lõpus	216	232	

Lisa 3 Finantsinvesteeringud

	<i>tuh krooni</i>	
	Lühiajalised	Pikaajalised
Finantsinvesteeringud		
Bilansiline väärtus 31.12.2008	11 089	24 488
Osalus investeerimisfondides	6 556	0
Võlakirjad	4 533	16 100
Muud finantsinvesteeringud	0	8 388
Muutused 2009	2 784	-6 274
Osaluse muutus investeerimisfondides	7 317	0
Muutus võlakirjades	-4 533	-6 769
<i>soetus</i>	0	3 178
<i>müük</i>	-4 533	-8 849
<i>ümberrhindlus</i>	0	-1 098
Muude finantsinvesteeringute muutus	0	495
Bilansiline väärtus 31.12.2009	13 873	18 214
Osalus investeerimisfondides	13 873	0
Võlakirjad	0	9 331
Muud finantsinvesteeringud	0	8 883
Muutused 2010	-13 873	-9 517
Osaluse muutus investeerimisfondides	-13 873	0
Muutus võlakirjades	0	-9 331
<i>müük</i>	0	-3 420
<i>ümberrhindlus</i>	0	-5 911
Muude finantsinvesteeringute muutus	0	-186
Bilansiline väärtus 31.12.2010	0	8 697
Muud finantsinvesteeringud	0	8 697

Finantsinvesteeringutega seotud tulud ja kulud esitatud lisas 23 *Finantstulud ja -kulud*.

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 16.05.2011
 Signature/allkiri... Drelet
 KPMG, Tallinn

Lisa 4 Maksud, lõivud, trahvid

tuh krooni

A Maksunõuded ja -kohustused	Nõuded		Kohustused		Lisa
	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009	
Lühiajalised maksunõuded ja -kohustused kokku	74 878	75 373	23 946	22 526	
Maksud kokku	73 751	74 001	22 409	21 033	
Üksikisiku tulumaks	73 408	73 226	8 275	7 735	
Maamaks	143	574	0	0	
Käibemaks	0	0	1 153	716	
Sotsiaalmaks	0	0	17 374	16 424	
Töötuskindlustusmaksed	0	0	1 889	1 788	
Kogumispensionimaksed	0	0	346	0	
Muud riiklikud maksud	0	0	160	289	
Kohalikud maksud	200	201	0	0	
Maksude ettemaksed	0	0	-6 788	-5 919	1
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	1 127	1 372	1 537	1 493	
Pikaajalised maksunõuded	454	661	0	0	5

B Maksu-, lõivu-, trahvitulud	2010	2009	
Maksu-, lõivu-, trahvitulud kokku	739 102	794 839	
Maksutulud kokku	728 305	781 542	
Üksikisiku tulumaks	703 978	754 909	
Maamaks	14 260	15 101	
Kohalikud maksud	10 067	11 532	
<i>reklaamimaks</i>	4 013	4 209	
<i>teede ja tänavate sulgemismaks</i>	1 828	1 787	
<i>parkimistasud</i>	4 226	5 536	
Riigiõivud	1 965	1 643	15
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	4 953	5 210	
Tasud veerikasutusest	1 998	1 735	
Edasi antud saastetasud ja keskkonna tekitatud kahju hüvitus	2 955	3 475	
Trahvid	3 877	6 441	16
Intressitulu maksunõuetelt	2	3	

Initialled for identification purposes only

Ailkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 16.05.2011

 Signature/allkiri... *Dleett*

KPMG, Tallinn

Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksud

tuh krooni

	31.12.2010	31.12.2009	
Muud nõuded ja ettemaksud kokku	43 307	81 157	<i>Lisa</i>
Nõuded toetuste eest	18 521	52 706	<i>14</i>
Nõuded ostjate vastu kokku	18 881	19 807	
<i>nõuded ostjate vastu</i>	<i>19 947</i>	<i>21 338</i>	
<i>ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud</i>	<i>-1 066</i>	<i>-1 531</i>	
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	2 046	2 812	
Laenunõuded ¹	2 791	2 800	
Ettemakstud toetused - sihtfinantseerimised	0	2 052	
Muud nõuded	767	675	
<i>toetuste ja sihtfinantseerimise tagasinõuded</i>	<i>30</i>	<i>9</i>	
<i>mitmesugused muud nõuded</i>	<i>737</i>	<i>666</i>	
Viitlaekumised (s h ka laekumata intressid)	221	232	
Maksude ettemaksud ja tagasinõuded	79	64	
Nõuded põhivara müügist (erastamise järelmaks)	1	9	
Pikaajalised maksu- ja muud nõuded kokku	28 429	28 236	
Laenunõuded ¹	27 975	27 557	
Pikaajalised maksunõuded ²	454	661	
<i>üksikisiku tulumaks</i>	<i>450</i>	<i>648</i>	
<i>maamaks</i>	<i>4</i>	<i>13</i>	
Nõuded põhivara müügist (erastamise järelmaks)	0	18	

Pikaajaliste nõuete jaotus järelejäänud tähtaja järgi 31.12.2010			
	Laenunõuded	Maksunõuded	Kokku
Keskmine intressimäär	6,5%		
1 kuni 2 aastat	3 185	454	3 639
2 kuni 3 aastat	2 947	0	2 947
3 kuni 4 aastat	2 848	0	2 848
4 kuni 5 aastat	2 669	0	2 669
üle 5 aasta	16 326	0	16 326
Kokku:	27 975	454	28 429

Intressitulu antud laenudelt ja järelmaksunõuetelt lisas 23 *Finantstulud ja -kulud*.

¹ **Antud laenudeks** on peamiselt eluasemelaenuid füüsilistele isikutele. Laenudega on toimunud järgmised tehingud (tuh krooni):

	2 010	2 009
laekus tagasi	6 362	8 028
laene anti välja	6 771	7 657

2010. a tõsteti 2 791 tuh krooni pikaajalistest laenuõuetest lühiajaliseks, 2009. a 2 800 tuh krooni.

² Riigilt kohaliku omavalitsuse eelarvesse kantavatelt maksudelt. Nende nõuete lühiajaline osa vt lisa 4.

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev.....16.05.2011.....
 Signature/allkiri.....DKlett.....
 KPMG, Tallinn

Lisa 6 Materiaalne põhivara

		<i>tuh krooni</i>						
		Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettevaramaksed	Kokku materiaalne põhivara	Lisa
Soetusmaksumus	31.12.2008	162 832	3 499 663	122 570	111 564	237 912	4 134 541	
Akumuleeritud kulum	31.12.2008	0	-620 958	-73 441	-39 403	0	-733 802	
Jääkväärtus seisuga	31.12.2008	162 832	2 878 705	49 129	72 161	237 912	3 400 739	
	<i>2009 tehingud kokku</i>	<i>19 989</i>	<i>190 913</i>	<i>-6 348</i>	<i>1 656</i>	<i>-100 404</i>	<i>105 806</i>	
Soetamine		665	16 934	4 615	4 009	229 754	255 977	
Ümberklassifitseerimine		560	320 634	3 006	1 826	-326 026	0	
Ümberklassifitseerimine (kulum)		0	-28	12	16	0	0	
Ümberhindlus		18 494	0	0	0	0	18 494	
Mitterahaline sihtfinantseerimine		195	8 673	-38	1 424	-3 217	7 037	
Mitterahaline sihtfinantseerimine (kulum)		0	0	38	50	0	88	
Ümbertõstetud materiaalse põhivara grupist		0	0	0	0	-860	-860	7
Ümbertõstetud materiaalse põhivara gruppi		109	0	0	0	0	109	7
Müük		-34	-1 081	-539	0	0	-1 654	
Müüdü põhivara kulum		0	108	540	0	0	648	
Mahakandmine		0	-21 263	-3 205	-2 596	-55	-27 119	21
Mahakantud põhivara kulum		0	7 542	3 188	1 669	0	12 399	21
Aruandaastal arvestatud kulum		0	-140 606	-13 965	-4 742	0	-159 313	21
Soetusmaksumus	31.12.2009	182 821	3 823 560	126 409	116 227	137 508	4 386 525	
Akumuleeritud kulum	31.12.2009	0	-753 942	-83 628	-42 410	0	-879 980	
Jääkväärtus seisuga	31.12.2009	182 821	3 069 618	42 781	73 817	137 508	3 506 545	
	<i>2010 tehingud kokku</i>	<i>43 842</i>	<i>-7 705</i>	<i>-5 222</i>	<i>3 828</i>	<i>5 684</i>	<i>40 427</i>	
Soetamine		1 071	15 822	7 856	9 110	147 475	181 334	
Ümberklassifitseerimine		0	126 500	797	733	-128 211	-181	
Ümberklassifitseerimine kulum		0	119		62	0	181	
Ümberhindlus ¹		39 092	0	0	0	0	39 092	
Mitterahaline sihtfinantseerimine		49	12 551	0	0	0	12 600	
Ümbertõstetud materiaalse põhivara grupist		-7	-53	0	0	-5 073	-5 133	7
Ümbertõstetud materiaalse põhivara grupist (kulum)		0	14	0	0	0	14	7
Ümbertõstetud materiaalse põhivara gruppi		3 765	44	0	0	0	3 809	7
Ümbertõstetud materiaalse põhivara gruppi (kulum)		0	-12	0	0	0	-12	7
Müük		-128	0	-186	0	0	-314	
Müüdü põhivara kulum		0	0	144	0	0	144	
Allahindlus		0	0	0	-6	-8 373	-8 379	21
Allahindlus (kulum)		0	0	0	6	0	6	21
Mahakandmine		0	-14 755	-12 015	-15 286	-134	-42 190	21
Mahakantud põhivara kulum		0	6 627	11 685	14 373	0	32 685	21
Aruandaastal arvestatud kulum		0	-154 562	-13 503	-5 164	0	-173 229	21
Soetusmaksumus	31.12.2010	226 663	3 963 669	122 861	110 778	143 192	4 567 163	
Akumuleeritud kulum	31.12.2010	0	-901 756	-85 302	-33 133	0	-1 020 191	
Jääkväärtus seisuga	31.12.2010	226 663	3 061 913	37 559	77 645	143 192	3 546 972	

¹Ümberhindlus - munitspaliseeritud maad, mis esmakordselt kajastati bilansis maa maksustamishinnas

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....16.05.2011.....

Signature/allkiri.....Deett.....

KPMG, Tallinn

Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud

	<i>tuh krooni</i>			
	Soetus- maksumus	Kogunenud kulum	Jääkväärtus	<i>Lisa</i>
Seisuga 31.12.2008	478 547	-40 524	438 023	
<i>2009 tehingud kokku</i>	<i>-2 736</i>	<i>-10 484</i>	<i>-13 220</i>	
Soetused ja parendused	2 168	0	2 168	
Ümberhindlus	1 884	0	1 884	
Ümbertõstetud materiaalse põhivara grupist	860	0	860	6
Ümbertõstetud materiaalse põhivara gruppi	-109	0	-109	6
Aruandeaastal arvestatud kulum	0	-11 662	-11 662	21
Mahakandmine	-338	80	-258	21
Müük	-7 041	1 098	-5 943	
Üle antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-160	0	-160	
Seisuga 31.12.2009	475 811	-51 008	424 803	
<i>2010 tehingud kokku</i>	<i>-2 598</i>	<i>-11 131</i>	<i>-13 729</i>	
Ümberhindlus ¹	1 163	0	1 163	
Ümbertõstetud materiaalse põhivara grupist	-3 809	12	-3 797	6
Ümbertõstetud materiaalse põhivara gruppi	5 133	-14	5 119	6
Aruandeaastal arvestatud kulum	0	-11 873	-11 873	21
Mahakandmine	-1 455	322	-1 133	21
Müük	-3 630	422	-3 208	
Seisuga 31.12.2010	473 213	-62 139	411 074	

¹ Kinnisvarainvesteeringute ümberhindluses on seotud maa munitsipaliseerimisega. Täpsem informatsioon ümberhindluse kohta lisas 26 *Konsolideerimata põhjaruannete Netovara muutuste aruandes*.

	2010	2009	<i>tuh krooni</i>
Kinnisvarainvesteeringute müük			
Müügihind	3 146	5 255	
Müügikulud	-74	-64	
Vara jääkväärtus	-3 208	-5 944	
Müügikasum	-136	-753	

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev.....16.05.2011.....
 Signature/allkiri.....*D. Kull*.....
 KPMG, Tallinn

Lisa 8 Immateriaalne põhivara

				<i>tuh krooni</i>	
		Tarkvara	Muu immateriaalne põhivara	Kokku immateriaalne põhivara	<i>Lisa</i>
Soetusmaksumus	31.12.2008	4 876	39	4 915	
Akumuleeritud kulum	31.12.2008	-3 367	-18	-3 385	
Jääkväärtus seisuga	31.12.2008	1 509	21	1 530	
	<i>2009 tehingud kokku</i>	-123	2 604	2 481	
Soetamine		221	2 688	2 909	
Aruandeaastal arvestatud kulum		-344	-84	-428	21
Mahakandmine		-338	0	-338	
Mahakantud põhivara kulum		338	0	338	21
Soetusmaksumus	31.12.2009	4 759	2 727	7 486	
Akumuleeritud kulum	31.12.2009	-3 373	-102	-3 475	
Jääkväärtus seisuga	31.12.2009	1 386	2 625	4 011	
	<i>2010 tehingud kokku</i>	625	-340	285	
Soetamine		1 217	342	1 559	
Aruandeaastal arvestatud kulum		-592	-682	-1 274	21
Mahakandmine		-1 047	0	-1 047	
Mahakantud põhivara kulum		1 047	0	1 047	21
Soetusmaksumus	31.12.2010	4 929	3 069	7 998	
Akumuleeritud kulum	31.12.2010	-2 918	-784	-3 702	
Jääkväärtus seisuga	31.12.2010	2 011	2 285	4 296	

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....16.05.2011.....

 Signature/allkiri.....*D.lett*.....

KPMG, Tallinn

Lisa 9 Muud kohustused ja saadud ettemaksud

	tuh krooni				Lisa
	31.12.2010		31.12.2009		
	lühiajaline osa	pikaajaline osa	lühiajaline osa	pikaajaline osa	
Muud kohustused ja saadud ettemaksud kokku	77 569	161 101	69 737	159 802	
Toetusteks (sihtfinantseerimiseks) saadud ettemaksud	41 028	0	34 054	0	14
Maksukohustused	23 946	0	22 526	0	4
Viitvõlad	6 198	0	6 606	0	
<i>laenuintressi kohustused</i>	4 641	0	4 460	0	
<i>muud viitvõlad</i>	1 557	0	2 146	0	
Muud kohustused ¹	3 727	3 387	3 210	2 365	
Muud saadud ettemaksud ja tulevaste perioodide tulud	1 955	157 714	1 589	157 437	
<i>liitumistasude amortiseerimata jääk</i>	0	149 090	0	148 325	
<i>muud saadud ettemaksud</i> ²	1 955	8 624	1 589	9 112	
Toetuste andmise kohustused	715	0	1 752	0	20

¹ **Muude pikaajaliste kohustustena** kajastatakse Tartu Elamuhalduse AS haldusala majade sihtotstarbelist remondifondi 2 719 tuh krooni.

² **Muud saadud pikaajalised ettemaksud** sisaldavad 6 760 tuh krooni ulatuses linnavalitsuse nõude müügist laekunud ettemakset Sampo Pangalt. Tartu Linnavalitsuse ja AS A.Le Coq Tartu Õlletehase vahel 2005. a sõlmitud lepingu alusel kohustub õlletehas tasuma linnale 13 aasta jooksul igal aastal 1 000 tuh krooni, mille eest sai õlletehas osaleda Tartu uue spordihoone "A.LeCoq SPORT" nime ja logo kujundamises ning lepingu perioodil reklaamida ja kaubelda spordihoones oma firmatoodetega. 2006. a müüs linn selle nõude Sampo Pangale. Samuti pikaajalisi tagatisrahasid äripindade ja hangete lepingupartneritelt 1 864 tuh krooni vastavalt väljarenditud äriruumide üürilepingutele ning hankelepingutele.

Lisa 10 Võlad töötajatele

	tuh krooni	
	31.12.2010	31.12.2009
Võlad töövõtjatele kokku	52 578	67 927
Puhkusekohustus	15 868	29 779
Töötasu võlgnevus	21 926	22 825
Deklareerimata töötasumaksude kohustused	14 401	14 862
Muud võlad töövõtjatele	383	461

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 16.05.2011
 Signature/allkiri..... T. Leht
 KPMG, Tallinn

Lisa 11 Laenukohustused

tuh krooni

Laenu liik	Võlakirjad	Pangalaen	Kapitali- rent	Laenu- kohustused kokku
Laenukohustused 31.12.2008	502 230	103 115	102 231	707 576
Muutused 2009	25 292	87	-3 451	21 928
Suurendatud laenukohustusi	73 563	87	405	74 055
Makstud tagasi	-48 271	0	-3 856	-52 127
Laenukohustused 31.12.2009	527 522	103 202	98 780	729 504
Lühiajaline osa	62 958	201	3 945	67 104
Pikaajaline osa	464 564	103 001	94 835	662 400
Muutused 2010	-7 087	-201	-3 945	-11 233
Suurendatud laenukohustusi	55 871	0	0	55 871
Makstud tagasi	-62 958	-201	-3 945	-67 104
Kokku laenukohustused 31.12.2010	520 435	103 001	94 835	718 271
Lühiajalised (kuni 1 aasta)	74 133	103 001	3 851	180 985
Pikajalised kokku	446 302	0	90 984	537 286
1 kuni 2 aastat	74 132	0	3 935	78 067
2 kuni 3 aastat	203 567	0	3 948	207 515
3 kuni 4 aastat	61 989	0	4 064	66 053
4 kuni 5 aastat	47 303	0	4 180	51 483
Üle 5 aasta	59 311	0	74 857	134 168

 Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....16.05.2011.....

Signature/allkiri.....Dleett.....

KPMG, Tallinn

Täiendav informatsioon olulisemate laenulepingute lõikes

Laenu andja / algne laenusumma / lepinguline intressimäär	Alus- valuu- ta	Aru- ande- aasta	Laenujääk aasta lõpus (tuh kr)	Intressimäär perioodi lõpus (%)	Intressi- kulu (tuh kr)	Tagasimakse lõpptähtaeg
Nordea Pank	kokku	2010	158 872		-3 030	
1) laenuleping 103 mln kr ¹ (1 kuu EURIBOR+0,250%)	EUR	2010 2009	103 001 103 001	4,120 4,231	-2 423 -7 262	4.08.2011
2) võlakirjad 55,9 mln kr	EUR	2010	55 871	2,558	-607	12.08.2015
Rootsi Ekspordi ja Krediidipank	kokku	2010	171 382		-2 122	
1) võlakirjad 129,5 mln kr (6 kuu EURIBOR+0,095%)	EUR	2010 2009	77 678 90 624	1,351 1,091	-1 007 -2 621	8.12.2016
2) võlakirjad 85 mln kr (3 kuu EURIBOR+0,05%)	EUR	2010 2009	36 429 48 572	1,075 0,783	-388 -1 015	25.10.2013
3) võlakirjad 81,8 mln kr (6 kuu EURIBOR+0,095%)	EUR	2010 2009	57 275 65 457	1,357 1,089	-727 -1 882	28.11.2017
DEPFA Pank	kokku	2010	234 435		-3 145	
1) võlakirjad 150 mln kr (6 kuu EURIBOR+0,04%)	EUR	2010 2009	105 000 120 000	1,179 1,079	-1 243 -3 150	20.09.2017
2) võlakirjad 129 mln kr (6 kuu EURIBOR+0,39%)	EUR	2010 2009	129 435 129 435	1,546 1,523	-1 902 -3 214	12.08.2013
Swedbank võlakirjad 73,4mln kr	EUR	2 010 2009	58 747 73 434	4,402 4,383	-2 990 -1 305	7.08.2014
Riigi Kinnisvara AS kapitalirent 100,6 mln kr	EEK	2010 2009	94 037 97 393	4,4 4,4	-4 218 -4 362	31.08.2025

Intressikulu jaotus erinevate laenu liikide lõikes ning nendega seotud valuutakursi kasumid/kahjumid, korralduskulud, samuti intressiswapiga seotud finantstulud-kulud on avatud lisas 23 *Finantstulud ja -kulud*.

Kapitalirendi tingimustel rendile võetud varadest annab ülevaate lisa 13

Pangalaenu ja võlakirjade tagatiseks on linna eelarvelised vahendid.

¹ **Tuletusinstrumendina** kajastub 103mln kr laenu intressiswap (vt tegevusaruande p 1.8. Ülevaade finantsriskide juhtimisest).

		31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
intressiswapi turuväärtus (positiivne nõuetes, negatiivne kohustustes)	EUR <i>tuh eurot</i>	-219,6	-344,1	-162,3
	EEK <i>tuh krooni</i>	-3 436	-5 384	-2 540
turuväärtuse muutusest tekkinud finantstulu/kulu	<i>tuh krooni</i>	1 948	-2 844	-4 246

103mln eek laenule on sõlmitud intressi swapi leping laenuperioodi lõpuni. 2010. a muudeti swapi lepingu intressi alust 6 kuu EURIBORilt 1 kuu EURIBORile, mille tulemusena vähenes fikseeritud intressimäär 3,981-lt 3,870-le.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
Date/kuupäev..... 16.05.2011.....
Signature/allkiri..... Drett.....
KPMG, Tallinn

Lisa 12 Võlad tarnijatele

tuh krooni

	31.12.2010	31.12.2009
Võlad tarnijatele kokku	33 809	49 400
Võlad tarnijatele toodete ja teenuste eest	27 359	35 532
Kohustused erasektori üksustele	23 050	31 102
Kohustused avaliku sektori üksustele	4 157	4 430
Kohustused mitteresidentidele	152	0
Võlad tarnijatele põhivara eest (muudele residentidele)	6 450	13 868

Lisa 13 Kapitali- ja kasutusrent

tuh krooni

	31.12.2010	31.12.2009
Kapitalirendi tingimustel rendile võetud varad kokku	98 776	100 295
Soetusmaksumus kokku	103 252	103 970
Akumuleeritud kulum kokku	-4 476	-3 675
Hooned jääkväärtuses	97 540	98 593
Soetusmaksumus	101 568	100 605
Akumuleeritud kulum	-4 028	-2 012
Masinad ja seadmed jääkväärtuses	1 236	1 397
Soetusmaksumus	1 684	2 913
Akumuleeritud kulum	-448	-1 516
Muud põhivarad jääkväärtuses	0	305
Soetusmaksumus	0	452
Akumuleeritud kulum	0	-147
Kasutusrendile antud materiaalne põhivara kokku	251 293	252 296
Soetusmaksumus kokku	299 264	292 999
Akumuleeritud kulum kokku	-47 971	-40 703
Kinnisvarainvesteeringud jääkväärtuses	195 973	204 212
Soetusmaksumus	230 573	233 142
Akumuleeritud kulum	-34 600	-28 930
Hooned ja rajatised jääkväärtuses	55 320	48 084
Soetusmaksumus	68 691	59 857
Akumuleeritud kulum	-13 371	-11 773
Renditud varadega seotud tulud ja kulud	2010	2009
Üüri ja renditulud kokku	30 610	29 057
Kinnisvarainvesteeringud	10 549	11 346
Muud hooned	20 061	17 711
Netotulu kinnisvarainvesteeringute rentimisest kokku ¹	2 534	3 254
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-8 015	-8 092

¹ Üüritulud on vähenenud seoses üürisoodustuse andmisega mitteilurumide kasutajatele.

Eelkõige said üürisoodustuse Tartu söögikohad jm üürilepingu partnerid

Vähenedmine oli 15..30% üürimäärast.

Date/kuupäev..... 16.05.2011.....

Signature/allkiri..... DKlett.....

KPMG, Tallinn

Lisa 14 Saadud toetused

tuh krooni

Tulud	2010				2009			
	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks ¹	Muud toetused	Tulud kokku	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Muud toetused	Tulud kokku
Saadud toetused kokku	159 534	84 563	307 523	551 620	156 798	156 507	299 695	613 000
Rahaline sihtfinantseerimine	159 534	58 409	307 523	525 466	156 798	133 209	299 695	589 702
Kodumaine	121 708	9 776	307 523	439 007	131 036	10 860	299 695	441 591
sh riigieelarvest KOV eelarve tasandusfondi	0	0	307 520	307 520	0	0	299 627	299 627
mittesihotstarbelised	0	0	3	3	0	0	68	68
Välismaine	36 914	48 619	0	85 533	25 349	122 349	0	147 698
Kaasfinantseerimine	912	14	0	926	413	0	0	413
sh tagasi nõutud toetused ² toetustest saadud vahendamiseks	0	-4 740	0	-4 740	0	0	0	0
	337	472	0	809	163	912	0	1 075
Mitterahaline sihtfinantseerimine	0	26 154	0	26 154	0	23 298	0	23 298
Tasuta saadud põhivara	0	12 600	0	12 600	0	10 368	0	10 368
Põhivara soetus, mille eest tasus toetuse andja otse tarnijale	0	7 085	0	7 085	0	6 406	0	6 406
Sihtfinantseerimise amortisatsioon	0	6 469	0	6 469	0	6 524	0	6 524

Sihtfinantseerimise nõuded, saadud ettemaksed ja kohustused	31.12.2010			31.12.2009		
	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Kokku	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Kokku
Sihtfinantseerimise kohustus	0	188 352	188 352	0	194 463	194 463
välismaine	0	188 236	188 236	0	194 000	194 000
kodumaine	0	116	116	0	463	463
Saadud ettemaksed	30 699	10 329	41 028	33 122	932	34 054
<i>sh Aardlapalu Prügiliha sulgemise vahendid</i>	22 016	0	22 016	21 951	0	21 951
<i>Ettevõtluse Arendamise SA</i>	3 623	10 326	13 949	0	0	0
<i>Haridusministeeriumi haldusalalt</i>	3 582	0	3 582	6 215	0	6 215
Nõuded toetuste eest kokku	10 617	7 904	18 521	37 866	14 840	52 706
saamata sihtfinantseerimine ³	10 570	7 904	18 474	37 852	14 840	52 692
muud toetused	47	0	47	14	0	14

¹ Rahavoogude aruandes on tegevustulemit korrigeeritud põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimise arvel 88 826 tuh krooni, st ilma vahendamiseks saadud 472 tuh krooni ning tagasinõutud 4 735 tuh krooni sihtfinantseerimiseta.

² sh tagasinõutud välismaine sihtfinantseerimine 4736 tuh krooni projekti odavamaks osutumise tõttu

³ seisuga 31.12.2010 saamata toetuste nõuded (tuh krooni):

Ettevõtluse Arendamise SA	10 562
Elukestva Õppe Arendamise SA Inn	3 180
mitteresidentidelt	3 539
muudelt riigiasutustelt	1 193

Initialed for identification purposes only

Ailkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 16.05.2011

Signature/allkiri... Dlett

KPMG, Tallinn

Lisa 15 Kaupade ja teenuste müük

	<i>tuh krooni</i>		
	2010	2009	<i>Lisa</i>
Kaupade ja teenuste müügitulud kokku	306 284	309 801	
Tulud majandustegevusest	304 319	308 158	
Elamu-kommunaalalased tegevustulud	101 291	99 005	
Haridusalased tegevustulud	73 494	81 580	
Üür ja rent	42 047	41 033	
<i>hooned</i>	<i>30 610</i>	<i>29 057</i>	<i>13</i>
<i>muu vara</i>	<i>11 437</i>	<i>11 976</i>	
Tervishoiualased tegevustulud	24 295	26 270	
Spordi- ja puhkealased tegevustulud	22 323	23 388	
Sotsiaalalalased tegevustulud	20 051	16 654	
Muud majandusalased tegevustulud	15 719	14 895	
<i>s h liitumistasude amortisatsioon</i>	<i>7 374</i>	<i>7 076</i>	
Kultuuri- ja kunstialased tegevustulud	5 099	5 333	
Riigilõivud	1 965	1 643	
Ehitusloa väljastamine	1 215	1 007	
Kasutusloa väljastamine	297	248	
Majandustegevuse jm registrite toimingud	232	269	
Bussiveo liiniloa väljastamine	221	119	

Lisa 16 Muud tulud

	<i>tuh krooni</i>		
	2010	2009	<i>Lisa</i>
Muud tulud kokku	11 635	13 680	
Kasum/kahjum põhivara ja varude müügist	1 750	-776	
Kasum/kahjum põhivara müügist	1 451	-1 115	
Maa	1 463	86	
Muu materiaalne põhivara	124	-448	
Kinnisvarainvesteeringud	-136	-753	<i>7</i>
Kasum varude(kaupade) müügist	299	339	
Mitmesugused muud tulud	7 071	11 626	
Trahvid	3 877	6 441	
Maksukorralduse seaduse alusel määratud viivistasud	1 939	2 907	
Väärteomenetluse seaduse alusel määratud	1 805	2 783	
Muud trahvid	133	751	
Edasiantud saastetasu ja keskkonna tekitatud kahju hüvitus	2 955	3 475	
Muud tulud	239	1 710	
Muud tulud varadelt	2 814	2 830	
Tasud veerikasutusest	1 998	1 735	
Muud viivisintressitulud	814	1 092	
Intressitulu kohalike maksude nõuetelt	2	3	

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 16.05.2011
 Signature/allkiri... *D. K. KPMG*
 KPMG, Tallinn

Lisa 17 Tegevuskulude jaotus valdkonniti (tegevusalade järgi)

tuhat krooni

Tegevusala	Tööjõu- kulud	s h töötasu	Keskmine töötajate arv	Majanda- miskulud	Antud toetused	Muud tegevus- kulud	Põhivara amorti- satsioon ja allahindlus	2010	2009
Haridus	-462 254	-340 528	2 716	-162 095	-50 842	-26 426	-34 248	-735 865	-754 810
Vaba aeg, kultuur, religioon	-50 816	-37 480	339	-37 528	-78 250	-9 536	-24 753	-200 883	-174 175
Majandus	-9 658	-7 120	49	-34 073	-46 129	-16 454	-66 387	-172 701	-166 867
Elamu- ja kommunaalmajandus	-30 796	-23 214	163	-48 843	-932	-11 855	-64 647	-157 073	-159 229
Sotsiaalne kaitse	-31 866	-23 719	265	-31 412	-58 678	-3 832	-8 625	-134 413	-122 953
Üldised valitsussektori teenused	-71 135	-51 257	289	-15 991	-1 447	-3 038	-2 958	-94 569	-107 711
Keskonnakaitse	0	0	0	-40 287	-110	-8 980	-2 474	-51 851	-50 536
Tervishoid	-16 229	-12 052	78	-12 524	-1 042	-1 043	-1 295	-32 133	-34 261
Avalik kord ja julgeolek	-2 903	-2 162	13	-577	-878	-94	-94	-4 452	-4 217
Tegevusalade kulgud	-675 657	-497 532	3 912	-383 330	-238 308	-81 264	-205 387	-1 583 946	x
2010 tegevuskulud kokku	-688 523	-508 323	3 886	-395 065	-205 514	-99 290	-186 381	x	-1 574 773
<i>Lisa</i>	18	18	18	19	20	22	21		

Prepared for identification purposes only
 Allkjastatud identifitseerimiseks
 Kuupäev..... 16.05.2011
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

Lisa 18 Tööjõukulud

	<i>tuh krooni</i>		
	2010	2009	<i>Lisa</i>
Tööjõukulud kokku	-675 657	-688 523	<i>17</i>
Töötasud	-497 532	-508 323	<i>17</i>
Valitavad ja ametisse nimetatavad ametnikud	-6 229	-6 872	
Avaliku teenistuse ametnike töötasud	-45 754	-50 624	
vanemametnikud	-31 912	-35 373	
kõrgemad ametnikud	-13 103	-14 371	
nooremametnikud	-739	-880	
Töötajate töötasud	-433 550	-437 823	
õpetajad	-204 499	-209 455	
keskastme spetsialistid	-66 125	-64 960	
töölised ja abiteenistujad	-59 871	-60 670	
tippspetsialistid	-56 496	-55 645	
juhid	-42 708	-43 514	
nõukogude ja juhatuste liikmed	-3 851	-3 579	
Ajutiste lepinguliste töötajate töötasu	-7 483	-9 701	
Muud koosseisuvälised töötasud	-4 516	-3 303	
Tööjõukuludega kaasnevad maksud	-173 550	-175 260	
Sotsiaalmaks töötasudelt	-163 399	-167 294	
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	-2 017	-1 989	
Töötuskindlustusmaks	-6 851	-4 713	
Tulumaks erisoodustustelt	-1 283	-1 264	
Erisoodustused	-4 794	-4 940	
Õppelaenu kustutamine	-3 449	-3 431	
Isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitis (üle piirmäära)	-841	-844	
Mitmesugused muud erisoodustused	-504	-665	
Tööjõukulude kapitaliseerimine omavalmistatud põhivara maksumusse (miinus)	219	0	
Kokku keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale	3 912	3 886	<i>17</i>
Töötajad	3 598	3 568	
sh õpetajad	1 428	1 438	
Avaliku teenistuse ametnikud (koos koosseisuvälisega)	305	309	
Valitavad ja ametisse nimetatud isikud	9	9	

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....16.05.2011.....

 Signature/allkiri.....*Delt*.....

KPMG, Tallinn

Lisa 19 Majandamiskulud

	tuh krooni		
	2010	2009	Lisa
Majandamiskulud kokku	-383 330	-395 065	17
Kinnistute, hoonete, ruumide majandamiskulud	-100 264	-103 944	
<i>Konsolideerimisgrupi põhitegevuseks kasutatavad kinnistud, hooned, ruumid</i>	-76 207	-80 396	
<i>Kinnisvarainvesteeringud</i>	-8 015	-8 092	
<i>Avalikule sektorile üürile ja rendile antud (v a kinnisvarainvesteeringud)</i>	-16 042	-15 456	
Rajatiste majandamiskulud	-86 246	-92 909	
Õppevahendite ja koolituse kulud ¹	-38 777	-36 231	
Toiduained ja toitlustusteenused	-37 697	-36 174	
Administreerimiskulud	-18 581	-20 077	
Inventari majandamiskulud	-17 855	-22 898	
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-12 265	-13 515	
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-11 063	-11 653	
Sotsiaalteenused	-16 523	-17 539	
Mitmesugused majanduskulud (erivarustus, -materjalid, töömasinate majandamine, tootmiskulud)	-10 144	-10 036	
Koolituskulud oma töötajatele (sh koolituslähetus)	-8 860	-8 352	
Sõidukite majandamiskulud	-7 922	-7 311	
Meditisiini- ja hügieenikulud	-10 045	-9 680	
Uurimis- ja arendustööd	-3 005	-1 290	
Lähetuskulud	-3 033	-2 777	
Teavikute ja kunstiesemete kulud	-1 050	-679	
¹ Olulisemad õppevahendite ja koolituse kulud:	2010	2009	
haridusteenuste eest teistele kohalikele omavalitsustele	-17 027	-16 162	
õppevahendid üldhariduskoolides ja lasteaedades	-14 337	-12 316	

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev.....16.05.2011.....
 Signature/allkiri.....*Dleett*.....
 KPMG, Tallinn

Lisa 20 Antud toetused

		<i>tuh krooni</i>		
A Kulud		2010	2009	<i>Lisa</i>
	Antud toetused kokku	-238 308	-205 514	<i>17</i>
Sotsiaaltoetused		-77 897	-72 812	
Öppetootused		-16 642	-18 056	
<i>s h tootlustootused</i>		-5 071	-6 349	
Puudega inimeste toetused		-16 065	-16 687	
Peretootused		-10 047	-12 252	
Muud		-14 011	-12 248	
Toimetulekutoetused		-16 778	-8 899	
Preemiad ja stipendiumid (va haridusalased stipendiumid)		-4 354	-4 670	
Sihtfinantseerimine		-159 426	-131 666	
Tegevuskulud		-126 751	-113 362	
transpordikorraldus		-40 798	-36 896	
vabaaja- ja sporditegevus		-38 086	-34 241	
erakoolid ja lasteaiad		-29 563	-21 537	
kultuuritegevus		-10 372	-12 167	
muud		-7 932	-8 521	
Põhivara sihtfinantseerimine		-32 675	-18 304	
vabaaja- ja sporditegevus ¹		-23 296	-6 593	
kõrgkoolid, lasteaiad		-3 978	-3 352	
transpordikorraldus		-2 370	-1 570	
kultuuritegevus		-2 131	-5 604	
muu majandus		-900	-1 185	
Mittesihtotstarbeline finantseerimine		-985	-1 036	
Liikmemaksud		-925	-978	
MTÜ Eesti Linnade Liit		-512	-569	
MTÜ Tartumaa Omavalitsuste Liit		-185	-177	
muud liikmemaksud		-228	-232	
Muud		-60	-58	

B Tehtud ettemaksud ja kohustused toetuste andmisel	31.12.2010	31.12.2009
Ettemakstud toetused	0	2 052
<i>s h kaasfinantseerimiseks</i>	0	853
Toetuste andmise kohustused	715	1 752
lühiajalised	715	1 752
Toetuste ja sihtfinantseerimise tagasinõuded	30	9

¹ sh SA Teaduskeskus AHHA 20 296 tuhat krooni

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev.....16.05.2011
 Signature/allkiri.....*Dlell*
 KPMG, Tallinn

Lisa 21 Põhivara amortisatsiooni ja allahindluse kulu

	<i>tuh krooni</i>		
	2010	2009	<i>Lisa</i>
Amortisatsiooni, allahindluse ja mahakandmise kulu kokku	-205 387	-186 381	17
Materiaalne põhivara ¹	-191 107	-174 033	6
<i>s h hooned ja rajatised</i>	-162 690	-154 327	
Kinnisvarainvesteeringud	-13 006	-11 920	7
Immateriaalne põhivara	-1 274	-428	8

¹ sh allahindlus :

2010 - lõpetamata ehitustest 8,3 mln krooni väärtuses kasutamata ehitusprojekte

2009 - allahindlust ei toimunud

Lisa 22 Muud kulud

	<i>tuh krooni</i>		
	2010	2009	<i>Lisa</i>
Muud kulud kokku	-81 264	-99 290	17
Maksu-, lõivu-, trahvikulud	-80 791	-96 111	
Käibemaksukulu	-71 452	-88 460	
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	-8 656	-6 803	
Riigilõivukulu	-220	-323	
Maamaksukulu	-285	-357	
Muud maksud, trahvid ja maksuvõla intressid	-178	-168	
Muud tegevuskulud	-227	-1 976	
Kahjutasud, viivised (v a maksuintressid ja finantskulud)	-192	-1 595	
Varude allahindlus	0	-305	
Valuuta kursivahed (v a finantstulud-kulud) ja muud kulud	-35	-76	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-246	-1 203	

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 16.05.2011
 Signature/allkiri..... *[Signature]*
 KPMG, Tallinn

Lisa 23 Finantstulud ja -kulud

tuh krooni

	2010	2009
Finantstulud ja -kulud kokku	-18 560	-18 987
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	-4 437	5 047
Intressitulu arvelduskontodelt ja investeerimisfondidelt	971	4 673
Kasum/kahjum finantsinvesteeringute ümberhindamisest	-5 741	-603
Kasum finantsinvesteeringute müügist	333	977
Muud finantstulud ja -kulud	1 781	1 809
Intressitulu laenudelt ja järelmaksunõuetelt kokku	1 833	1 785
antud laenudelt	1 835	1 783
järelmaksunõuetelt	-2	2
Muu finantstulu ja -kulu (valuutakursi kasum/kahjum jm)	-52	24
Intressikulu	-15 938	-25 843
Võlakirjad	-8 864	-13 717
Laenud	-2 452	-7 311
intressi-, viivise- ja kohustistasu kulu võetud laenudelt	-1 206	-2 421
intressikulu riskimaandamise eesmärgil soetatud tuletisinstrumentidelt ¹	-1 246	-4 890
Diskonteeritud pikaajalised kohustused	-330	-362
Kapitalirendi ja muude kohustuste intressikulu	-4 292	-4 453
Tulem osalustelt	34	0
Tulem kapitaliosaluse meetodil	34	0
S h Pangalaenude ja võlakirjade teenindamise kulud	2010	2009
intressikulud	-11 195	-20 460
korralduskulud	-121	-568
laenudega seotud valuutakursi kahjumid	-54	-207
kokku	-11 370	-21 235

Lisas 11 on avatud intressikulud olulisemate laenulepingute kohta, samas ka intressiswapi muutused ning lisa 9 muud pikaajalised kohustused.

¹ Intressikulu tuletisinstrumentidelt sisaldab nii aastalõpu turuväärtuse muutust (lisa 11) kui ka aasta jooksul arvestatud swapintressikulu.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....16.05.2011.....

Signature/allkiri.....DKlett.....

KPMG, Tallinn

Lisa 24 Seotud osapooled

Tartu Linnavalitsuse konsolideerimisgrupil on toimiv sisekontrollisüsteem (tegevusaruande punkti 6.1 „Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevustest siseauditi korraldamisel“). Seotud isikutega tehtud tehinguid kontrollitakse siseauditi praktiliste kontrolliprotseduuride käigus. Teenistusliku järelevalve teostamisel hinnatakse muuhulgas ametnike tegevust, lähtudes korrupsioonivastase seaduse nõuetest.

KOV volikogu liikmete, valitsuse liikmete, asutuste juhtide ning KOV valitseva mõju all olevate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingute juhatuse ja nõukogu liikmete lähedaste pereliikmete andmeid sai seotud osapoolte kindlakstegemiseks kasutada mahu, mis oli aruande koostajale läbi majanduslike huvide deklaratsioonide teatavaks tehtud. Seotud osapoolte arvu ja sellest tuleneva suure tehingumahu tõttu vaadeldi tehinguid seotud osapooltega valikuliselt.

Kokku jäi kõigest seotud osapooltest valimisse 33 erinevat äriühingut, sihtasutust või mittetulundusühingut tehingumahuga 4148 tuh krooni. Seotud osapooltega seoses olevaid konsolideerimisgruppi mittekuuluvaid asutusi tuvastati kokku 449.

Tehinguinfo kontrollimisel ei tehtud kindlaks turutingimusest erinevaid tehinguid.

2011. aastal on kavas seotud osapooltega seonduva info lihtsamaks töötlemiseks lisada täiendavaid rakendusi kasutatavasse finantstarkvarasse ja infosüsteemi.

Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja hüvitised

	Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna keskmine arv (taandatuna täistööajale)		Tasude kogusumma (tuh kroonides)	
	2010	2009	2010	2009
Volikogu liikmed	49	49	2 165	1 858
sh esimees ja aseesimees	2	2	690	694
Linnavalitsuse liikmed	6	6	3 459	4 296
Asutuste juhid	214	217	42 708	43 514
Nõukogude ja juhatuste liikmed	11	10	3 851	3 579
Kokku:	280	282	52 183	53 247

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev..... 16.05.2011.....

Signature/allkiri..... *D. Keel*.....

KPMG, Tallinn

Lisa 25 Bilansiväline informatsioon
1. Bilansivälised lepingulised nõuded ja kohustused seisuga 31.12.2010

Toetuste saamise nõuded		<i>tuh krooni</i>	
Nõuded kokku	195 431	1-2 aastat	2-3 aastat
ISPA (Ühtekuuluvusfond)	141 584	141 584	x
ERDG (Euroopa Regionaalarengu Fond)	51 995	51 995	x
ESF (Euroopa Sotsiaalfond)	1 180	1 180	x
Muud mitteresidendid	671	671	x
Kodumaine sihtfinantseerimine	1	1	x

- s h SA Keskkonnainvesteeringute Keskus - Aardlapalu prügilaga sulgemine 141 584 tuh krooni
 SA Innove - Tartu Kutsehariduskeskuse õppetöökoja rajamine 47 051 tuh krooni
 SE Roots - Biogaasil sõitev ühistransport 4 829 tuh krooni

Lepingu täitmise tähtajajärgne kohustuste jaotus

Lepingu tähtaeg	Kokku	kuni 1 aasta	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	üle 4 aasta
Kohustused kokku:	852 241	196 341	121 431	118 424	106 165	309 880
Hankelepingud	835 103	189 702	116 976	115 449	103 619	309 357
Rendikohustused	17 138	6 639	4 455	2 975	2 546	523

- s h AS Sebe-ühistranspordi veeteenus 721 834 tuh krooni
 linna tänavate, haljastute jms puhastus, hooldus, remont 51 066 tuh krooni
 Ropka Tööstuspargi arendamine 4 587 tuh krooni

2. Sündmused pärast bilansipäeva

- Eelseisvad, pooleliolevad ja potentsiaalsed kohtuasjad

Tartu linn on hetkel osaline ühes kohtuvaidluses, mille tulemus võib mõjutada Tartu linna eelarve täitmist. Riigikohtule on esitatud kassatsiooni- ja apellatsioonikaebus, mis puudutavad õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamisel tekitatud võimaliku kahju hüvitamist. Menetluse jooksul on kaebuse esitajad korduvalt muutnud kahjunõude suurust ning lõplikuks taotluseks oli välja mõista linnalt kaebuse esitajate kasuks kokku kahjuhüvitis summas 7,5 mln krooni. Nii Tartu Halduskohtu kui ka Tartu Ringkonnakohtu otsusega jäeti kaebus rahuldamata, ent vaidluse lõplikku lahendust hetkel ei tea. Linnavalitsus on seisukohal, et nii Tartu Halduskohtu kui Tartu Ringkonnakohtu lahendid, millega kaebus rahuldamata jäeti, on piisavalt motiveeritud.

Pooleliolevad kohtuasjad, mis Tartu linna finantsnäitajaid oluliselt ei mõjuta, on seotud eluruumide kasutamise või sotsiaalhoolekande küsimustega.

Hetkel pole teada ka potentsiaalseid kohtuasju või muid vaidlusi, mis võiksid mõjutada Tartu linna eelarve täitmist tulevikus. Samas tuleb märkida, et linnavalitsuse hinnangul võivad tulevikus olla kõige keerulisemateks õigusvaidlusteks planeeringute koostamise ja realiseerimisega seotud vaidlused.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identiteetseerimiseks

Date/kuupäev

Signature/allkiri: 16.05.2011 D. Kull

KPMG, Tallinn

Teadaolevalt puuduvad linnal mittetõendatud nõuded (kaasa arvatud varalised nõuded) ning kohustused, mille tunnustamine on tõenäoline ja mis tunnustamise korral võivad viia ebasoodsa lahendini.

Lisa 26 Tartu Linnavalitsuse konsolideerimata põhjaruanded

Tartu Linnavalitsuse konsolideerimata BILANSS

tuh krooni

	31.12.2010	31.12.2009
VARAD	3 669 513	3 680 337
Käibevara	165 330	198 211
Raha ja pangakontod	63 219	53 938
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	74 878	75 375
Muud nõuded ja ettemaksed	26 054	67 721
Varud	1 179	1 177
Põhivara	3 504 183	3 482 126
Materiaalne põhivara	2 585 154	2 550 161
Kinnisvarainvesteeringud	403 250	416 537
Immateriaalne põhivara	3 422	2 837
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	511 902	511 912
Maksu-, lõivu- ja muud nõuded ning ettemaksed	455	679
Kohustused ja netovara	3 669 513	3 680 337
KOHUSTUSED	869 244	903 254
Lühiajalised kohustused	323 479	232 111
Võlad tarnijatele	25 560	39 549
Võlad töötajatele	46 618	59 725
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	67 103	61 021
Laenukohustused	180 762	66 432
Tuletisinstrumendid	3 436	5 384
Pikaajalised kohustused	545 765	671 143
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	8 624	9 111
Laenukohustused	537 141	662 032
NETOVARA	2 800 269	2 777 083
Aruandja omanikele kuuluv netovara	2 800 269	2 777 083
Akumuleeritud ülejääk (puudujääk)	2 817 338	2 676 305
Aruandeperioodi tulem	-17 069	100 778

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev..... 16.05.2011.....

Signature/allkiri..... Dlett.....

KPMG, Tallinn

Tartu Linnavalitsuse konsolideerimata TULEMIARUANNE

tuh krooni

	2010	2009
TEGEVUSTULUD	1 401 165	1 524 076
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	728 319	781 556
Tulumaks	703 979	754 909
Maksud kaupadelt ja teenustelt	10 080	11 546
Omandimaksud	14 260	15 101
Kaupade ja teenuste müük	126 176	128 858
Tulud majandustegevusest	124 136	127 149
Riigilõivud	2 040	1 709
Saadud toetused	535 718	601 432
Tegevuskuludeks	457 900	452 802
Põhivara soetuseks	77 818	148 630
Muud tulud	10 952	12 230
TEGEVUSKULUD	-1 403 641	-1 400 595
Antud toetused	-252 368	-225 606
Muud toetused	-178 809	-157 464
Sotsiaaltoetused	-73 559	-68 142
Tööjõukulud	-600 735	-611 124
Majandamiskulud	-329 258	-340 097
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-152 499	-135 390
Aruandeaasta kulumi ja allahindluse kulu	-145 729	-122 705
Põhivara mahakandmise kulu	-6 770	-12 685
Muud kulud	-68 781	-88 378
Aruandeperioodi tegevustulem	-2 476	123 481
FINANTSTULUD JA -KULUD	-14 593	-22 703
ARUANDEPERIOODI TULEM	-17 069	100 778
Saadud siirded	1 291 494	1 885 477
Antud siirded	-1 291 494	-1 885 477
Aruandeperioodi tulem ja siirded kokku	-17 069	100 778

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 16.05.2011

 Signature/allkiri...

KPMG, Tallinn

**Tartu linnavalitsuse konsolideerimata
RAHAVOOGUDE ARUANNE**

tuh krooni

	2010	2009
Rahavood põhitegevusest	83 542	77 852
Aruandeperioodi tegevustulem	-2 476	123 481
Tegevustulemi korrigeerimised kokku	71 697	1 349
Põhivara amortisatsioon ja tumberhindlus	152 499	135 390
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-82 554	-148 629
Kasum/kahjum põhivara müügist	-1 326	1 135
Üleantud mitterahaline sihtfinantseerimine	3 078	13 453
Korrigeeritud tegevustulem	69 221	124 830
Käibevarade netomuutus kokku	35 216	-26 126
Muutus nõuetes	32 053	-27 573
Muutus antud ettemaksetes	3 165	2 104
Muutus varudes	-2	-657
Kohustuste netomuutus kokku	-20 895	-20 852
Muutus võlgades ja kohustustes	-17 936	-26 909
Muutus saadud ettemaksetes	-2 959	6 057
Rahavood investeerimistegevusest	-125 409	-184 305
Tasutud põhivara soetamisel	-131 414	-193 526
Laekunud põhivara müügist	4 688	5 828
Laekunud dividendid	1 000	500
Laekunud intressid ja muu finantstulu	313	2 893
Korrigeeritud osaluse likvideerimisega ¹	4	0
Rahavood finantseerimistegevusest	51 148	113 302
Laekunud võlakirjade emitteerimisest	55 871	73 434
Saadud võlakirjade tagasimaksed	-62 958	-48 271
Kapitalirendi tagasimaksed	-3 474	-3 301
Laekunud sihtfinanteerimine põhivara soetuseks	79 407	117 678
Makstud intressid	-17 643	-26 160
Makstud muud finantskulud	-55	-78
Puhas rahavoog	9 281	6 849
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	53 938	47 089
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	63 219	53 938
Raha ja selle ekvivalentide muutus	9 281	6 849

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev..... 16.05.2011

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

Tartu linnavalitsuse konsolideerimata NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

tuh krooni

	Akumuleeritud üle-/puudujääk	Aruande- perioodi tulem	Kokku
Saldo 31.12.2008	2 523 723	132 204	2 655 927
Muutused 2009. a			
Eelmise perioodi tulemi ülekanndmine	132 204	-132 204	0
Põhivara ümberhindlus	20 378	0	20 378
Aruandeperioodi tulem	0	100 778	100 778
Saldo 31.12.2009	2 676 305	100 778	2 777 083
Muutused 2010. a			
Eelmise perioodi tulemi ülekanndmine	100 778	-100 778	0
Põhivara ümberhindlus ¹	40 255	0	40 255
Aruandeperioodi tulem	0	-17 069	-17 069
Saldo 31.12.2010	2 817 338	-17 069	2 800 269

¹ 2010. a **põhivarade ümberhindlusena** kajastub maa arvelevõtmine nii kinnisvarainvesteeringu kui põhivarana seoses selle munitsipaliseerimisega maamaksustamishinnas, mis jaguneb järgmiselt:

1) kokku maa (materiaalses põhivaras) esmakordne arvele võtmine seoses munitsipaliseerimisega	39 255	
a) tänavate ja haljasalade aluseks maaks		39 092
b) hoonetealune maa		163
2) munitsipaliseeritud hooned	1 000	
pärand- ja peremehetu vara arvelevõtmise ning korteriomandi seadmisega seoses kinnisvarainvesteeringud		

Initialled for identification purposes only

Alk kirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 16.05.2011

Signature/allkiri... D. Kull

KPMG, Tallinn

2.7. TARTU LINNAVALITSUSE EELARVE TÄITMISE ARUANNE

	2010. a					2009. a täitmine
	esialgne eelarve	lõplik eelarve	täitmine	täitmise %	hälve	
TULUD	1 494 514	1 490 107	1 436 333	96,4	-53 774	1 484 909
Maksud	754 852	727 552	728 779	100,2	1 227	792 673
Kaupade ja teenuste müük	133 938	136 871	131 587	96,1	-5 284	129 207
Tulud varadelt	19 591	9 401	8 117	86,3	-1 284	11 378
Toetused	577 633	608 708	560 631	92,1	-48 077	541 355
Muud tulud	8 500	7 575	7 219	95,3	-356	10 296
TEGEVUSKULUD	1 208 870	1 243 152	1 205 226	96,9	-37 926	1 233 685
Üldised valitsussektori teenused	134 501	119 501	110 816	92,7	-8 685	155 535
Avalik kord	4 190	4 491	4 444	99,0	-47	4 265
Majandus	86 070	86 202	86 281	100,1	79	81 914
Keskkonnakaitse	58 560	60 539	52 914	87,4	-7 625	51 704
Elamu- ja kommunaalmajandus	20 140	22 309	22 053	98,9	-256	21 054
Tervishoid	5 610	6 101	6 020	98,7	-81	6 164
Vaba aeg ja kultuur	106 466	113 050	111 287	98,4	-1 763	114 723
Haridus	686 739	710 321	694 657	97,8	-15 664	695 166
Sotsiaalne kaitse	106 594	120 638	116 754	96,8	-3 884	103 160
INVESTEERINGUD	291 291	286 819	211 249	73,7	-75 570	266 132
Üldised valitsussektori teenused	1 308	1 308	1 052	80,4	-256	324
Majandus	106 469	91 652	81 044	88,4	-10 608	63 821
Keskkonnakaitse	500	1 290	1 287	99,7	-3	2 713
Elamu- ja kommunaalmajandus	3 046	3 331	3 176	95,3	-155	8 551
Vaba aeg ja kultuur	92 955	86 286	62 936	72,9	-23 350	36 739
Haridus	73 176	88 886	50 012	56,3	-38 874	135 611
Sotsiaalne kaitse	13 837	14 066	11 742	83,5	-2 324	18 373
TEGEVUSTULEM	-5 647	-39 864	19 858	-49,8	59 722	-14 908
FINANTSEERIMIS- TEHINGUD	5 647	40 732	43 353	106,4	2 621	68 846
Kulude katteks suunatud jääk	16 504	51 589	53 933	104,5	2 344	47 089
Kohustuste suurenemine	55 871	55 871	55 871	100,0	0	73 474
Kohustuste vähenemine	-66 728	-66 728	-66 451	99,6	277	-51 717
EELARVE KOGUMAHT	1 566 889	1 597 567	1 546 137	96,8	-51 430	1 605 472
VABAD VAHENDID (sh kassakäibefond)	0	868	63 211 x		62 343	53 938

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev..... 16.05.2011.....

Signature/allkiri..... *D. Kett*.....

KPMG, Tallinn

Eelarve täitmise aruande seletuskiri

Linna 2010. aasta eelarve kinnitati Volikogu 17.12.2009. aasta määrusega nr 5 tuludekulude tasakaalus 1 566 889 tuh krooni.

Aasta jooksul kasvas eelarve 30 678 tuh krooni e 2,0%, s h:

1. 6952 tuh krooni võrra vähendati eelarvet volikogu poolt kahe lisaeelarvega. Muudatuste põhjused:

- maksude kavandatud väiksem laekumine tulenevalt üldisest majanduskeskkonna halvenemisest. Kokku maksude laekumise plaani vähendamine 27 300 tuh krooni;
- riigi tasandusfondist eraldati kavandatud enam 17 194 tuh krooni, s h stabiliseerimisfondist 6309 tuh krooni;
- 715 tuh krooni vähenesid riiklikud toetused investeeringuteks. Olulisemad muutused - Ettevõtlike Arendamise Sihtasutuselt laekus 4847 tuh krooni 2009. aastal teostatud kergliiklusteede rekonstrueerimistööde katteks ja projekti "Tartu ühistranspordi juhtimis- ja kontrollsüsteemi arendamine" käivitumine lükkus 2011. aastasse (-5700 tuh krooni);
- seoses kinnisvaraturul toimuvaga tekkis vajadus maa ja kinnisvara müügi plaani vähendada 7400 tuh krooni võrra;
- seoses kavandatud väiksema keskmise linna rahaliste vahendite jäägiga ja väga madalale langenud intressimääradega vähendati intressitulu 2790 tuh krooni;
- arvestades tegelikke laekumistrende suurendati tulusid majandustegevusest 1683 tuh krooni ja vähendati parkimise viivistasude laekumisi 1000 tuh krooni;
- aasta alguse jääk kujunes kavandatud 13 376 tuh krooni võrra suuremaks.

2. 29 190 tuh krooni suurendati eelarvet vastavalt *Eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise korra* punktidele 6.5 ja linnavalitsuse 27.05.03 protokollilisele otsusele nr 40 täiendavalt saadud toetuste ja sihtotstarbeliste eraldiste arvel, s h:

- 10 633 tuh krooni eraldati täiendavalt tegevuskuludeks, millest olulisemad:
  - 4787 tuh krooni haridusasutuste erinevate projektide ja kutsehariduse koolitusteenuse osutamise rahastamiseks;
  - 2035 tuh krooni investeerimisobjektide käibemaksu tasumiseks;
  - 1549 tuh krooni vaba aja ja kultuuriasutuste projektide rahastamiseks;
  - 1530 tuh krooni sotsiaalse kaitse erinevate projektide ja teenuste edendamiseks;
- 10 186 tuh krooni vähendati toetusi investeeringute katteks, s h olulisemad:
  - 7000 tuh krooni toetust loomemajanduskeskuse ehitamiseks ei eraldatud linnale, vaid SAle Tartu Loomemajanduskeskus ja 2035 tuh krooni ulatuses eraldati kavandatud investeerimistoetuse asemel tegevustoetust investeerimisobjektide käibemaksu tasumiseks;
- 13 269 tuh krooni ulatuses suunati kulude katteks majandamiseelarve aasta alguse kasutamata jääke;
- 14 148 tuh krooni eraldati täiendavalt riigi tasandusfondist, s h 5960 tuh krooni hariduskuludeks, 5847 tuh krooni toimetulekutoetuse maksmiseks, 1473 tuh krooni puudega lapse hooldajatoetuseks ja 868 tuh krooni linna tulubaasi stabiliseerimiseks;
- 1326 tuh krooni suurenesid muud sihtotstarbelised laekumised (kindlustushüvitised, viivised, rentnikelt kommunaalmaaksete tasumiseks laekunud vahendid).

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....16.05.2011.....

Signature/allkiri.....D. Kall.....

KPMG, Tallinn

3. 8440 tuh krooni avati vastavalt *Eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise korra* punktile 6.4 2009. aastal riigieelarvest eraldatud sihtotstarbeliste vahendite kasutamata jääke.

Lõplik linna tulude eelarve 1 597 567 tuh krooni ületas kulude eelarvet 868 tuh krooni võrra. Eelarve täideti tulude osas 1 546 137 tuh krooni ja kulude osas 1 482 926 tuh krooni. Aastavahetusel oli kontsernikonto arvetel 63 211 tuh krooni.

Linna kassapõhise eelarve:

tulubaasi moodustavad tulud (maksud, saadud toetused, tulu varadelt, laekumised majandustegevusest ja muud tulud) ning finantseerimistehingud tulude ja kulude vahe katmiseks (laenu võtmine, võlatähtede emiteerimine ja refinantseerimine ning aasta alguse vabad vahendid);

kulubaasi moodustavad tegevuskulud (linna struktuuriüksuste ja nende poolt hallatavate asutuste ülalpidamiskulud, lepinguliste kohustuste täitmine, reservfondi moodustamine), investeeringud ning finantseerimistehingud (laenude tagastamine ja refinantseerimine ning faktooringkohustuste täitmine).

TULUBAAS

2010. aasta tulubaasi eelarve 1 597 567 tuh krooni täideti 96,8% ehk **1 546 137 tuh krooni**, s h tulud 1 436 333 tuh krooni ja finantseerimistehingud koos aasta alguse jääkidega 109 804 tuh krooni. Tulusid laekus planeeritust vähem 53 774 tuh krooni peamiselt investeeringuteks kavandatud Euroopa Liidu toetuste laekumiste lükkumisest järgmistesse perioodidesse.

Võrreldes eelmise aastaga on olulisemad muudatused toimunud järgmiste tululiikide lõikes

Tululiik	tuh krooni			
	2010	2009	muutus	
Üksikisiku tulumaks	703 993	765 875	-61 882	-8,1%
Toetused põhivara soetuseks	110 975	102 560	8 415	8,2%
Mittesihtotstarbelised toetused	307 523	299 672	7 851	2,6%
Tulud sotsiaalalalasest tegevusest	11 886	8 187	3 699	45,2%
Tulud haridusalasest tegevusest	76 382	79 479	-3 097	-3,9%
Toetused tegevuskuludeks	142 133	139 123	3 010	2,2%
Intressi- ja viivisetulud	476	3 285	-2 809	-85,5%
Materiaalsete varade müük	3 125	5 674	-2 549	-44,9%

2010. aastal laekus ühe linnaelaniku kohta tulu (sh finantseerimistehingud) 15 687 tuh krooni, mis on 151 krooni vähem kui 2009. aastal.

Järgneval graafikul on toodud linna 2010. aasta tulubaasi struktuur ning selle võrdlus 2009. aastaga, 2010. aasta eelarve kujunemise ja täitmisega. Graafikust nähtub, et 2009. aastaga võrreldes on 2010. aastal eelkõige vähenenud maksutulud. Mõnevõrra on kasvanud saadud toetused.

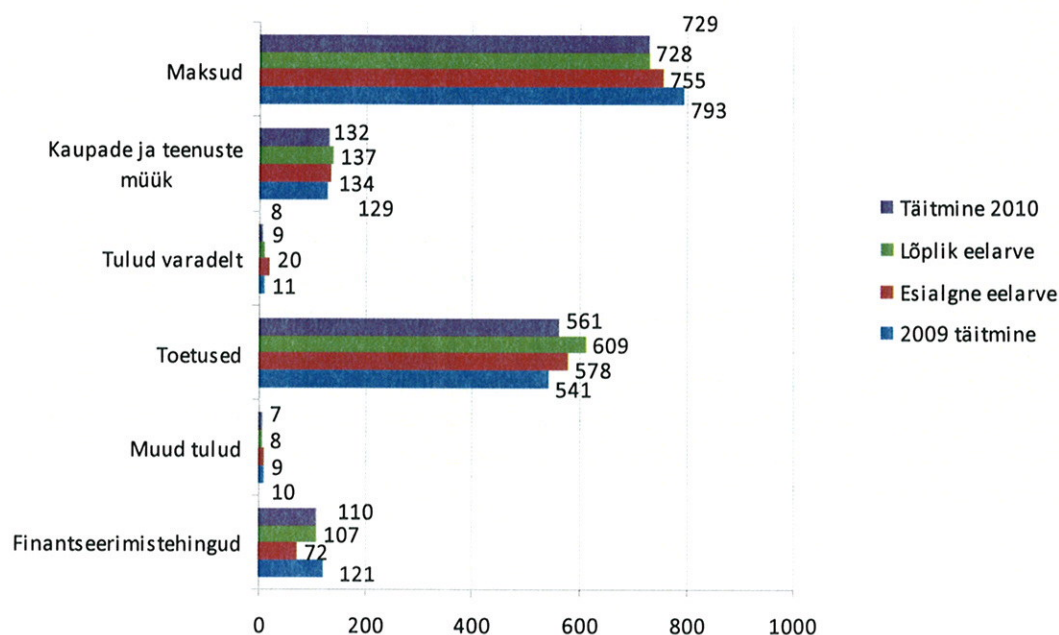
Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

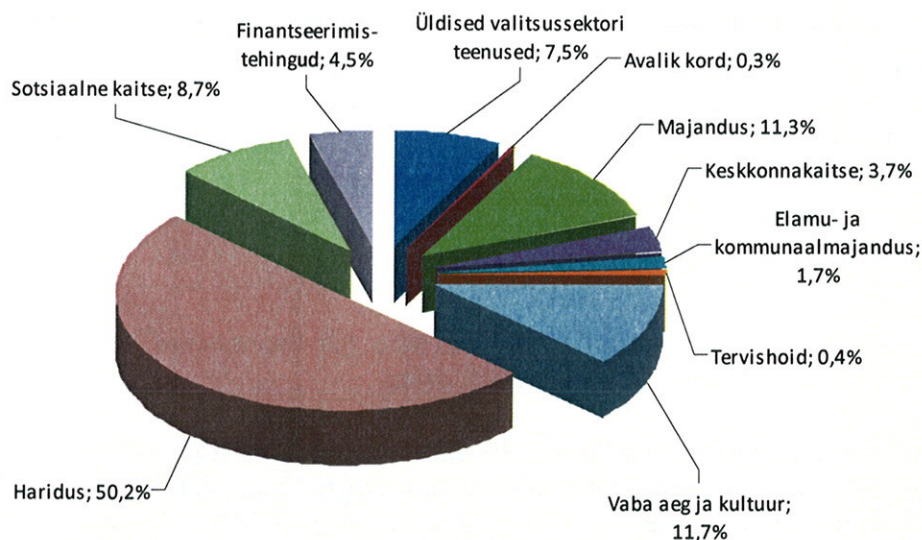
Date/kuupäev..... 16.05.2011

Signature/allkiri..... D. Klett

KPMG, Tallinn

Tulubaas 2009 - 2010 (mln krooni)

KULUBAAS

Linna 2010. aasta kulude lõplik eelarve (sh finantseerimistingud) 1 596 699 tuh krooni täideti 1 482 926 tuh krooni. Järgnev graafik näitab valdkondade kulude osatähtsusi eelarves.

Kulude struktuur 2010

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev... 16.05.2011

 Signature/allkiri... *[Signature]*

KPMG, Tallinn

2010. aastal tehti linna eelarves kulusid ühe elaniku (elanike arvuks 98 561) kohta 15 046 krooni s.o 723 krooni vähem kui 2009. aastal ja 2917 krooni vähem kui 2008. aastal (2009. aastal 15 769 krooni, 2008. aastal 17 963 krooni, 2007. aastal 17 699 krooni, 2006. aastal 15 104 krooni).

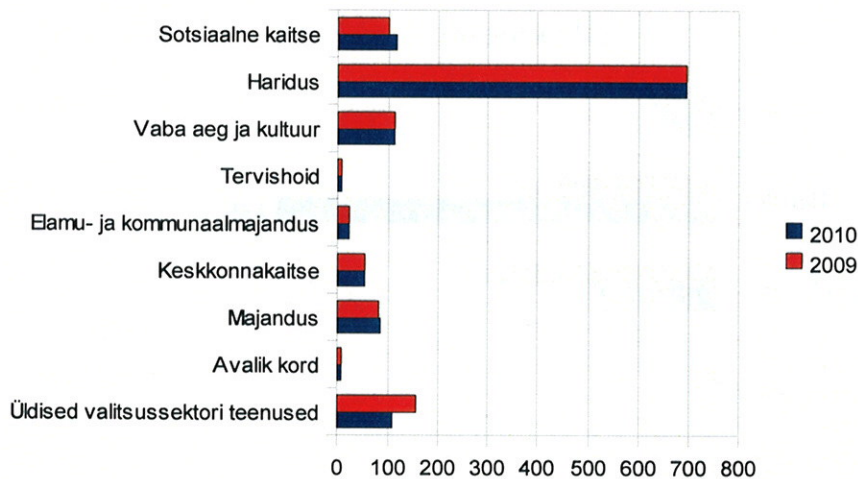
Kuludest suunati:

	2010			2009
	lõplik eelarve	täitmine	üle-/ alatäitmine	täitmine
tegevuskuludeks	1 243 152	1 205 226	-37 926	1 233 685
investeeringuteks	286 819	211 249	-75 570	266 132
finantseerimistehinguteks	66 728	66 451	-277	51 717

Tegevuskulude eelarve täitmine

Linna 2010. aasta tegevuskulude eelarve 1 243 152 tuh krooni täideti 1 205 226 tuh krooni ehk 96,9%. Järgneval graafikul on ülevaade tegevuskuludest valdkonniti aastatel 2009 ja 2010 (tuh krooni):

Tegevuskulud valdkondade lõikes 2009-2010. a

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 16.05.2011
 Signature/allkiri..... *Delf*
 KPMG, Tallinn

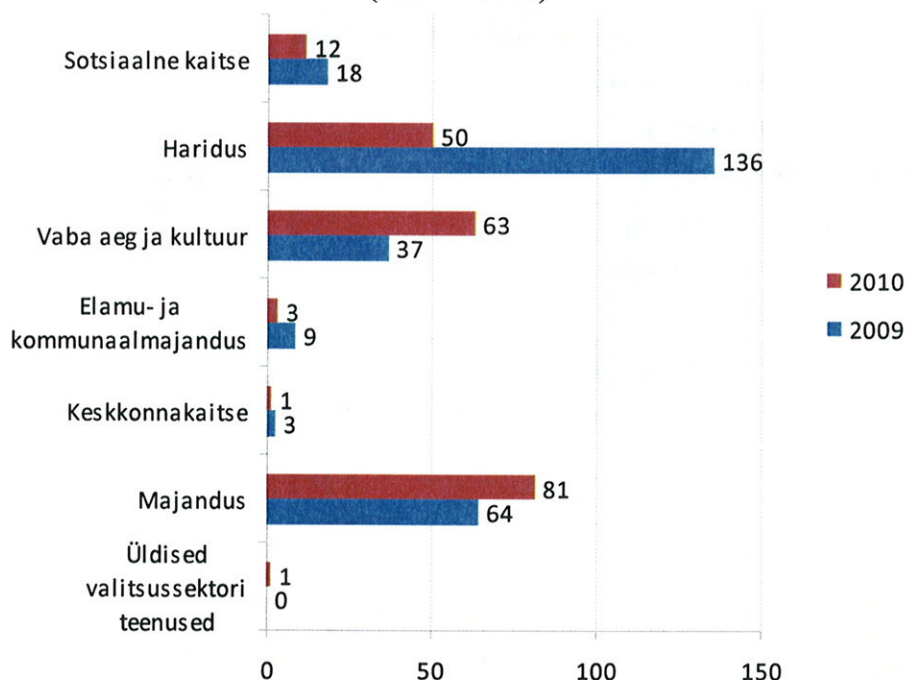
Tegevuskulud kuluartiklite lõikes

tuh krooni

	2010				2009	
	esialgne eelarve	lõplik eelarve	eelarve täitmine	täitmine/lõplik eelarve	täitmine-lõplik eelarve	eelarve täitmine
KULUD KOKKU	1 208 870	1 243 152	1 205 226	97%	-37 926	1 233 685
personalikulud	612 671	615 141	611 096	99%	-4 045	612 232
majandamiskulud	358 807	384 246	360 345	94%	-23 901	361 233
muud kulud	39 811	29 472	22 485	76%	-6 987	58 161
investeeringuskulud	4 135	3 337	3 709	111%	372	10 134
toetused, eraldised	193 446	210 956	207 591	98%	-3 365	191 925

Investeeringute eelarve täitmine

Linna 2010. aasta investeeringute eelarve 286 819 tuh krooni täideti 211 249 tuh krooni ehk 73,7%. Järgneval graafikul on ülevaade investeeringutest valdkonniti aastatel 2009 ja 2010:

Investeeringud valdkonniti 2009 - 2010
 (mln krooni)

Investeeringute eelarve alataitmise (75 570 tuh krooni) olulisemad põhjused olid:

• kutsesõjaväe hariduskeskuse hoonete rekonstrueerimise rahastamise lõplik otsus saadi alles novembris ning riigihange toimus 2011. aasta jaanuaris (39 492 tuh krooni);

Date/kuupäev... 16.05.2011

Signature/allkiri... [Signature]

KPMG, Tallinn

- Tamme staadioni tribüünihoone ehitamine kujunes läbiviidud hangete tulemusena soodsamaks, kuid luba kokkukohi arvel täiendavate tööde teostamiseks saadi alles detsembris (22 264 tuh krooni);
- Emajõe kaldakindlustuse rekonstrueerimise ning jõeäärsete teede korrastamise III etapi tööde rahastamise otsus saadi alles detsembris (5519 tuh krooni);
- maad osteti vähem sobivate kruntide puudumisel (2402 tuh krooni);
- sotsiaalmaja (Lubja 7) rekonstrueerimisel tekkis kokkukohid, kuna töövõtja ei suutnud tööde graafikust kinni pidada (2326 tuh krooni);
- Küüni tänava (Poe-Riia tänavate vaheline ala) renoveerimisel otsustati mitte soetada tänavale paigaldatavat ekraani (1207 tuh krooni).

2010. aasta 10 rahaliselt suuremahulisemat objekti olid (tuh kr):

Teaduskeskus AHHA uue hoone ehitamine	24 600
Kutsehariduskeskuse õpilaskodu rekonstrueerimine	22 311
Tamme staadioni tribüünihoone ehitamine	16 972
Mänguasjamuuseumi Teatrimaja (Lutsu 2) rekonstrueerimine	11 821
Sotsiaalmaja (Lubja 7) rekonstrueerimine	10 939
Küüni tänava (Poe-Riia tänavate vaheline ala) rekonstrueerimine	10 464
Võru suunaline jalg-ja jalgrattatee ehitamine	10 388
Ihaste suunaline jalg-ja jalgrattatee ehitamine	9 340
Antoniuse Gildimaja hoone (Lutsu 3) renoveerimine	8 333
Ropka Tööstuspargi arendamine	7 000

FINANTSEERIMISTEHINGUD

Laekumisi finantseerimistehingutest oli esialgses eelarves kavandatud 72 375 tuh krooni, s h 55 871 tuh krooni võetud laenudena ja 16 504 tuh krooni aasta alguse jäägina. Eelarvet suurendati 35 085 tuh krooni aasta alguse jääkide suunamisega kulude katteks.

Aasta lõpus oli Tartu linna võlakoormus 717 789 tuh krooni, mis moodustas 60,6% eelarve puhastatud tuludest (tulud v.a sihtotstarbelised toetused), 1 185 218 tuh kroonist.

Intressiriski maandamiseks on Tartu linnal sõlmitud intressiswapi leping 103 000 tuh krooni laenamisel. 2010. aasta lõpuks oli swapilepinguga fikseeritud intress 2,805% kõrgem algselt laenulepingus fikseeritud koguintressist. Tartu linna laenudest ja võlakirjadest moodustasid 2009. aasta lõpu seisuga fikseeritud intressiga kohustused 16,5%.

2010. aasta alguses sõlmis Tartu linn lepingu Eesti Ühispanoga 20 000 tuh kroonise arvelduskrediidi avamiseks ja Swedbankiga 20 000 tuh kroonise arvelduskrediidi avamiseks. Oskusliku rahavoogude juhtimise tulemusena 2010. aastal arvelduskrediiti ei kasutatud.

Linna laenukohustuste vähendamiseks oli eelarves ette nähtud 66 728 tuh krooni, täideti 66 451 tuh krooni ehk 99,6%. Võlakohustuste tagasimaksmiseks kulus 62 958 tuh krooni, sellest moodustasid tagasimaksed võlakirjade lunastamiseks 33 271 tuh krooni Svensk Exportkredit AB-le, 15 000 tuh krooni Depfa ACS Bankile ja 14 687 tuh krooni Swedbank AS-ile. Kokkukohid tulenes planeeritust soodsamast kursivahest. Kapitaliliisingu makseteks kulus 3493 tuh krooni, sellest 3356 tuh krooni Riigi Kinnisvara AS-ile H. Masingu kooili ja M. Reiniku Gümnaasiumi rendimaksete tasumiseks, 45 tuh krooni linnavarade osakonna sõiduauto ja 92 tuh krooni raamatukogu bussi liisingumakseteks.

Signature/allkiri..... *D.lett*
 KPMG, Tallinn

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5,
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tartu Linnavolikogule

Oleme auditeerinud lehekülgedel 53 kuni 95 esitatud **Tartu linna** konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2010, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja eelarve täitmise kassapõhist aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhtkonna kohustus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnaõtjate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

Arvamus

Meie arvates kajastab ülalmainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt **Tartu linna** konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2010 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid ja eelarve täitmise aruannet kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tallinn, 16. mai 2011

KPMG Baltics OÜ
Tegevusluba nr. 17
Narva mnt 5, Tallinn

Taivo Epner
Vandeauditor

4. RESERVFONDI KASUTAMISE ARUANNE

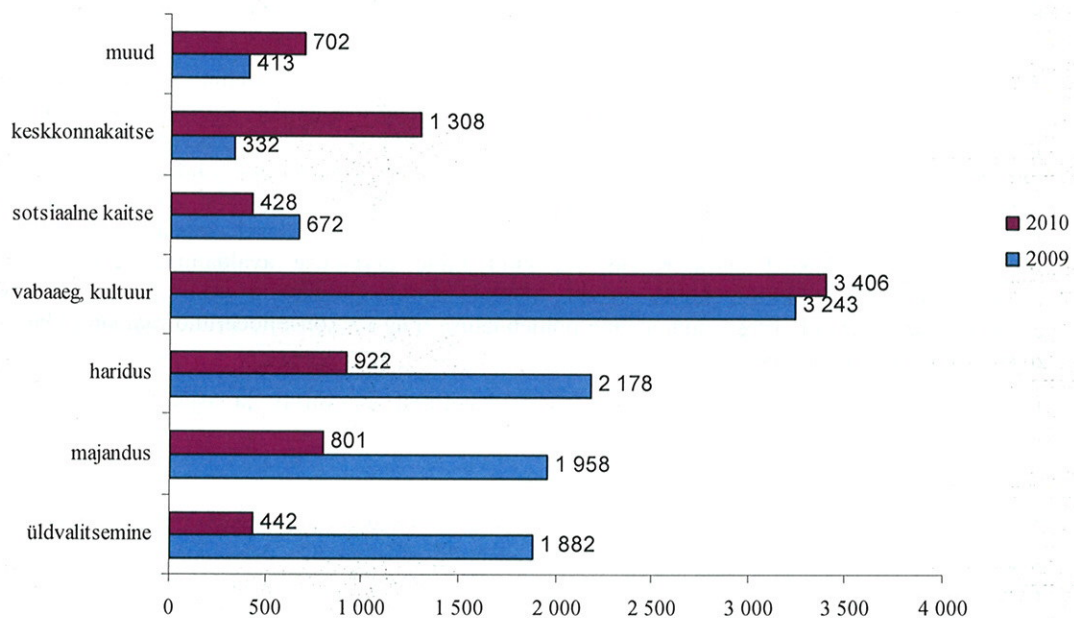
Reservfondi suurus ja kasutamine on reguleeritud Tartu Linnavalikogu määrusega „Tartu linna eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise kord” ja Tartu Linnavalitsuse määrusega „Linnavalitsuse reservfondi vahendite kasutamise rakendusjuhend” (viimane versioon määrus nr 18 29.07.2004).

2010. aasta reservfondi suuruseks kinnitati 11 000 tuh krooni, sh linna kassareservi suuruseks reservfondis kuni 4000 tuh krooni projektide oma- ja/või kaasfinantseerimiseks. Linnavalitsus tegi reservfondist eraldisi 8009 tuh krooni, sh projektide oma- ja /või kaasfinantseerimiseks 178 tuh krooni.

Andmed reservfondi eraldamiste kohta on esitatud linna veebilehel aadressil:

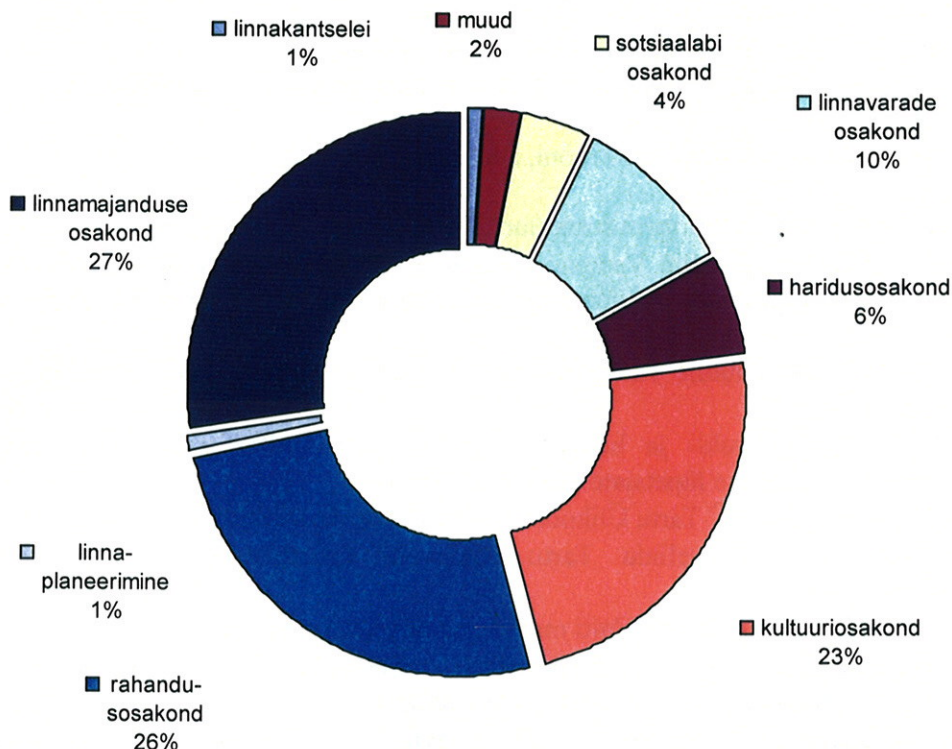
https://www.tartu.ee/?lang_id=1&menu_id=2&page_id=4612

Järgnevas tabelis on toodud eraldised valdkonniti. Kõige rohkem on eraldisi tehtud vabaaja ja kultuuri valdkonnale, nii nagu ka 2009. aastal. Muude kulude alla on koondatud eraldised avalikule korrale, elamu- ja kommunaalmajandusele ning tervishoiule.

Järgneval graafikul on toodud eraldised linnavalitsuse struktuuriüksuste lõikes. Kõige rohkem on eraldisi tehtud linnamajanduse osakonna, rahandusosakonna ja kultuuriosakonna kaudu kokku 75,7% eraldatust (2009. aastal tehti kõige rohkem eraldisi rahandusosakonna, linnavarade osakonna ja linnakantselei kaudu). Muude osakondade alla on koondatud osakonnad, kellele eraldati alla 10% eraldistest.

Reservfondi eraldised 2010. aastal struktuuriüksuste lõikes

Kululiikide lõikes jagunevad eraldised reservfondist järgmiselt:

Kululiik	summa (tuh kr)	osatähtsus ¹ %			
		2010	2009	2008	2007
Eraldised kokku	8009	100	100	100	100
<i>investeeringukulud</i>	1 120	14,0	32,1	22,8	13,6
<i>tegevuskulud, sh:</i>	6 889	86,0	67,9	77,2	86,4
eraldised tegevuskuludeks	3 777	47,2	26,9	45,6	51,4
majandamiskulud	2 721	34,0	19,5	29,5	26,8
personalikulud	269	3,3	6,3	1,2	8,2
muud kulud	122	1,5	15,2	0,9	0,0

¹ osatähtsuse % on arvestatud kogu eraldistest

Investeeringukuludeks eraldati 1133 tuh krooni (sh väljapoole linnavalitsuse struktuuri 444 tuh krooni) järgmiselt:

- 241 tuh krooni SAle Tartu Sport Visa spordihalli põranda renoveerimiseks;
- 202 tuh krooni Lasteaia Hellik ruumide hallitustõrjeks ja saalipõranda remondiks;
- 159 tuh krooni Lasteaiale Sass täiendavate rühmaruumide loomiseks ja sisustamiseks;
- 117 tuh krooni Emajõe tänava täiendavateks rekonstrueerimistöödeks;
- 80 tuh krooni tormikahjude hüvitamiseks;
- 65 tuh krooni Tallinna Tehnikaülikooli Tartu Kolledži renoveerimisprojekti finantseerimiseks;
- 59 tuh krooni Tartu Laste Turvakodu väliskanalisatsioonitrassi rekonstrueerimise lõpetamiseks;
- 59 tuh krooni Ihaste mänguväljaku ehitamise puudu jäävate vahendite katteks;

- 50 tuh krooni Tartu Maarja Kiriku SA-le kiriku taastamise eeljooniste ja eskiisiprojekti tellimiseks;
- 50 tuh krooni Sõudmise ja Aerutamise klubile „Tartu“ võistluspaatide soetamiseks;
- 37 tuh krooni Rooma-Katoliku Kiriku Kogudusele tulekahju- ja valvesignalisatsioonisüsteemi väljaehitamise kuludeks;
- 14 tuh krooni H. Masingu Kooli tuleohutus laste ettekirjutuste täitmiseks.

Tegevuskuludeks eraldati 6876 tuh krooni, s h:

eraldisteks väljapoole linnavalitsuse struktuuri 3777 tuh krooni, s h suuremad eraldamised:

- 377 tuh krooni Teatrile Vanemuine lastelavastuste lavaletoomiseks, noorsootöö projektide, algupärase heliloomingu osaliseks kuluks ja viie uue metsasarve soetamiseks;
- 300 tuh krooni Klubile Tartu Maraton 39. Tartu Maratoni korraldamisega seotud kahjumi katteks;
- 183 tuh krooni kuld- ja hõbemedaliga gümnaasiumilõpetajate ning kiitusega kutsehariduskeskuse lõpetajate premeerimiseks;
- 150 tuh krooni MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemilise Spordiklubi toetamiseks;
- 100 tuh krooni Kaitseliidu Tartu Malevale koostööõppuse „Sillad lukku“ läbiviimiseks;
- 100 tuh krooni annetuseks Haiti maavärina ohvrite toetuseks;
- 100 tuh krooni Eesti Akadeemilise Spordiliidu korraldatud SELLi Üliõpilasmängude korraldamise kulude katteks;
- 90 tuh krooni projekti „Innovatiivne loomemajanduse klaster“ omafinantseeringuks;
- 88 tuh krooni sotsiaalabi projektide kaasfinantseeringuks;
- 80 tuh krooni Osühingule Uppsala Maja eksploatatsioonikulude katteks;
- 77 tuh krooni Eesti Rahva Muuseumile Raadi pargi allee korrastamiseks ja uute puude istutamiseks;
- 77 tuh krooni Tartu Linna Pensionäride Organisatsiooni „Kodukodus“ päevakeskuse laienenud tegevuse kuludeks;
- 50 tuh krooni SAle Eesti Lennundusmuuseum lennupäevade korraldamiseks;
- 50 tuh krooni Teatrile Vanemuine 140. juubeli tähistamiseks.

personalikuludeks 269 tuh krooni seoses 3 teenistuja vanaduspensionile jäämisega ja Keeltekooli likvideerimisel direktorile maksud tasudega;

majandamiskuludeks 2708 tuh krooni, s h suuremad eraldused:

- 1376 tuh krooni rajatiste majandamiskuludeks (sh 805 tuh krooni täiendava lumeveo kulude katteks, 365 tuh krooni tormikahjustuste likvideerimiseks, 30 tuh krooni suurvee tagajärgede likvideerimiseks, Veski tänava remonttöödeks 81 tuh krooni jt.);
- 338 tuh krooni kultuuri- ja vaba aja sisustamise kuludeks (sh 72 tuh krooni Tiigi Seltsimajale Tartu rahu 90. aastapäeva ürituste kuludeks jt.);
- 274 tuh krooni mitmesugusteks majandamiskuludeks (sh 87 tuh krooni Tartu linna avalikul liiniveol kasutatavate bussipiletite trükkimiseks, 181 tuh krooni kriisireguleerimise kuludeks jt.);
- 226 tuh krooni uurimis- ja arendustöödeks (sh jäätmekäitluse edendamise projektile 63 tuh krooni, keskkonnasäästliku tänavavalgustuse rajamise projektile 70 tuh krooni jt.);
- 186 tuh krooni kinnistute ja hoonete majandamiskuludeks;
- 174 tuh krooni inventari soetamiseks (sh 138 tuh krooni Lasteaias Midrimaa avariilise olukorra likvideerimisel uue mööbli soetamiseks jt.);

- 71 tuh krooni administreerimiskuludeks;
- 63 tuh krooni lähetusteks, koolitusteks.

muudeks kuludeks 122 tuh krooni (sh 110 tuh krooni kahju hüvitamise kuludeks Veski spordibaasis jt.).

Eraldatud vahenditest, 8009 tuh kroonist, jäi kasutamata:

- linnamajanduse osakonnal 125 tuh krooni, s h Emajõe tänava täiendavate rekonstrueerimistöde arvelt 117 tuh krooni, tormikahjustuste likvideerimise arvelt 6 tuh krooni, puhkusekompensatsiooni arvelt 2 tuh krooni;
- linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnal 11 tuh krooni, s h MTÜ Kinnisvaramagnaadid projekti „Koos kujundame linna“ kulud 10 tuh krooni ja koolituskuludest 1 tuh krooni;
- Mittetulundusühingul Iseseisev Elu 10 tuh krooni toidupanga vahendeid (tagastatud linna eelarvesse 2011. aastal).

Raha kasutaja väljastpoolt linna ametiasutuste struktuuri esitab rahandusosakonnale raha kasutamise aruande 1 kuu jooksul pärast raha kasutamist. Linnavalitsusel on õigus keelduda raha eraldamisest taotlejatele, kes ei ole tähtaegselt esitanud varasema eraldise kasutamise kohta aruannet.

5. MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRJAD

Tartu Linnavalitsuse konsolideerimisgrupi 31.12.2010 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandest ja audiitori järeldusotsusest.

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Tartu Linnavalitsus.

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on kinnitanud Tartu Linnavolikogu oma

... juuni 2011 otsusega nr ...

Nimi	Ametinimetus	Allkiri	Kuupäev
	Volikogu esimees	_____	.....juuni 2011
Urmas Kruuse	Linnapea	_____	.....juuni 2011

